על המשמר

ביקורת חצות
אין הפתעות אצל ג'ק ברוס

על הבמה במועדון ליקווד החדש, קולנוע אופיר לשעבר, עמדו שלושה ג'נטלמנים מאפירים. עוד ג'נטלמן אחד המתופף אנטון פיר שהחליף ברגע האחרון את ברוס גארי, ישב מאחורי התופים. כל הארונים הנכבדים האלה נתנו מופע נקי מאוד, מקצועי מאוד, ונוסטאלגי מאוד.

שניים מהם, הגיטריסט קלם קלמפון והקלידן רוני ליהי, היו כאן לפני שנתיים יחד עם ברוס, והפתיעו את הקהל במופע מלהיב של בלוז ג'אזרוק. מי שבא כדי לשמוע בעיקר "קצפת" ולראות שריד מן העבר, גילה שיש חיים גם אחרי ימי הזוהר של סוף שנות השישים.

הפעם, כבר אין הפתעות. הקהל יודע מה מצפה לו, ממתין למנה הקבועה של בלוז, לצימוקי קצפת שאי־אפשר בלעדיהם כמו "חדר לבן", ו"נולד במזל רע" (והפעם בגוון פאנקי). ג'ק ברוס וחבריו אינם ממציאים שום דבר חדש. הם לא באו כדי להפתיע ולהדהים את הקהל, הם כאן כדי לנגן, בלוז בעיקר. ואת זה הם עושים כמו שצריך, אין הפתעות. הקהל מקבל מה שהוא מצפה לקבל. כתוספת של נסיון וליטוש שבאו עם השנים. הרבה קטעי סולו, הרבה הפגנת מיומנות טכנית. בסך־הכל, לא רע. במקום להתלבט בשאלה מה עושים הערב אם לא תהיה טלוויזיה אפשר לבוא לליקווד, להפסיד לא תפסידו.

עופר ניר

ראשי ערי פיתוח מאוכזבים מפגישתם עם פרס

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

ראשי עיירות הפיתוח שנטלו חלק בפגישה עם ראש הממשלה מסרו אמש, שהם מאוכזבים מתוצאות הפגישה ואין הם מסירים את האיום לשבות מחר כדי למחות על מצבן של עיירות הפיתוח בארץ.

ראשי עיירות הפיתוח ציינו, שלמעשה לא הושגה פריצת דרך משמעותית. הם קבלו על כך שרק 9 מיליון דולר מתוך 14 מיליון הדולר שהובטחו להם כסיוע חירום הועברו עד כה.

בפגישה סוכם להקים ועדה נוספת למציאת פתרון לבעיית התעסוקה ביישובים. "אולם מה שאנו צריכים זה מעשים ולא עוד ועדות והבטחות", אמרו ראשי היישובים. לדבריהם, בפגישות האחרונות הוגשו על ידי ראשי היישובים תוכניות מפורטות עם הצעות ודרישות ואין צורך בעוד ועדות, אלא לבצע את הדרוש.

חוב החקלאות — חצי מיליארד שקל

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

המשבר המתמשך בחקלאות נובע מסחרור אינפלציוני של 500־600 אחוזים מתקופת ה"כלכלה הנכונה". מביטול התכנון החקלאי, מתנודות הסובסידיות ומייקור ההון והריבית, שהחקלאות לא יכלה לעמוד בהם — אומר שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי.

הדברים נאמרו בכנס חקלאים ארצי שהתקיים אתמול בקבוץ נען ביוזמת "מפעלי נען למוצרי השקיה", בו השתתפו למעלה מ־400 חקלאים מרחבי הארץ. החקלאים ביקרו בתצוגת מוצרי השקייה של נען ויצרנים נוספים.

בציינו, כי החוב הרובץ על החקלאות על כל מגזריה נאמד בכ־500 מיליון דולר, אמר יעקבי כי הממשלה סיכמה בחודש האחרון להעמיד לרשות החקלאות 170 מיליון דולר להבראתה. מזה חלקה של הסוכנות 70 מיליון דולר. (הכסף נועד לשיקום ישובים במצוקה ולישובי העימות).

העובדים התבצרו בלשכת ראש מועצת ירוחם

מאת שלי יחימוביץ', כתב "על המשמר"

עובדי המועצה המקומית ירוחם, התפרצו אתמול ללשכתו של ראש המועצה, ברוך אלמקיס, והתבצרו בלשכה. העובדים סירבו לצאת עד שיובטח להם כי יקבלו את משכורות דצמבר.

עובדי המועצה טרם קיבלו את המשכורות, משום שמשרד־הפנים לא העביר למועצה המקומית את הסכום הדרוש. ירוחם שרויה בגרעון של 4 מיליון ש"ח, ובמשרד־הפנים דורשים מראש המועצה להתחייב לפטר 40 עובדים, בטרם יעבירו את הכסף.

עיריית רחובות פיטרה 160 עובדים

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

עיריית רחובות פיטרה לאחרונה 160 עובדים, שעבדו ב־122 מישרות, במסגרת פעולות הצימצומים והחסכון ברשות. פעולה זו מקטינה בכ־12 אחוז את מספר המועסקים בעירייה.

בשלב הראשון, שהסתיים לפני חדשים אחדים, צומצמו בעירייה 57 משרות. 65 משרות נוספות צומצמו בשלב השני, שהתקיים בימים אלה.

בצד צרכי העבודה, שיקולי ותק וקירבה לגיל פרישה לצורך הסדרת פרישה מוקדמת, נלקח בחשבון גם מצבן הכלכלי של משפחות המפוטרים וועד העובדים מגן על העיקרון של נכנס אחרון יוצא ראשון.

63 אחוז מהמשרות צומצמו על־ידי הפסקת עבודתם של עובדים, ואילו 37 אחוזים נוספים על־ידי פרישה מוקדמת.

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז
כנס חברי המרכז העירוניים
עם מזכירי הקיבוץ הארצי:
חיים אורון (ג'ומס), אפרים רוזן (פחויקה)
לקראת ועידת הקיבוץ הארצי
יתקיים ביום א' 19.1.86 בשעה 16.30 במרכז מפ"ם באולם.
החברים מוזמנים!

עימות בין ראש עיריית ירושלים למשטרה

קולק: ההדלפות מחקירת דרוויש מעוותות ומרושעות

המשטרה: הפירסומים בעתונים לא נמסרו על־ידינו

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר", וכתב עתי"ם

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, תוקף בחריפות את המשטרה ומאשים אותה בהדלפות והכפשות מעוותות בהקשר לחקירת ראש המחלקה לשיפור פני העיר בירושלים, מרדכי דרוויש, אשר אליה שורבב גם שמו.

אתמול התקיימה על־פי דרישת קולק פגישה בלשכת שר־המשטרה בהשתתפות היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, וצמרת המשטרה: המפכ"ל רב־ניצב דוד קראוס, ראש אגף החקירות, ניצב יגאל מרקוס, ראש היחידה לחקירות הונאה, תנ"ץ יורם גונן, ומנכ"ל העירייה, אהרון שריג.

ראש העיר הבהיר בישיבה, שהיה זה מרושע ומגוחך לרמוז שעיריית ירושלים סייעה כספית למימון הגנתו של דרוויש והרגיש שאין כל שחר לשירבוב שמה של "קרן ירושלים" לפרשה זו.

"שיקולים מקצועיים"

במהלך הישיבה נבדקו גם הפרוטוקולים של הדיון בבית־המשפט. לאחר כשלושה רבעי השעה סיכם השר, כי המשטרה, העירייה והיועץ המשפטי יוציאו הודעות בעניין.

בהודעת דובר המשטרה נאמר, כי בעקבות הפירסומים על חקירת דרוויש תמשיך המשטרה לבדוק את החומר על־פי שיקולים מקצועיים, וכי ראש העיר משתף פעולה עם המשטרה.

הודעה זו עוררה כעס וזעם בלשכת ראש העיר, משום שלדברי קולק אין היא משקפת את מה שסוכם בישיבה.

בעקבות זאת פירסם דובר העירייה הודעה חריפה ביותר ובה נאמר: "הישיבה אצל שר־המשטרה זומנה בשל ההדלפות המרושעות המלוות חקירות משטרתיות. היה זה מרושע ומגוחך כאחת לרמוז במכוון כי עיריית ירושלים סייעה כספית למימון הגנתו של דרוויש ויש להרגיש כי אין כל שחר לשרבוב שמה של קרן ירושלים והפגיעה בה, בעת שאין לה כל נגיעה לעניין עצמו".

בהמשך ההודעה נאמר: "אין הדעת סובלת את הפגיעה בשמי הטוב שהוא הנכס החשוב ביותר שלי, מתוך שיקולים אילו או אחרים של חוקר זה או אחר, בהקשר לחקירתו של דרוויש, כל עוד אין למשטרה כל בסיס לקיומו של קשר כזה".

"הוספת חטא על פשע"

קולק תקף את הודעת המשטרה ואמר: "נדהמתי שלמרות העובדה שבמהלך הישיבה אצל שר המשטרה הכחישה צמרת המשטרה את הפירסומים שהופיעו, לא מצא הדבר את ביטויו בהודעת דובר המשטרה ובכן אני רואה חומרה גדולה יותר מבחינה ציבורית, שהיא בבחינת הוספת חטא על פשע".

לאחר פירסום הודעת העירייה הוסיף דובר המשטרה להודעתו, כי "הפירסומים שהיו בעיתונים לא נמסרו על־ידי המשטרה".

היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, הודיע לאחר הישיבה אצל בר־לב, כי לא היתה אליו כל פנייה והוא לא נתבקש להחליט אם לפתוח בחקירה נגד קולק בעניין חלוקת כספים לעובדי העירייה.

מבקש לחזור לעבודה

מרדכי דרוויש, החשוד בעבירות שוחד ומירמה בעת שכיהן כראש המחלקה לשיפור חזות העיר, ביקש לאפשר לו לשוב לעבודתו לאלתר.

עובדי המדינה הכריזו סיכסוך עבודה בגלל שחיקת שכרם

עובדי המשחטות יפגינו היום בירושלים

מאת כתבנו לענייני עבודה

בכנס משותף של המזכירות הארצית וראשי ועדי עובדים בהסתדרות עובדי המדינה, שהתקיים אתמול בתל־אביב, הוחלט על הכרזת סכסוך עבודה בגלל השחיקה המאסיבית בשכר וביטול השתתפות האוצר באחזקה ובהתקנת טלפון של עובדי המדינה.

מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה, ראובן בן־עמי מיתן את הישיבה הסוערת, שרבים ממשתתפיה תבעו לפתוח במאבק מקצועי לאלתר.

בן־עמי אמר, כי מסע הסיטורין של הממשלה נועד להסיט את דעת העובדים במיגזרים השונים מהשחיקה בת עשרות האחוזים בשכר כתוצאה מהפעלת התוכנית הכלכלית. לדבריו, במהלך שנת '85 פוטרו למעשה רק כ־1200 מתוך 2400 עובדים שביקשה הממשלה לפטר. הוא גינה את התעלמותו של השר מודעי מפניותיו החוזרות בעניין דמי התקנת טלפון.

חברי המזכירות רחמים לניאדו ואהרון הנדלמן, אמרו בכנס, כי ביטול ההשתתפות בדמי התקנת טלפון ואחזקתו היא סימפטום למדיניות של הפרת הסכמים, ולא יעלה על הדעת "לגזול את כבשת הרש" של עובדי המדינה בעוד חברי הכנסת נהנים מהטבות שונות.

הפגנת עובדי המשחטות

4000 עובדי המשחטות בארץ יפגינו היום לפני משרד האוצר בירושלים במחאה על מדיניות הסובסידיות, המעדיפה את הקפוא על־פני החי, דבר העלול להביא לסגירת מפעלים ולפיטורי עובדים. במספר משחטות הונהג שבוע עבודה מקוצר בן ארבעה או שלושה ימים, במהלך שנת '85 פוטרו כ־1000 עובדים, והנשארים חוששים שהמדיניות בה נוקט משרד־האוצר תוביל למספר רב יותר של מפוטרים השנה.

מהלומות בין שומרים חמושים לעובדי "טבריה קלאב הוטל"

המשטרה פינתה את השומרים ועצרה שניים מהעובדים ● 4 עובדות התמוטטו ואושפזו ● המתבצרים מתכוונים להחריף מאבקם

מאת מורה יערי, כתבת "על המשמר"

תקרית אלימה פרצה אתמול במלון "טבריה קלאב הוטל" ונגד 2 מבין 150 העובדים המתבצרים במלון מאז יום חמישי הוגשה תלונה על תקיפה.

התקרית, שבמהלכה הוחלפו מהלומות, פרצה בשעות הבוקר כאשר למלון נכנסו 4 שומרים חמושים שהביא כונס הנכסים. השומרים החמושים הובאו בנוסף ל־12 שומרים לא חמושים שנמצאים במלון 24 שעות ביממה מאז סגירתו ביום חמישי.

עובדי המלון מנעו בכוח את כניסתם של השומרים החמושים ומשטרה שהוזעקה עצרה שניים מן העובדים ופינתה את השומרים.

"רוצים שיהיה פה רצח? רואים נשק או מתחממים. כל העסק כאן הוא סיר לחץ שיכול להתפוצץ", אמר חבר ועד העובדים, רוני ברגיל.

יצויין שלמרות השמירה במלון, הוצאו ממנו מקררים, טוסטרים וטלוויזיות. המקררים הוצאו על־ידי החברה שמכרה אותם ולא קיבלה את תמורתם וציוד אחר הוצא על־ידי התאחדות בתי־המלון, שלה חייב "קלאב הוטל" 400 אלף דולר.

במשך יום אתמול הוזעק פעמיים אמבולנס מד"א למלון. בשעות הבוקר התמוטטו שלוש מעובדות המלון והועברו לבית החולים פוריה בטבריה. עובדת נוספת הועברה בשעות הצהריים לבית החולים לאחר שהתמוטטה והתעלפה.

ועד עובדי המלון החליט אתמול על אולטימטום שיפוג היום בשעה 12 בצהריים, "אם לא ייכנסו איתנו למו"מ על הסדר תביעותינו ומשכורת חודש דצמבר והחזרת 10 מיליון שקלים חדשים שנוכו מהעובדים במשך חצי שנה ולא הועברו לביטוח לאומי, ננקוט צעדים חמורים", אמרו העובדים.

צו מניעה נגד עובדי "מקורות" המשבשים את אספקת המים

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

צו מניעה זמני, המורה לעובדי "מקורות" לחזור מיד לעבודה תקינה, הוציאה אמש שופטת בית־הדין האזורי לעבודה בתל־אביב, עדנה גב־ריאלי. הצו הוצא במעמד צד אחד. הדיון במעמד שני הצדדים יתקיים ביום חמישי בבוקר.

עובדי "מקורות" משביתים מיום שישי את כלי־הרכב של החברה ולא יוצאים לפעולות אחזקה ותיקונים בגלל התנגדותם להצעות מנכ"ל "מקורות", יחזקאל זכאי, לחיסכון ויעילות במערכות החברה. השביתה משבשת כליל את מערכת אספקת המים.

העובדים מוחים על תוכנית המנכ"ל לבצע "רה־אירגון בחברה באורח חד־צדדי". לעומתם טוען יחזקאל זכאי, כי "העובדים רוגזים משום שביקשתי לקצץ במספר המכוניות ובמספר השעות הנוספות ב־25 אחוז".

ועד העובדים מתנגד לביטול תקנים, לקיצוץ בשעות נוספות ובקיצוץ במספר כלי־הרכב של החברה.

יחזקאל זכאי טוען, כי ועד העובדים סירב לאפשר לו להיפגש עם העובדים כדי להסביר להם את תוכניתו לקצץ 75 מכוניות מתוך 850 מכוניות העומדות לרשות העובדים ו־25 אחוז מתוך 450 אלף השעות הנוספות.

הניסיון שנעשה אתמול להפגיש את המנכ"ל עם ועד העובדים, עלה בתוהו, לאחר שהוועד סירב להיפגש עמו ולדון ענייניית בנושאים שעל הפרק.

מזג־האוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 7 עד 10, רמת־הגולן 5 עד 7, צפת 5 עד 6, חיפה 11 עד 16, טבריה 8 עד 14, נצרת 7 עד 11, עפולה 6 עד 14, השומרון 8 עד 11, תל אביב 9 עד 16, נמל התעופה לוד 8 עד 15, יריחו 8 עד 17, עזה 9 עד 16, באר־שבע 7 עד 17, אילת 9 עד 20.

דאגה בקרב עובדי "אסם" מפרישת פרופר מהחברה

מאת יואב אביב ואבשלום קווה, כתבי "על המשמר"

"מדיניות ההנהלה החדשה של מפעלי "אסם" לא תשתנה בעתיד הקרוב והמפעל ימשיך להתרחב על פי היקף מכירותיו", כך אמר אתמול יושב ראש מועצת המנהלים החדש של "אסם", יעקב חרמק.

לדברי חרמק, החליטה משפחת פרופר, אחת משבע המשפחות המייסדות של המפעל ובעלת המניות הגדולה בו, לפרוש מטעמים השמורים עימה. הוא סירב לפרט את חילוקי הדעות שנתגלעו, בין משפחת פרופר לשאר המשפחות.

היושב ראש החדש של מועצת המנהלים סירב לומר אתמול באילו תחומים הוא מתכוון להנהיג שינויים, אם בכלל, והסתפק בהבטחה לציבור עובדי "אסם", כי המפעל ימשיך לתפקד כבימים ימימה.

העובדים מודאגים

עובדי חברת "אסם" קיבלו את הידיעה בדבר פרישת משפחת פרופר בתדהמה ובדאגה. ראשי ועדים ועובדים פנו אתמול אל נציגי ההנהלה ואל מזכירי אגודות מקצועיות בבקשה לקבל הבהרות בנושא.

ההנהלה הוציאה אתמול תזכירים בהם נאמר, כי לא יחולו שינויים במדיניות החברה, לא צפויים פיטורים ויישמרו הזכויות הסוציאליות. פרטים אלה מסר אמש מזכיר הסתדרות עובדי המזון, משה כהן סבן.

ל"אסם" מפעלים בשדרות, בני־ברק, פתח־תקווה, יקנעם, תל־אביב ורמלה. המעסיקים כ־1700 עובדים.

משפחת פרופר הודיעה שלשום באופן מפתיע כי היא מוכרת את חלקה בחברה, ככל הנראה לשאר חמש המשפחות המייסדות, בעקבות חילוקי דעות על אופן ושיטות הניהול.

(ראה גם במדור "הכלכלה והארס").

לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', ה' בשבט תשמ"ו, 15 בינואר 1986 / שנה מ"ג מס' 12938 / המחיר 63 אגורות כולל מע"מ

מטוסי קרב אמריקניים הוזנקו לעבר מיגים לוביים

מאת זאב בליצר, כתב "על המשמר"

וואשינגטון. — מטוס ביון אמריקני יורט על־ידי שני מיגים לוביים ביום שני, ושני מטוסי־קרב אמריקניים הוזנקו מיד למקום האירוע מנושאת המטוסים "קורל סי" — אך המטוסים התקפלו בלי שהתפתחה תקרית. הממשל האמריקני, שהודיע על כך אמש, הביע גם דאגה מהנוכחות ההולכת והגוברת של הסובייטים בים התיכון המודיעיני שהם מספקים ללוב.

"כולנו אכלנו אותה" — סיכם אתמול יו"ר הכנסת את פרשת ההר

התפכחות בוועדת הפנים — לא ייעשה בקרוב ניסיון נוסף לעלות להר־הבית

נסיון נוסף לבקר באורוות שלמה נכשל בעקבות התלהטות הרוחות במקום שגרמה תפילתו של ח"כ ולדמן מהתחייה ● יו"ר הכנסת: לו ולדמן היה אורח רגיל היה נעצר במקום ● בדיון סוער בוועדת הפנים תבע ח"כ ותד להדיח את ראש הוועדה שילנסקי ● ח"כי הליכוד והתחייה האשימו את ר"ץ בשילהוב יצרי ההמון ● ח"כ שריד: ביקור מיותר ומבזה — התחייה ושילנסקי תיכננו מראש הפרובוקציה של התפילה ● רה"מ פרס: ההסדרים שנקבעו בעבר לגבי הר הבית תקפים ואינם צריכים שינוי ● גוש־אמונים מאיים להמשיך במהומות אם לא ישונו האיסורים במקום

השעייתו של קוקה בוטלה — והשידורים חודשו ● עמוד 16

האחיות דחו פניית גור שלא לפתוח בעיצומים ● עמוד 16

חווה יערי מאשימה את בעלה אהוד בעדות שקר ● עמוד 4

אלוף דן שומרון היה רוצה בשובו של אלי גבע לצה"ל ● עמוד 2

ועדת לנדוי ממליצה לבטל שליחי העלייה ● עמוד 4

ראשי רשויות מקומיות פותחים בשביתת שבת ● עמוד 4

שליחנו בבריסל מדווח: ג'ונסון ישמור על סבונים ● עמוד מדור הספורט

טמיר לשרון: אל תפתח את הפה כי אז אשיב לך וכולם יידעו מי אתה ● חוגים מקורבים / עמוד 7

הר־הבית או הר־געש

מה שכונה כ"ביקור שני" של חברי ועדת הפנים של הכנסת בהר־הבית משמש עדות חותכת לכך שח"כ שילנסקי ותומכיו הלאומניים מנסים ליצור מוקד עימות מסוכן על־ידי ביום מחזה ששמו "הר־הבית לא בידינו". או כלשונה ההיסטורית של ח"כ גאולה כהן "מדינה פלשתינית קמה בהר־הבית". ביקור זה יכול היה לעבור ללא תקלות, כמו ביקורים רבים שנערכים במקום אלמלא המעשה הפרובוקטיבי של ח"כ ולדמן, שפתח במקום בתפילה, בניגוד לאיסור הקיים. ח"כ ולדמן חטא חטא כפול — הוא הפר את החלטת הממשלה מאז שנקבעו הסדרים לגבי הר־הבית, אך חטא "חטא נרא" כפי שאומרים עצמם חרדיים ומקיימים איסור מוחלט של עליה להר־הבית מחמת הספק לגבי מקום הימצאו של בית המקדש. אך הרב ולדמן התפלל כנראה לא לאלוהי ישראל, אלא לאל הלאומנות הקיצונית, המחפשת דרכי חיכוך והתגרות עם המוסלמים המחזיקים את הר־הבית על פי החסכם מאז מלחמת ששת הימים.

שילנסקי וגאולה כהן סבורים כנראה, כי למדינת ישראל אין היום בעיות בוערות יותר מאשר "לכבוש מחדש את הר־הבית" כלשונם, ולמעשה לגרום לשילהוב יצרים בין־דתיים העלולים לערער את מעמדה של ירושלים השלמה. קבוצת גיבורים מדומים או מגינים שריריים, כאילו ריבונותה של ישראל על ירושלים, לרבות הר־הבית היא "בסכנה". אחרי 18 שנה של הסדר קבוע בהר־הבית באים חללו בתביעה "לבדוק ולחקור" את הנעשה שם, מתוך מגמה ברורה לחפר את האיזון העדין שנשמר במשך שנים לגבי המקומות הקדושים של כל הדתות בבירת ישראל.

ירושלים השלמה עדיין אינה מוכרת על־ידי רוב אומות העולם כבירת ישראל. במלחמתנו על ההכרה הזאת (וניצחון, כי גם ארה"ב לא העבירה עד היום את שגרירותה לירושלים) נודע משקל עצום ליחסינו אל המקומות הקדושים של כלל הדתות. לרבות השמירה על הסטטוס קוו בהר־הבית. אם בעתיד נגיע למו"מ עם ירדן ועם הפלשתינים בוודאי נעמוד על שמירת שלמותה של ירושלים, דבר שיעורר מחלוקת קשה. אולי את המחלוקת העיקרית בשיחות השלום. אם קיים סיכוי כלשהו לשכנע את הערבים ואת דעת הקהל בעולם לוותר על חלוקה מחודשת של ירושלים, הרי אך ורק אם נוכיח את מידת סובלנותנו כלפי דתות אחרות וכיבוד המקומות הקדושים שלהם.

מה שעושים עתה שילנסקי ושות' לא "מחזיר את ריבונותנו על הר־הבית", אלא הופך את הר־הבית להר־געש שעלול להצית יצרים של קנאות דתית מוסלמית. יהודים דתיים המדקדקים בפירושי הלכה נמנעים מעליה להר־הבית עד לביאת המשיח, או לחלופין להתגלות הנביא. שילנסקי מינה את עצמו כנראה למשיח, אך הוא אינו אלא משיח שקר שכל מגמתו לעורר מהומה על לא מאומה, אולי כדי להרחיק סופית את הערבים מכל רצון לנסות ליישב את הסכסוך עם ישראל בדרכי שלום.

"ועדה לשיבוש היחסים בין יהודים לערבים"

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

שלושת חברי הכנסת המוסלמים של ועדת הפנים, פנו אתמול במשותף ליו"ר הכנסת שלמה הלל, וביקשו ממנו כי ידיח את יו"ר הוועדה שילנסקי.

במכתבם אומרים מוחמד ותד (מפ"ם), דראושה (מערך) ומוחמד מיעארי (המתקדמת), כי בביקור אתמול בהר הבית שוב הוכיח שילנסקי כי הוועדה משמשת מכשיר בידיו ובידי הימין הקיצוני לשיבוש יחסי ערבים־יהודים בארץ. "אנו מגנים בתוקף פעולות ליבוי יצרים אלה וקוראים לציבור ולנבחריו לא להגרר אחריהן, ולשמור על האיזון העדין הקיים במקומות הקדושים". וותד (עם כל סיעת מפ"ם) ודראושה החרימו את הביקור בהר הבית. מיעארי ישב באותו זמן בבית הדין השרעי, מטה השביתה במזרח ירושלים נגד ביקור ועדת הפנים. הוא עשה זאת כמחאה "על הביקור המתגרה של פלוגות שילנסקי".

סגנית יו"ר הכנסת חייקה גרוסמן (מפ"ם) דרשה אתמול בישיבת נשיאות הבית לאשר את דחיפותן של ההצעות לסדר היום בנושא הר־הבית.

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

ועדת הפנים של הכנסת, וגם ח"כי הימין, לא יעשו, בשבועות הקרובים, כל נסיון לעלות במאורגן להר־הבית. הנטייה הכללית בין הח"כים היא לתת לרוחות להרגע. ועדת הפנים של הכנסת תדון בקרוב בדריגות הבנייה בהר, יחד עם ראש עיריית ירושלים טדי קולק, שר־המשטרה ברלב, והמפכ"ל דוד קראוס, ושר הפנים יצחק פרץ.

"כולנו אכלנו אותה", סיכם אתמול יו"ר הכנסת שלמה הלל, בוועדת הפנים. את הסיור השני של ח"כי הוועדה אתמול בהר־הבית. קודם לכן נזף הלל באליעזר ולדמן (התחייה), על שסטה מההנחיות והתפלל במקום: "אם אורח רגיל היה נוהג כך, המשטרה היתה עוצרת אותו במקום".

סיעת מפ"ם החרימה אתמול את ביקור ועדת הפנים בהר הבית, בטענה כי מדובר בפרובוקציה של ח"כי הימין.

מיד לאחר שובה מהר־הבית התכנסה ועדת הפנים לישיבה מיוחדת, הוועדה פתחה את דלתותיה לעתונות. הישיבה היתה סוערת מאוד ומתוחה, והוחלפו בה האשמות חריפות ביותר.

"קדיש לזכר אמי"

פתח את הדיון היו"ר שילנסקי (ליכוד־חרות), הוא טען כי בכניסה להר־הבית ביקש גרשון שמט (התחייה) לומר קדיש לזכר אמו

(המשך מעמוד ראשון)

מכאן נפתחה הרעה

שני הנצים: ח"כ ולדמן מהתחייה, שתפילתו גרמה למהומה במקום, והקדי ג'מאל אל־ריפעאי. (צילום: הררי)

הכבדה על נכסים פיננסיים וניתוק הצמדת השכר למחירים

אלה הן חלק מתוכניות האוצר לקראת שנת הכספים הבאה ● בשבוע הבא תוגש הצעת התקציב המסתכמת ב־21,614 מיליוני דולר ● מחריף העימות בין מודעי לרבין על תקציב הבטחון

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

משרד האוצר מתכנן לבטל חלק גדול מהפטורים ממס, מהם נהנו בעלי נכסים פיננסיים. למעשה זהו צעד הזהה למיסוי על נכסים אלה, כך אמרו לכתבנו אתמול מקורות יודעי דבר. האוצר מתכוון להציג לפני הכנסת בשבוע הבא את הצעת התקציב לשנת הכספים הבאה

(סוף בעמוד 2)

כל המפעלים בצפון יושבתו ליום אחד להתריע על האבטלה

מאת זאב אביב, כתב "על המשמר"

כל המפעלים בצפון הארץ יושבתו ליום אחד כדי להתריע על סכנת האבטלה המחמירה שנוצרה באזור. החלטה זו נפלה אתמול בכנס חירום של מזכירי מועצות הפועלים בצפון הארץ שנערך במועצת פועלי חיפה. כנס החירום נערך ליוזמתו של מזכיר מועצת פועלי חיפה משה וורטמן, נוכח האבטלה המאיימת אליה נקלעו כל ישובי צפון הארץ. בהם מובטלים כיום למעלה מ־10 אלף איש.

מזכירי מועצות הפועלים אמרו אתמול בכנס כי "הצפון בוער ויש לנקוט בצעדים מידיים ומעשיים שכן האבטלה טומנת בחובה גם נזק חברתי".

מזכירי המועצות קראו למזכיר ההסתדרות ישראל קיסר להתייצב בראש המאבק המשותף הנעשה כעת.

ביטוח סיעוד — חוק במיעוטו

הלך בזיגזג... אבל בסוף הגיע

עליזה שפי, מן השושבינים של חוק הסיעוד, מעלה סימני־שאלה לגבי אופיו ואופן חלוקת הכספים שנצברו לזכותו

עליזה שפי
חשש להפעלת החוק על טלאיו

מאת אבשלום קוות

לאחר שש שנים של דיונים מפות־לים, ועדות, תביעות מצד ההסתד־רות והתנגדות משרד האוצר, עבר לאחרונה חוק הסיעוד בקריאה ראשונה. אחת השושבינות של החוק, עליזה שפי, שהיתה עד לאחרונה יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בוועד־הפועל, מביעה סיפוק מעצם ההליך. אך מעלה מספר סימני־שאלה לגבי אופיו של החוק וחלוקת הכספים שהצטברו בקרן מיוחדת, בשיעור של 70 מיליון דולר.

ביום א' הקרוב תתכנס הוועדה המרכזת של ההסתדרות, כדי לגבש את עמדתה כלפי החוק. סביר להניח שההסתדרות תתכונן בו, אך תתבע את שיתופה בדרגים הביצועיים. על־פי החוק אמורה לקום ועדה ארצית, אך אין בה כלל ייצוג לוועד־הפועל. גם כלפי קופת־חולים, המבטחת והמטפלת במרבית הציבור בארץ, יש התייחסות של לעג־לרש: „נציג אחד של כל קופות־החולים" מוצע בחוק.

עליזה שפי מוזהרה מפני אפשרות, שהעברת התקציבים למשרדי הממשלה תשמש כיסוי לשירותים שאינם קיימים.

או לכיסוי גרעונות. כך למעשה, המטרה לה נועד חוק הביטוח לא תוגשם. זאת ועוד, „הכספים מיועדים למוסדות ממלכתיים ולא ברור כלל אם „קופת־חולים" או „משען" יזכו בכספים שהצטברו. כמו כן לא ברור אם תינתן עזרה לנזקקים הנמצאים עתה במוסדות הסיעוד בארץ", דברי שפי.

פעילים בוועד־הפועל, שקרובים אל הנושא, מצביעים על כך שהחוק, בעקיפין אמנם, נותן עדיפות לרפואה הפרטית על פני הציבורית, בכך שאין הוא מעודד כל יוזמות ציבוריות, כמו אלה של קופת־חולים ומשען, להרחיב את המוסדות הקיימים ולשפר את השירות ואת הטיפול. בהסתדרות מתריעים על כך שלאוכ־לוסיית הקשישים, שגדילה והולכת, אין הבטחה בחוק לשיפור המצב בתחומים שונים, כגון הכשרת כוח־אדם מקצועי.

„הזכות לגימלת סיעוד ושיעורה מותנים במבחני הכנסה שיקבע השר בתקנות", נאמר בחוק. „בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת... לעניין גימלה המשולמת — תובא בחשבון גם הכנסה של בן משפחה"... וגומר. חוק הביטוח, לסיכך, אינו מקל על חייהם הקשים של הנזקקים. הוא כולל מבחני הכנסה מסובכים לכל המשפחה, דבר שלא קיים בענפים האחרים של הביטוח הלאומי — דברי שפי.

החוק, כאמור, עבר מסלול מכשולים. ועדה בראשות פרופ' מאן ישבה על מדוכתו במשך שנה וחצי. לכל אורך התקופה משרד־האוצר הטיל וטו על עצם הקונצפציה של החוק והערים קשיים. משנת 1980 החלו להצטבר הכספים ששימשו את משרד־האוצר. את התנופה לחוק נתנה ועדת העבודה והרווחה הנוכחית של הכנסת, בראשות אורה נמיר.

עם זאת, החוק לא עבר כל תהליך של דיון במוסדות הביטוח הלאומי. „יש חשש שיתחילו להפעיל את החוק על טלאיו ובעיותיו, דבר שלא יהיה ניתן לשנות בקלות", אומרת שפי.

ההסתדרות והאגף לבטחון סוציאלי יכולים לרשום לעצמם הישג בכך שהחוק בסופו של דבר יצא לאוויר העולם. עם זאת, לא מקופלות בו תשובות לשאלות המטרידות את קברניטי ההסתדרות הן לגבי הטיפול באוכלוסיית הנזקקים והן לגבי המוסדות שנעזרו לכך.

עדיף שיקום בקהילה על מיטה בבית־חולים

ח"כ חייקה גרוסמן: אם יהיו יותר קשישים נזקקים ממה שתיכננה הממשלה — האם נבקש מהם שיילכו קצת מהר יותר לעולם הבא? ■ ח"כ יאיר צבן: ההר הוליד עכבר ■ עד כה לא ברור מה יעלה בגורלם של 80 מיליון הדולר שכבר ניגבו מן הציבור

מאת יצחק שור

„חג עצוב" — כך הגדיר חבר־הכנסת יאיר צבן (מפ"ם) במליאת הכנסת (6.1.86) את אישורו של חוק הסיעוד בקריאה הראשונה והעברתו פה אחד לוועדת העבודה והרווחה. זהו חג, משום שסוף סוף, אחרי יותר מארבע וחצי שנים של ויכוחים מייגעים בתוך משרד העבודה והרווחה ובין המשרד לאוצר, הגיעו השרים מודעי וקצב להסכמה בדבר נוסחה של חוק, שתעניק תוכן מסוים למסגרת שנקבעה במליאת הכנסת.

וזה עצוב, משום שההר הוליד עכבר. חייקה גרוסמן, למשל, המצטיינת בחשי־בות בריאה כלפי כל ממסד, הביעה חשש פן ישים האוצר את ידו לא רק על 80 מיליוני הדולרים שכבר הצטברו בענף הביטוח הסיעודי, אלא גם על חלק מן הכספים שייגבו בעתיד.

לחוק הביטוח הסיעודי יש היסטוריה. בוודאי היה זה רק מקרה, שכמה חודשים לפני הבחירות לכנסת העשירית הביא ד"ר ישראל כץ, שר העבודה והרווחה בממשלת בגין, את חוק הביטוח הסיעודי לאישורה של הכנסת. למי שהאמין בטוהר כוונותיה של הממשלה הסתבר מהר מאוד, כי זהו חוק מסגרת חסר תוכן ולא הגון: הציבור נתבע לשלם 0.2 אחוזים מן השכר לענף חדש שהוקם במוסד לביטוח לאומי, אך ביצוע החוק וקביעת הבזות המבוטחים נדחו לימים טובים יותר. ימים טובים אלה הגיעו עתה, בעיקר לקופה הריקה של משרד האוצר. מדי שנה ייגבו במסגרת ענף הביטוח הסיעודי כ־15 מיליון דולר, ואילו משרדי הרווחה והבריאות, וכן השירותים הקהילתיים ביישובים, יקבלו רק 11־13 מיליון דולר.

בנאומו בכנסת ב־6.1.86 נזהר שר העבודה והרווחה, משה קצב, שלא להזכיר יותר מדי את דבר קיומם של 80 מיליון הדולר שכבר נגבו מן הציבור הרחב במסגרת ענף הביטוח הסיעודי. ועדיין לא ברור מה יעלה בגורלם, שעה שרבבות קשישים מצפים לסיעוד.

מהי אוכלוסיית היעד של חוק הביטוח הסיעודי? מהם הצרכים וכיצד יוקצו הכספים? עם הקמת המדינה היוו נשים בנות 60 ומעלה וגברים בני 65 ומעלה כארבעה אחוזים מן האוכלוסייה. עתה מגיע שיעורם ל־10 אחוזים ותוך שנים מעטות נגיע ל־15 אחוזים, כמו במדינות מערב־אירופה. אוכלוסיית הזקנים מגיעה עתה ל־400,000 נפש, ובמקביל חל תהליך של הזדקנות פנימית בתוך אוכלוסיית הקשישים. משקל גילאי 75 ומעלה יגיע עד סוף העשור ל־40 אחוזים מכלל הקשישים, כלומר — ל־180,000 נפש. תוחלת החיים הארוכת ואיתה תבואנה בעיות של סיעוד. החברה הישראלית טרם התמודדה איתן.

בני 75 ומעלה צורכים, בממוצע, שירותים רפואיים בשיעור הגבוה פי ארבעה מאשר הזקנים „הצעירים". רבים מהם נזקקים לעזרה בביצוע פעולות יום־יומיות כמו רחצה, אכילה, ניקיון הבית, הלבשה וטיפולים רפואיים.

לא במקום שירותים קיימים

ב־22.8.1980 מינה ד"ר ישראל כץ ועדה ציבורית בראשותו של פרופ' קלמן מן והטילה עליה להציע עקרונות, שישמשו בסיס להצעת חוק מפורטת שתביא הממשלה לכנסת. ועדת מן הגישה לממשלה המלצות במאי 1983, אחרי יותר משנתיים וחצי. אך מאז נמשכו הויכוחים הפנימיים בממשלה, עד אשר הוסכמו בכוונה של אנשי הרווחה והביטוח הלאומי.

הרוב בוועדה רצה שהכנסת תחוקק חוק בעל אופי ביטוחי. המיעוט בוועדה, ובתוכו נציגי האוצר, רצה שהכנסת תחוקק חוק תקציבי. לשון אחר — שהכספים אשר ייגבו מן המבוטחים יועברו למשרד האוצר וזה, בשיתוף עם משרדי הרווחה והבריאות, יחליט מה ייעשה בהם. הרוב בוועדת מן, שנתמך על־ידי כל התקופה בידי רוב חברי ועדת העבודה והרווחה, קבע את העקרונות הרצויים לביצוע החוק: השירותים יינתנו לסובלים ממגבלות תיפקודיות קשות, כדי שיהיו פחות תלויים בזולתם בכל הנוגע לטיפול עצמי ולניהול משק הבית. הגימלאות והשירותים יינתנו מכוח חוק ביטוח סיעוד ולא במקום שירותים קיימים, הניתנים בידי משרדי הבריאות, הרווחה וקופת־חולים. כספי החוק באים להרחיב את השירותים ולא להחליף תקציבי מדינה קיימים.

לפי מחקרים של מכון ברוקדייל לגרונטו־לוגיה, זקוקים לטיפול אישי (הכולל רחצה, הלבשה, הנעלה והאכלה) כ־35,000 זקנים. השירות מסופק ל־5000 זקנים, ואילו המשר־דים הסיעודיים מספקים עזרה ל־12,000 בלבד. לארוחות חמות נזקקים 14,000 זקנים, אך רק רבע מהם מקבלים אותן. מצב דומה

יאיר צבן – חג עצוב

שורר גם ביחס לשירותי הסעה, טיפולים רפואיים, כביסה וכיוצא באלה. השר משה קצב מסביר כיצד יוצאו הכספים שיצטברו בענף ביטוח־סיעוד במוסד לביטוח לאומי החל משנת התקציב החדשה:

● תוענק גימלה אישית, אם בשירותים ואם בכסף.

● משרד העבודה והרווחה יקבל 2 מיליון דולר להקלת מצוקתו וסכום דומה יוקצה למשרד הבריאות. 2 מיליון דולרים נוספים יוקצו להרחבת שירותי הסעד בקהילה. 2.5 מיליון דולר יוקצו לחוקת מיטות סיעודיות נוספות.

כללית, אמר השר קצב, המקורות למימון ההוצאה מכוחו של חוק זה יהיו כספי הגבייה השוטפת וכספי הקרן שנצברו עד כה. אבל לא ברור מדבריו, כיצד זה יוכל משרדו או המוסד לביטוח לאומי להשתמש בכספי הקרן בת 80 מיליון הדולר, שכבר מצויה בעין, כאשר מסגרת ההוצאה השנתית, בת 11־13 מיליון דולר, תהיה נמוכה מן ההכנסה השנתית השוטפת, בסך 15 מיליון דולר.

לא לכפות מסגרות

במסגרת הדיון הראשון במליאת הכנסת הציגה חייקה גרוסמן, נציגת מפ"ם בוועדת העבודה והרווחה, לשר קצב את השאלה, האם המבוטח יוכל לקבל גימלה כדי להשתמש בזכאותו כפי שהוא מבין אותה, או אולי הממשלה תכפה עליו מתן שירותים כפי שהיא קובעת את המדיניות. ומי לידינו יתקע, שהיקף השירותים שיבטיח החוק יענה על הצרכים האמיתיים? ומהו מבחן ההכנסה של בן המשפחה? האם זקן שאינו נתמך בידי משפחתו המבוססת, יופקר לגורלו? ומה יקרה אם יתוספו הרבה יותר קשישים הנזקקים לסיעוד מכפי שהקציבה הממשלה? האם נבקש מהם אז שיילכו לעולם הבא קצת יותר מהר?, שאלה חייקה גרוסמן.

לפי חשבונו של יאיר צבן, שייצג את מפ"ם בוועדה בשנה הראשונה של הכנסת הנוכחית ובארבע שנות הכנסת הקודמת, יהנו מחוק הסיעוד, במתכונת המוצעת לכנסת, רבע עד שליש מאוכלוסייה בת 40,000 קשישים. יאיר צבן סבור, שעקרונית עדיף מתן גימלה על פני שירותים ומיטות סיעודיות בבתי־חולים, הן מן הבחינה הכלכלית והן מן הבחינה החברתית.

אחזקת מיטה בבית־חולים עולה 100 דולר ליום. אחזקת מיטה בבית־אבות סיעודי עולה 20־30 דולר ליום. ואילו יום קיום בקהילה עולה 10 דולר לכל היותר. מבחינה כלכלית גרידא כדאי להשקיע סכומים גדולים יותר בחיזוק המערכת המשפחתית והקהילתית ופחות בבתי־אבות סיעודיים או בבתי־חולים. בני עדות המזרח נזקקים פחות לבתי־אבות, וכמוהם ערביי ישראל. מוטב, איפוא, לתת לרוב האוכלוסיה לטפל בקשישים כפי שהיא מבינה, ולא לכפות עליה מסגרות של בתי־אבות או בתי־חולים.

ייתכן שלטווח קצר יספיקו הכספים. אך לטווח ארוך יותר, לא תספיק הגבייה בשיעור של 0.2 אחוזים מן השכר. כדי להגיע לביטוח סיעודי ראוי לשמו דרושה גבייה של 0.75 אחוזים. ומכל מקום, המאבק על תוכנו של חוק הביטוח הסיעודי נמצא רק בראשיתו. משימתם של אנשי תנועת־העבודה בוועדת העבודה הרווחה תהיה להתייצב לימין השר משה קצב ואנשי הביטוח הלאומי, כדי לשמור על אופיו של החוק כחוק ביטוחי, למנוע הפיכת כספים לתהליך תקציבי למשרדי הבריאות הרווחה ולהבטיח עדיפות לגימלה אישית ולשירותים קהילתיים על פני פיתוח בתי־אבות ומיטות סיעודיות בבתי־חולים.

ראש דסק לענייני חיים: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

קשישים בין הכיסאות

מאת זהבה מוזס

ממשלת ישראל אישרה לאחרונה את הצעת החוק לביטוח סיעודי, שהגיש שר העבודה והרווחה משה קצב. צויין, כי כספי החוק יוקצו לגמלאות אישיות, לטיפול אישי ולעזרה ביתית לקשישים. כן יוקצו כספים לפיתוח שירותים סיעודיים בקהילה ובמוסדות סיעוד ולהתקנת מיטות חדשות.

ד"ר בני חבוט, ראש אגף למחלות ממושכות ולזיקנה, במשרד הבריאות, ומנהל בית־החולים הגריאטרי „אסף הרופא", מתאר את המצב בשטח. „בישראל יש כיום כעשרה אחוזים קשישים מכלל האוכלוסיה, מתוכם מאושפזים בבתי־אבות ובבתי־חולים סיעודיים וגריאטריים כארבעה וחצי אחוזים. שאר הקשישים חיים בקהילה, ביניהם גם מוגבלים. כשלושה אחוזים מהם רתוקים למיטה או לכסא־גלגלים וזקוקים לעזרה בפעילותם היומיומית. כ־20% אחוז מהקשישים החיים בקהילה מוגבלים גופנית בצורה כלשהי, ו־17־20 אלף קשישים סובלים מהדרדרות בתפקודם השכלי בדרגות שונות. כיום, מצויות כ־3000 מיטות בסקטור הציבורי והפרטי ובמרכזים הגריאטריים.

מנתונים אלה שציין ד"ר חבוט מצטייר בבירור הפער בין המצוי לבין הצורך האמיתי בשטח, כשמדי שנה נוצר חסר של כ־350 מיטות סיעודיות. „נוצר תגובות שרשרת. כשתור ההמתנה של החולים הסיעודיים מגיע לכמעט 1000 מקרים, נוצר מצב שבו נסתמים בתי החולים השיקומיים בחולים סיעודיים ובכך נמנע מקום מחולים בעלי פוטנציאל שיקומי.

לקשיש הגר בקהילה יש שרות מט־ביות — מטפלות בית העוסקות רק בטיפול הגייני אישי. הן מטפלות כיום בכ־1000 קשישים כ־25 שעות בחודש. על אף ריבוי של נותני שירותים לקשישים — משרד הבריאות, משרד העבודה והרווחה וקופות החולים השונות — שעל אף ריבוי הגורמים המטפלים בקשישים יתכן שהקשישים נופלים בין הכסאות ואינם זוכים לטיפול מתאים.

מחסור בכוח־אדם

עובדת סוציאלית ממוסד ציבורי, המבקשת להשאר בעילום שם, מתארת את המצב בשטח כפי שהיא מכירה אותו. „ישנם כיום קשישים שהכנסתם קטנה מאוד, והם מקבלים, פלוס קיצבת הזיקנה, מספיקה להם בקיום לרכישת מקום שהייה בבית־אבות. אבל אם מצבם הגופני או השכלי מידרדר והם זקוקים לטיפול סיעודי, אין להם ממה לממן זאת. מחיר מיטה סיעודית במוסד כשלנו נע בין 1000 ל־1200 דולר לחודש, בגלל הטיפול המיוחד המוענק במחלקה. למעט מאוד קשישים יש היכולת לעמוד בנטל כספי כזה. ולדעתי יש לפתח שרותים קהילתיים שונים, כך שמוסד סיעודי ישמש תחנה אחרונה או מנוחה, כיוון שקורה בזמן הנכון יכולה לעשות נפלאות במצבם של הקשישים".

דהבא אייל, מנהלת שירותי הרווחה בעיריית רחובות, ומרים מוסינזון, עובדת סוציאלית בלשכה, אומרות כי הבעיה העיקרית באי שיפור מצבו של הקשיש טמונה בכך, שאין די כוח־אדם מיומן וכוח עזר. אומרת דהבא: „אצלנו יש חמש וחצי משרות של עובדות סוציאליות, כאשר לנו בלשכה מוכרים כ־1000 קשישים ברמות תפקוד שונות". בשירותי הרווחה קיים שרות מטפ־ליות — המטפלות העוזרות לקשיש בבית, החל משרותי בישול ועזרה ביתית ועד טיפול אישי בקשיש והבאת התרופות והוצאות מקופות חולים וכמירת הצורך אף הבאת הקשיש אליהן. אך גם שרות זה אינו יעיל מכיוון שלמטפליות יש 170 שעות שבועיות, וזה אינו מספיק אפילו לשעה לשבוע לקשיש.

תלות בשרות

„במצב הקיים אנו לא עונים לצרכים המיידיים הקיימים בשטח, בעוד שגישתנו כעובדים סוציאליים מחייבת ללכת לקראת הקשיש ובמיוחד לעודד את השארותו בקהילה ולא ליצור תלות בין השרות לבין הקשיש. אך כיום אין די שרותים אליהם אפשר לשייך את הקשיש ולעזור לו להשאר בקהילה". לדעתן, יש להכשיר כוח־אדם מיומן נוסף המסוגל לתפקד בשטח, כיוון שקשישים רבים אינם מוכנים לעזוב את ביתם, אך מוציאים אותם מביתם בניגוד לרצונם, מעשה העלול לקצר את משך חייהם".

רצף טיפולי

ד"ר בני חבוט אומר, כי במשרד הבריאות ערים למצב בשטח ולאחרונה אף הוקמה בראשותו ועדה בין־משרדית שהחליטה להעביר את כל טיפול הבית בקשיש לידי גורם אחד, כשרצף הטיפול יתחיל ברופאת רופא המשפחה, יעבור בבדיקת הצורך לרפואה האחרית וליחידת המשך הטיפול של בתי החולים הכלליים. רצף הטיפול יתחיל על־פי שיקולים שיקומיים, סיעודיים ורווחתיים. הכוונה היא שבצורת טיפול זו אשר יהיה להוזיל את עלות הטיפול בקשיש, להרחיב את הטיפול הקהילתי ולמנוע אישפוז במוסדות סיעודיים ועל־ידי כך להקטין את הצורך במיטות.

חוק הסיעוד המוצע יאפשר, לדעתו, למוסדות ציבוריים וממשלתיים להשקיע כספים רבים בשיפור ותשתית למוסדות קהילתיים, אף קיימת סכנה שיקומו ארגונים פרטיים שונים שלא תהיה אפשרות לפקח עליהם ואלה ימכרו שרותים לקשישים. לכן יש לשים את הדגש קודם־כל על הכשרת כוח־אדם, אשר בחוסרו מרגישים מאוד בנושא הקשישים, ואת יש לעשות עוד לפני פיתוח השירותים הקהילתיים. לסיכום אומר ד"ר חבוט, כי אין הוא חושב שחוק הסיעוד יפתור את בעיית הקשיש במדינה; לדעתו טמונה בו סכנה גדולה והיא, שהאוצר יסמוך על תקציבי חוק הסיעוד ויקטין את תקציבי משרדי הממשלה או לא יגדיל אותם בקצב גידול אוכלוסיית הקשישים ובהתאם לצרכיה. על־ידי כך הנזק לקשיש יהיה גדול יותר מהעזרה שהחוק יכול להעניק.

חוה יערי: עדויות שקריות של בעלי הביאו למעצרי

ביקשה דיון חוזר בהארכת מעצרה ● נעצרה חשודה נוספת ברצח מלבסקי, המיודעת ליערי — שמה ופרטי זהותה נאסרו לפירסום ● יערי דורשת צו שיורה למשטרה לבדיקה במכונת־אמת ● טוענת שאיימו עליה וניסו לסחטה

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר" וכתב עתי"ם

חוה יערי, העצורה ל־15 יום כחשודה במעורבות ברצח התיירת מלה מלבסקי, תובעת מבית־המשפט לדון מחדש במעצרה.

חוה יערי טוענת, כי המשטרה מונחית, כפי הנראה, על־ידי טענות שיקריות ועדות כוזבת שהעיד כנגדה בעלה, כתב הטלוויזיה, אהוד יערי.

בית־המשפט בתל־אביב האריך אתמול, על־פי בקשת המשטרה, מעצר של חשודה נוספת, בת 41, תושבת תל־אביב, בקשורה לפרשה. השופט לא הסכים לעצור את החשודה ל־15 יום והסתפק ב־10 ימים. פרקליטה הודיע, כי אין לו ולמרשתו התנגדות למעצר, זאת על־מנת שיוכח כי אין בה רבב.

שמה של החשודה ופרטי זהותה נאסרו לפירסום לבקשת המשטרה בנימוק שהדבר יפגע בחקירה. אולם, ציין החוקר, היא היתה מיודעת לחוה יערי.

חששה רומן

החשודה טוענת, כי אחרי שחשפה את הרומן שניהל בעלה, הוטרדה משך שבוע ימים על־ידי נערה שהציגה עצמה בשם נאוה. זו דרשה ממנה כי תרפה מאהוד יערי, ולאחר מכן הוטרדה על־ידי גבר שהציג עצמו כידידה של אותה נאוה. אותו גבר איים עליה וניסה לסחוט ממנה כספים, לטענתה. בבקשתה ציינה חוה יערי, כי מוצאה ממשפחה אמידה וכי בעלה מנסה להשתלט על חלקים מרכושה הרשומים על שמו ועל שמה.

כן טוענת החשודה, כי אין אמת בגירסתו של בעלה, לפיה לקחה ביום הרצח את מכונית הסובארו שלו ונסעה בה לתל־אביב, ולאחר מספר ימים התברר כי כל צמיגי המכונית הוחלפו.

גירסה מוזרה?

החשודה טוענת, כי ביום הרצח נסעה במכוניתה שלה, פולקסווגן גולף אדומה, אשר נבדקה על־ידי המשטרה סמוך לאחר הרצח. מוזר הדבר, טוענת החשודה, כי בעלה נזכר לספר למשטרה את גירסתו זו, רק לאחר שהטיחה נגדו תביעת מזונות ועיכוב יציאה מן הארץ, לאחר ריב גדול שפרץ ביניהם.

בבקשתה לדיון חוזר טוענת החשודה, כי במהלך מעצרה וחקירתה, ביקשה שוב ושוב להיחקר במכונת־אמת או בכל אמצעי אחר, כדי להוכיח את חפותה, אך עד כה נתקלה בסירובים חוזרים ונישנים של המשטרה.

לאור כל אלה הגישה החשודה בקשה, באמצעות באי־כוחה, עו"ד ערנה קפלן ועו"ד מקרין, לדיון חוזר בשאלת מעצרה. כן ביקשה מתן צו שיורה למשטרה לערוך לה בדיקה במכונת־אמת, כדי להוכיח את צדקתה.

אהוד וחוה יערי – תמונה המופיעה היום על שער „העולם הזה".

מהיום — שביתת־שבת של ראשי עיירות־פיתוח מול משרדו של פרס

מאת יהודה צור ומירה יערי, כתבי „על המשמר"

היום פותחים ראשי עיירות־הפיתוח בשביתת־שבת מול משרד ראש־הממשלה בירוש־לים, עד שהממשלה תמצא פת־רון ארוך־טווח לבעיות יישובי הפיתוח בארץ.

ראשי עיירות־הפיתוח מסרו אתמול, שבאפשרותם לגייס אלפי תושבים לשבות יחד איתם, אך אין ברצונם לשבש את חיי התושבים ולהעניש אותם עוד יותר מעבר למצבם הקשה ממילא, ולכן בחרו לשבות לבד. לדבריהם, הם ישבתו בשביתת־שבת עד שימצאו פתרונות מיידיים לעיירות־הפיתוח בנגב ובגליל.

גם לשטחים

על השביתה הוחלט, לאחר שבפגישה שלשום עם ראש הממשלה, שמעון פרס, התברר לראשי עיירות־הפיתוח, שההבטחה להעברת 14 מיליון דולר לסגירת הגרעון התקציבי לרשויות לא קויימה, ומתוך הסכום הועברו רק 9 מליון דולר, שיחולקו גם ליהודה ושומרון, חבל עזה ובקעת הירדן.

לא נענו גם תביעות ראשי עיירות הפיתוח, למנוע התמוטטות מפעלים גדולים באזורי־פיתוח, הסובלים מבעיות תעסוקה, להוסיף כיתות למערכת החינוך (ואושרה תוספת כיתות רק לגוש דן) ולשלם לעובדי הרשויות את משכורותיהם בתחילת כל חודש.

ראשי־הערים ישבתו מהיום במשמרות, שבעה שובתים בכל משמרת, כשהראשונים להגיע לשבות בירושלים הם ראשי־הערים שדרות, בית־שאן, צפת, טבריה, בית־שמש, מגדל־העמק ועוד.

לחאד גינה הנוצרים על כניעתם לסוריה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

מפקד צד"ל, הגנראל לחאד, גינה אתמול בחריפות את ההסכם שכפתה סוריה על הע־דות בלבנון, בטקס שהתקיים במזג אוויר סגרירי במרג־עיון, במלאות שנתיים למותו של רס"ן חדאד.

לחאד אמר, שצד"ל אינו מקבל את ההסכם שכפתה, לדבריו, סוריה על העדות בלבנון. עוד הוסיף, שההסכם הזה מכשיר את הקרקע בפני סוריה לכיבוש לבנון כולה.

לחאד תקף את סוריה והאשים אותה בכל בעיותיה של לבנון אך הזהיר אותה פן תפגע בדרום כי הוא „יעמוד איתן נגדה". מפקד צד"ל גינה בחריפות את אלי חובייקה ומפקדי הפלגות הנוצרים האחרים, שחתמו על הסכם כניעה מביש לסורים. „עדיף שהסורים יכבשו את לבנון בגייסותיהם מאשר כניעה להסכם מביש שכזה" — ציין לחאד.

פחות פרי־הדר — יותר פדיון

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

כמות הפרי ששווקה על ידי המועצה לשיווק פרי הדר לשוק המקומי וליצוא בשנת 1984/5, הסתכמה ב־632 מיליון תיבות, לעומת 683 מיליון תיבות בשנת 1983/84.

למרות הירידה בכמות הפרי ב־51 מיליון תיבות, גדל הפדיון ב־1984/5 מייצוא הדרים והסתכם ב־241 מיליון דולר, לעומת 198 מיליון דולר ב־1983/84. נתונים אלה מסר אתמול יצחק רחב, מנכ"ל המועצה, במסיבת עיתונאים בתל־אביב.

בגלל הכפור

בעונה הקודמת קיבל הפרי הישראלי מחיר גבוה יותר בגלל הכפור שפגע במטעי ההדרים בקלי־פורניה ובספרד. בעונה זו נאלץ הפרי שלנו להתחרות עם פרי מספרד, מרוקו, ארה"ב, יוון, מרכז אמריקה, קפריסין ותורכיה, שהציפו את שוקי אירופה.

ובגלל חיסכון בהוצאות בארץ (חומרי אריזה) הסתכמו ההוצאות בשנת 84/85 ב־60 מיליון דולר, לעומת 73 מיליון דולר ב־1983/84.

בין הסיבות שסייעו לסיכום חיובי של העונה מנה מנכ"ל המועצה: [illegible] אמינות התווית (מרקה) „ג'פה", גמישות בהעברת הפרי לשווקים, בהתאם לצרכים והתחזקות המטבע האירופי.

שווקים חדשים

בציינו כי בטווח הנראה לעין, תישאר אירופה המערבית השוק העיקרי של ישראל לפרי הדר, הביע מנכ"ל המועצה את הערכתו, כי הפרי הישראלי ימשיך להתחרות ולקבל מחיר יותר גבוה הודות לטיב הפרי, איכותו ומיגוון הזנים. (סה"כ — 17 זנים) הכובשים את המרפים ברשתות הגדולות באירופה המערבית. בו בזמן פותחו שווקים חדשים במזרח־אירופה, ביפאן, סינגפור, ובמזרח־הרחוק.

מנכ"ל המועצה ציין, כי לראשונה נעשה ניסוי בשיווק 400 אלף אש־כוליות באיכות מעולה. פרי זה קיבל מחיר גבוה יותר, ב־15 עד 20 אחוז בהשוואה לפרי הרגיל. לראשונה שווק, במסגרת הניסוי, 90 אלף תיבות של אשכולית מתוקה „סוויטי" („פומלית" — שהיא הכלאה בין פומלה ואשכולית). תחזית הייצוא לשנת 1985/86: 40 מיליון תיבות לעומת 37 מיליון תיבות ב־1984/85.

תחרות מעזה

בתשובה לשאלות העיתונאים סיפר מנכ"ל המועצה, כי בעונה הקודמת ייצאו 2 סוחרים (יצואנים מעזה) 3 אוניות למערב־אירופה וגרמו לירידת מחירים. היצואנים מעזה הודיעו, שהאוניות מיועדות לארצות מזרח־אירופה, עימהן יש להם חוזים חתומים. לאחר התערבות המימשל בעזה, התחייבו היצואנים מעזה להקפיד על רשיונות היצוא שלהם לארצות מזרח־אירופה בלבד.

בתשובה לשאלה אחרת אמר, כי למרות שנעקרו כ־100 אלף דונם פרדסים בשנים האחרונות, הסה"כ היבול לא קטן ונחסכו הוצאות עיבוד, בתשומות ובמים.

* * *

בימי משבר ויאוש, כאשר ענפי חקלאות נאבקים על קיומם ויש בריחה מחקלאות, רואים מועצת הפירות וארגוני המגד־לים בענף המטע בסיס להתרח־בות ולהגדלת היצוא.

כיום משתרעים מטעי הפירות על 400 אלף דונם, והם הפיקו השנה תוצרת ליצוא בכמות של 70 אלף טונות ובשווי 300 מיליון דולר.

„זהו הישג נכבד לענף" — אמר מנכ"ל מועצת הפירות, עזרא מאיר, בסוקרו את הישגי המועצה, שציינה ביום ב' בערב חצי יובל לקיומה. שר החקלאות, אריה נחמקין, אמר: „זהו ענף סימפטי, יעיל, המטע יגדל [illegible] לשווקו בארץ [illegible]

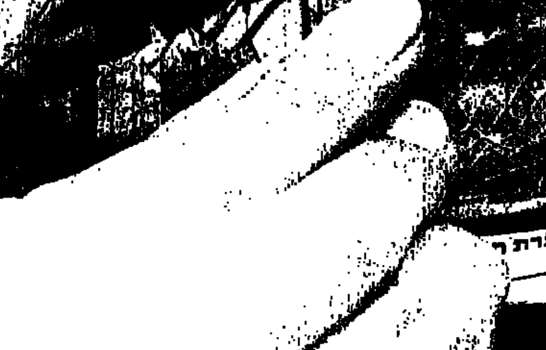

אנשים ואירועים

פרופ' אלברט ג'וזף ליבכאבר

פרופ' מיטשל ג'יי פייגנבאום

פייגנבאום וליבכאבר חתני פרס קרן וולף בפיסיקה

ירושלים. — פרופ' מיטשל ג'יי פייגנבאום ופרופ' אלברט ג'וזף ליבכאבר נקבעו כחתני פרס קרן וולף הישראלית בפיסיקה לשנת [illegible] (1986) — נמסר אתמול מלשכת דובר משרד החינוך והתרבות [illegible]. השניים יקבלו את הפרס על מחקריהם החלוציים על אודות [illegible] המעבר לתוהו ולטורבולנציה, במערכות דינמיות לא־לינאריות.

מיטשל ג'יי פייגנבאום נולד בפילדלפיה בשנת 1944 ומשמש [illegible] באוניברסיטת קורנל. הוא גילה, תוך כדי משחק במחשב, [illegible] באופן שבו מתגלות תופעות אי־יציבות במערכת. התברר, כי [illegible] היציבות המתרבות והולכות בשיעור קבוע, עד הגיע המערכת [illegible] חוסר־יציבות כללי (מצב תוהו או כאוס).

מודלים כאלה עשויים לייצג תהליכים דינמיים בתחומים שונים [illegible] ביותר, כגון תגובות כימיות במערכות מורכבות, תופעות [illegible] הידרודינמיות והתפתחות של אוכלוסיות ביולוגיות.

לאישוש אלגנטי ומושלם זכו רעיונותיו של פייגנבאום בניסויים של אלברט ג'וזף ליבכאבר, שנולד בפריס בשנת 1934, ומכהן [illegible] באוניברסיטת שיקאגו. ניסוייו בוצעו במערכות של הסעה [illegible] בשם מערכות ריילי־בנארד.

תוך שליטה מושלמת בגיאומטריה של המערכת ובביצוע [illegible] מיקרוסקופיות של תנודות הטמפרטורה בתוכה, הצליח ליבכאבר [illegible] תהליכי ההתרבות של מצבי אי־היציבות ואף הצליח למדוד [illegible] הפרמטרים האופייניים למודל של פייגנבאום על אודות המעבר [illegible] וטורבולנציה בנוזל.

למרות התנגדות „חרות" — מהטה אזרח־כבוד בת"א

מאת חנה קים, כתבת „על המשמר" בת"א

תל־אביב. — חברי סיעת „חרות" בעיריית ת"א, התנגדו להענקת [illegible] אזרחות־כבוד של העיר ת"א למנצח הפילהרמונית, זובין מהטה. [illegible] התנגדותם זו ובקשתם מראש עיריית ת"א לדון באופן עקרוני [illegible] הענקת הפרסים בעירייה — החליטה שלשום מועצת עיריית ת"א להעניק [illegible] הפרס למהטה וכן לרב ידידיה פרנקל.

הסיבה להתנגדות נשאה אופי עדתי: חבר „חרות" בעירייה, איתן [illegible] טען בישיבת המועצה כי „זובין מהטה לא אומר לי הרבה וגם לא [illegible] רחבה בעיר. יש לי הרבה שמות של בני עדות המזרח שראויים [illegible] מקבלים אותו". סולמי טען, כי ראש העירייה „הגניב", כדבריו, את [illegible] מהטה כזוכה בפרס, למרות שלא התקבלה הסכמה סופית של סיעת [illegible].

„הענקת הפרס לזובין מהטה היא אופיינית למדיניות העמקת פערים [illegible] ת"א. כל שנה מומלצים 12 יקירי העיר ובאופן קבוע מופיע שם [illegible] תימני תורן, וכך גם בעניין פרס אזרחות־הכבוד של העיר", אמר סולמי.

סולמי דרש אתמול דיון בחטיבת „חרות" בעירייה בעניין זה [illegible] בקואליציה העירונית. „אם זה לא יעזור, יש לי את המוסדות המפלגתיים [illegible] חרות שידונו בנושא", הוסיף.

חלום בלהות: עיר עולה באש קרני־לייזר

לוס אנג'לס. — קרני הלייזר אותן מפתחים כעת במסגרת [illegible] „מלחמת הכוכבים", עתידות להיהפך לנשק התקפי המסוגל להעלות [illegible] עיר שלימה תוך דקות ספורות.

„מערך הגנה של קרני לייזר, שיהיה חזק די הצורך להשמיד טילים בליסטיים במעופם, יוכל להשמיד באש, תוך שעות ספורות, את [illegible] העיקריות של האויב", נאמר במחקר של קבוצת חוקרים [illegible] העובדת בשביל הפנטגון.

התומכים ב„מלחמת הכוכבים" מדגישים, כי נשק־לייזר יופעל רק [illegible] הגנה, כדי ליירט טילים בחלל. אולם לדברי הפרופסורים, אלברט [illegible] וארנסט מארטינלי, שהכינו את המחקר מטעם חברת „ר. אנד די. [illegible] „אפשר יהיה להפעיל את קרני הלייזר בצורה שלא תוכננה על־ידי [illegible]

השתלות־כבד בישראל — כבר לא מדע־בדיוני

ירושלים. — שר־הבריאות, מרדכי גור, ביקש אתמול ממנהלי [illegible] להשתלה בבתי־החולים השונים, להגיש לו תכנית מפורטת על [illegible] הרפואית והכלכלית לביצוע השתלות־כבד בישראל.

השר גור קיים אתמול דיון עקרוני בשאלה, אם יש להתחיל [illegible] השתלות־כבד בישראל. בדיון השתתפו ראשי היחידה להשתלות [illegible] השונים, מנהלי בתי־חולים, ראשי משרד־הבריאות וחברי הוועדה [illegible] לכירורגיה והרדמה.

המשתתפים נחלקו בדעתם על הנחיצות בביצוע השתלות־כבד [illegible] מהמשתתפים טענו, כי בסדרי־העדיפויות הלאומי יש בעיות דחופות [illegible] יותר אשר חולים רבים סובלים מהם. לטענתם, מספרם של החולים [illegible] הזקוקים ויכולים לעמוד בניתוח השתלת־כבד, אינו עולה על 20 [illegible] שיצטבר הוא קטן מדי להבטחת הצלחת הניתוחים.

המצדדים בביצוע מיידי של השתלות כבד טענו, כי עתיד [illegible] בישראל תלוי בהתקדמות בתחומים החדשים כמו השתלות־כבד, [illegible] יתפתח המחקר על נושאים הנסמכים להשתלה. לטענתם, ביצוע [illegible] בישראל יקטין את ההוצאה הכספית הנדרשת לשליחת חולים [illegible] השתלות בחו"ל.

כל המשתתפים היו תמימי־דעים, כי בינתיים יש למצוא [illegible] לגיבוי כספי למי שהוחלט לשלוח לטיפול בחו"ל.

הצהרות מפתיעות של סגן הרמטכ"ל אלוף דן שומרון

היה רוצה לראות את אלי גבע שב לצה"ל; מתנגד „ללביא" ומציע לבטלו

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

סגן הרמטכ"ל אלוף דן שומרון אמר אתמול כי היה רוצה לראות את אלוף משנה אלי גבע חוזר לשירות בצה"ל. בפגישה עם סטודנטים באוניברסיטת בן־גוריון במסגרת פורום „בצהרי היום", מתח שומרון ביקורת חריפה על פרוייקט ה„לביא".

האלוף שומרון אמר על אלי גבע: „הייתי רוצה לראות אותו בחזרה במערכת, הוא קצין מוכשר ואותנטי, אדם בלי בלופים. אני לא יכול לשפוט את מה שהוא עשה. מבחינתו, מול הדילמה שבה עמד לפני הכניסה לביירות, לא היה לו מנוס מהצעד שבו נקט. למרות שהצעד הזה גרם נזקים לצבא. מבחינה זו, טוב שאלי גבע לא המשיך בתפקידו".

לא סרבן שרות

בתשובה לשאלת אחד הסטודנטים, ששאל מה ההבדל בין אלי גבע לבין סרבני השירות בלבנון, אמר דן שומרון: „אלי גבע לא סרב לשרת בלבנון. לפני ההחלטה להיכנס לביירות הוא חשב שזה אסון, ומאותו שלב אסור היה לו להמשיך ולפקד".

בתשובה לשאלה אחרת, אמר דן שומרון, כי המשך פיתוח פרוייקט ה„לביא" יחייב סגירת פרוייקט ה„מרכבה". פרוייקט ה„לביא" גדול עלינו. אפשר היה להעביר את 2.5 מיליארד הדולר שיעלה הפרוייקט, לצרכים בטחוניים אחרים.

לובי לטובת הלביא

התעשיה האווירית הפעילה לובי לטובת ייצור ה„לביא". אני סבור שאם היו עורכים רשימת סידרי עדיפויות של מערכת הבטחון, ה„לביא" לא היה נכנס לרשימה הזו. אם לא נקבל כעת החלטה בקשר לפרוייקט הזה, נגיע לשלב בו חיל האויר לא יוכל לקנות כלל מטוסים".

יצויין כי דבריו של האלוף שומרון, הן בנושא פרוייקט ה„לביא" והן בנושא אלוף משנה אלי גבע, הם בניגוד גמור לכל הדברים שנאמרו עד כה בנושאים אלה על־ידי שר־הבטחון יצחק רבין, ועל־ידי הרמטכ"ל משה לוי.

התפכחות בוועדת הפנים — לא ייעשה

(המשך מעמוד ראשון)

שנסטרה לאחרונה. אליעזר ולדמן (התחיה) ביקש לומר תהילים. היו"ר אישר להם. שני ח"כים מר"צ, שריד ואלוני, טען שילנסקי, צעקו כי זו פרובוקציה, וככך חיממו את האווירה.

שריד: כל התיאור של היו"ר, אם לא לומר שהוא שיקרי, אומר שאין לו שחר.

בהמשך ציין שילנסקי כי אחרי תקרית זו עזבו אנשי ר"צ את הסיור ו־18 הח"כים הנותרים המשיכו בדרכם. כמתוכנן, בכניסה לאורוות המלך שלמה, חסמו המוני ערבים את הכניסה. לפי עצת המשטרה סטה הסיור למקומות אחרים. אל הח"כים נילוו כל הזמן צעירים ערבים. הם קראו סיסמאות בגנות הביקור. שילנסקי ציין כי ביקש מוולדמן ושמם להסתיר בכיס סידור שנשאו בידו, כדי לא להרגיז את הערבים. הוא, עצמו הכניס את המפות שהיו בידו לתיק והורה לגאולה כהן (התחיה) לנהוג בהתאם.

אנדרטאות לא חוקיות

במקום נראו במות ואנדרטות שונות לרבות לזכר סאברה ושאתילה. לדעת שילנסקי הן נבנו באופן בלתי חוקי. בשלב מסויים אמר מפקד המחוז הדרומי של המשטרה לח"כים כי הדרך לאורוות שלמה פנויה, אלא שהמפתחות למקום נמצאים בידי הווקף. הוא אמר לח"כים, ובהמשך אמר המפכ"ל דוד קראוס (טלפונית) דברים זהים, כי המשטרה יכולה לפרוץ את שערי אורוות שלמה אבל ייתכן כי הדבר יגרום לשפיכות דמים.

הוחלט לסגת

הח"כים התכנסו, ולאחר דיון קצר התקיימה הצבעה. ברוב של שמונה נגד שלושה הוחלט שלא לפרוץ את שערי האורוות. השלושה שהיו בעד הפריצה הם דב שילנסקי, גאולה כהן ובני שליטא (ליכוד־ליברלים). רפאל איתן (רפול) איש התחיה, שלא היתה לו זכות הצבעה, התנגד לפריצה.

גאולה כהן: המוגלה יוצאת

את הדיון בועדת הפנים פתחה גאולה כהן. היא טענה כי הסיור הצליח, כיוון שהח"כים הצליחו להעלות את נושא הר־הבית למרכז סדר היום הלאומי. „היה מצע, המוגלה יצאה החוצה, ראו שיש בעייה קשה, יש מדינה פלשתינאית בלב ישראל". הווקף ממומן ע"י שלטונות ירדן, העתונות בארץ גלותית, מתפרסת וכנועה, כתבותיה בשבוע האחרון עודדו את המתפרעים הערבים. אם הממשלה היתה מגלה נחישות המשטרה היתה פועלת אחרת.

עובדיה עלי (הליכוד), כמו כמעט כל הדוברים האחרים, שיבח את פעולות המשטרה באירוע. עונה סולודר (מערך) כמו כל חברי הימין, טענה כי חובתה וזכותה של ועדת הפנים לבקר בהר הבית. עם כל הרגישות של המקום.

מאשים את ר"צ

ז'ק אמיר (מערך), טען כי הדברים שהטיחו אנשי ר"צ במתפללים מהתחיה חיממו את האווירה של הווקף והאספסוף הערבי „כמו אש בשדה קוצים".

מוחמד ותד (מפ"ם) תמה מדוע הם לא אמרו את הקדיש אתמול או שלשום? למה הם חיכו דווקא לביקור הזה?

אריאל וינשטין (ליכוד־ליברלים) העריך כי הסיור נכשל וכי בהר הבית נפער לוע הר געש של רגשות, הוא קרא לממשלה, לשנות את הסטאטוס בהר־הבית.

דראושה נגד לין

דראושה (מערך), בקריאת ביניים: „מי פוגע ברגשות שלך על הר הבית הלכת לשם כדי לעשות פרובוקציה". כאן התפתחו חילופי מילים קשים ביותר בין שני ח"כי המערך דראושה ואמנון לין.

מיותר ומבזה

יוסי שריד טען כי הביקור היה מיותר ומבזה, הוא האשים את שילנסקי, וח"כי התחיה, ח"כים מהמערך ומהליכוד, בתכנון מוקדם של התפילה בהר הבית. „סיור של ועדה, כמוהו כישיבה של הועדה, ופעם ראשונה שאני שומע שמתפללים בסיור או בישיבה של ועדה", אמר.

מרדכי וירשובסקי (שינוי) העריך כי אנשי הימין אירגנו את הביקור, כדי לגרום למתיחות בין יהודים לערבים.

חיים קופמן (ליכוד־חרות) טען כי מ־1967 היתה הנהגה בכל מה שקשור לדרך הטיפול של רשויות המדינה בהר הבית. הערבים מרגישים בעלות על המקום, היתה פרובוקציה נוראית של שריד ואלוני, הם יצרו, עם הערבים „חזית אנטי־יהודית".

שריד בתגובה: „היהדות שלך היא אומללה ומבזה. אתה ערל ומטומטם".

קופמן: „היהדות שלך היא אשפ־ית".

יו"ר הועדה שילנסקי: אני חושב כמו קופמן.

שריד: אם כן גם אתה מטומטם.

דוד דנינו (מפ"ל) העריך כי הכנסת התבזתה בהר הבית. הוא ציין כי אם ערבי יקרא מהקוראן בבית כנסת איש לא ימחה על כך.

ותד: להדיח שילנסקי

מוחמד ותד קרא לחלל להדיח את שילנסקי מראשות ועדת הפנים, כיוון שהוא פועל לקידום האינטרסים של הימין הקיצוני. לעמדותיו אין רוב אפילו בסיעתו הוא — חירות. בהקשר זה הוא הזכיר את תמיכתו של שילנסקי בהפגנת הרב לוינגר מול דהיישה, תמיכתו במחתרת היהודית, ודברי הנאצה ששילח במשטרה לאחר הביקור הראשון בהר הבית, „עכשיו שילנסקי עומד בראש המערערים על אחדותה של ירושלים. תעזבו את הר הבית ואל תביאו למלחמת דתות", אמר.

ולדמן: הרגשתי צורך

הרב א. ולדמן טען כי זהו ביקורו הראשון בהר הבית, וכי טבעי שיהודי שמגיע למקום קדוש מתפלל, הוא עשה זאת בצורה דיסקרטית ולא התכוון בשום פנים ואופן לפגוע בערבים.

סגן יו"ר הכנסת מטעם המערך דב בן־מאיר הזכיר כי ועדת הפנים של הכנסת העשירית, בראשותה של אבלי־אלמוזלינו (מערך), ביקרה בהר הבית פעמים רבות, ביקוריה עברו תמיד בשלום, הוא האשים את הועדה הנוכחית ברצון לפתוח במלחמת דת נגד 800 מיליון מוסלמים.

בדברי תשובתו דחה שילנסקי את ההצעות כי יתפטר מתפקידו, והבטיח כי ימשיך לסייר עם ועדת הפנים בשטחים.

הסיכום של הלל

סיכם את הדיון יו"ר הכנסת שלמה הלל שאמר כי זכותנו על ירושלים, כולל המקומות הקדושים, איננה ניתנת ולא תינתן לערעור. הלל ביקש מכל הח"כים למרות הוויכוח החריף לא לחלק את הציבור בין אוהבי הר הבית והמזלזלים בו. היו"ר תקף את הווקף, על שסגר את אורוות־שלמה בפני הח"כים, אין לאף אחד זכות להפעיל, באופן חד־צדדי סנקציות, אם למישהו יש טענות הוא צריך לפנות למשטרה. היו"ר הרגיש כי ביקש מהח"כים שלשום להמנע מכל מעשה, שעשוי להתפרש כהתגרות. ולדמן, במקום לשמש דוגמא, כח"כ, נהג בניגוד לחוק. „החסינות לא ניתנה לך על מנת שתפר את החוק, כל אדם אחר שאינו ח"כ, המשטרה היתה עוצרת אותו במקום", אמר.

ולדמן ניסה להתגונן, אינני מכיר חוק כנ"ל.

שריד: כשאתם רוצים אתם לא יודעים.

פרס: אין צורך בשינויים

בישיבתה הבוקר של ועדת השרים לענייני ירושלים, אמר רה"מ — בסיכום הישיבה — כי הריבונות של ישראל על כל חלקי ירושלים, כולל הר־הבית, היא עובדה קיימת שאינה דורשת הוכחות ומבחנים נוספים.

רה"מ הוסיף ואמר שההסדרים אשר נקבעו ע"י כל ממשלות ישראל בעבר לגבי הר הבית והמקומות המקודשים למוסלמים ולנוצרים, עומדים בתוקפם ואין שום שינוי במדיניות הממשלה בנושא זה. רה"מ גינה ההסתה שנועדה להעביר האווירה במקום.

גוש אמונים מאיים במהומות

פנחס ענברי כתב „על המשמר" מוסר:

גוש אמונים פרסם אתמול הודעה ובה דרש מראש־הממשלה ומשר־הדתות לתקן תקנות שיאפשרו ליהודים להתפלל בשטחים המותרים לתפילה על הר־הבית על פי ההלכה. גוש־אמונים איים כי המהומות יימשכו עד שתוסדר באופן חוקי זכות התפילה ליהודים במקום הקדוש ביותר לעם ישראל.

הכבדה

(המשך מעמוד ראשון)

בסך 21,614 מיליוני דולר.

תוכנית אחרת של האוצר היא להביא לסיום ההצמדה של השכר למחירים. המקורות אמרו שהמשרד מתכוון להעלות תביעה זאת בשיחות על הסכמי השכר אשר ייפתחו בקרוב עם ההסתדרות. לאחרונה הועלו תביעות באוצר ובבנק ישראל, להביא לעירכוני שכר לעיתים יותר רחוקות, ועל־ידי כך לצמצם את הצמדת השכר למחירים.

מקורות בממשלה אמרו לכתבנו שמשרד האוצר נתון בימים אלה במאבק עם משרדי החינוך והבטחון בגלל תביעות תקציב המסתכמות בעשרות מיליוני דולרים.

ויכוח על „הלביא"

לכתבנו נודע שבין משרדי האוצר והבטחון יש חילוקי דעות על תקציבים בהיקף של עשרות מיליוני דולר, הנוגעים לכספי „הלביא" ולכספים שהשתחררו עקב ירידת מחירי הדלק למטוסים. יצויין שראש־הממשלה שמעון פרס נאלץ להתערב אישית בוויכוח והוא ייפגש היום עם שר־הבטחון יצחק רבין ושר האוצר יצחק מודעי בנושא.

המקורות אמרו לכתבנו שלפני כמה שבועות העלה משרד הבטחון תביעה לקבל בחזרה 32 מיליוני דולר אשר משרד האוצר ניכה בגין מס ערך מוסף, מתוך 250 מיליון דולר שהממשל האמריקני העביר לישראל ככספי סיוע חופשי לשימוש בפיתוח הלביא. עוד נודע שבעקבות תביעת משרד־הבטחון שוקל עתה האוצר לתבוע כי 50 מיליון דולר, אשר הממשל האמריקני החליט להוסיף לסיוע הצבאי, בגין פיצויי שחיקה, לא ילך אוטומטית לתקציב הבטחון, אלא יתחלק בין האוצר לבטחון.

תובע הפרשי ההוזלות

האוצר תובע ממשרד הבטחון לקבל עשרות מיליוני דולרים שהשתחררו מתקציב הבטחון, עקב החלטת משרד האנרגיה להוזיל את מחיר הדלק למטוסי חיל האוויר.

משרד האוצר ומשרד החינוך עדיין לא החליטו על התביעה שהעלה שר־החינוך יצחק נבון להוסיף 12 מיליון דולר לתקציב משרדו; שר החינוך טוען שסכום זה נכלל בתקציב משרדו השנה.

צלצול מהיר

סמי נחמיאס, קצין המודיעין של המשטרה לשעבר

אגאתה כריסטי שייכת לעולם שנעלם

עשר שנים מלאו בימים אלה למותה של מי שיצרה מיגנון בלשי חדש, אגאתה כריסטי. האם השפיעה המציאות המפורותית על המציאות המשטרתית, או להיפך?

תרבות פיענוח המשעים של אגאתה כריסטי, שייכת לעולם שנעלם. זהו פיענוח הדורש נסיון, תבונה, כושר הבחנה רק מן הדק ויכולת של איפיון פסיכולוגי. לפשע יש תמיד מניע, ולאופיו של החוקר משקל נכבד לפתרון סוגיית הפשע. הפשע של היום הוא אנונימי. והאנונימיות מחייבת טיפוס אחר של חוקר. כזה העוסק במעקב טכני עם מחשב, טביעות אצבעות, ושיכלולים מעבדתיים אחרים, ואין לו יותר מידי זמן להעמיק בעניין. גם הפריסה הבין לאומית של הסחר בסמים, עיסקות המטבע, והסחר ברכוש גנוב, מחייבים חקירה שונה מזו של הרקול פוארו או שרלוק הולמס הקלאסיים.

והקוראים?

גם הקוראים מושפעים היום הרבה יותר מסרטי הפשע בטלוויזיה, מאשר מאגאתה כריסטי. את כריסטי, למשל, קשה להסריט, משום שבספריה אין כמעט „אקשן". הקריאה בהם מחייבת מחשבה, הפעלת הדמיון וקצת יותר תיחכום. והצופים, כמו השוטרים והפושעים של היום, מחפשים את האקשן ומעדיפים להתנהג כמו סטארסקי והאץ', „צוות לעניין" וגיבורי סדרות טלוויזיוניות אחרות.

במה זה מתבטא?

באלימות היתירה שמפעילים השוטרים כשהם באים לעצור אורחים. הם מתנהגים פשוט כמו הבלשים והשוטרים בטלוויזיה. ומצד שני, בלקוחות שמגיעים אלי ומבקשים ממני לעקוב אחרי אנשים מסויימים עם קרן לייזר, כמו בסידרה ההיא שראו. רק שבטלוויזיה זה תמיד מצליח...

אתי רונאל

„בהסכם טאבה צופות כל מדינות ערב"

אמר רה"מ לכנס העתונאים היהודים בי"ם

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

„חשיבותה של ההחלטה על טאבה בכך שמדינות־ערב האחרות, בוחנות את תהליך השלום עם המצרים ועל פיו יחשבו את המשך דרכן" — אמר אתמול רה"מ שמעון פרס בפתיחת כנס העתונאים היהודיים במכון ואן־ליר בירושלים.

„הבא בתור יהיה המו"מ עם ירדן, אבל, מובן שלא אדבר על תוכניות משום ששני הצדדים יפסלו כל תוכנית שתוצע. תחילה צריך להיות מו"מ ורק אחר־כך הגשת תוכניות", אמר פרס.

170 עתונאים יהודים

באולם המלא מפה לפה ב־170 עתונאים יהודים ובעתונאים זרים וישראלים, קרא רה"מ לעלייה המונית וליישובם של חבלי ארץ בלתי נושבים. את משימת העתונות היהודית הגדיר פרס כדיווח למדינות העולם על עמדות העם היהודי. יו"ר הישיבה, דב יודקובסקי מ„ידיעות אחרונות" הביע את תקוותו, כי בעקבות הדיאלוג על תפקיד העתונות, יתקיים דיאלוג גם בין העתונות הישראלית וממשלת ישראל.

ישראל הגיבה תגובה נאותה על פריסת הטילים

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

קיצוץ הבטחון אינו מה שיקרה מחר בבוקר, קיצוץ כזה לא יכול לגרום להתמוטטות הצבא, אמר אמש הרמטכ"ל רב אלוף משה לוי בשיחה עם תושבים בבית אולשטיין בקרית־שמונה. לדבריו כשמדברים על ירידה בעוצמת הכוח הצבאי לא מדברים על השנה הבאה, אלא אם נוכל לתת תשובות בשנים הבאות.

הרמטכ"ל אמר שהפצצה בתוניס שיבשה תוכניות טרור רבות של המחבלים. לדבריו אבו־נידאל הוא יותר מיתוס ממציאות ואסור לטפח אותו. עוד אמר שהסורים פועלים להפר את ההסכמים ביניהם וביננו, ופריסת הטילים היא חלק מתהליך זה. הוא אמר כי ישראל הגיבה תגובה נאותה על פריסה זו.

זיוף, מירמה והונאה במשרד הרישוי בירושלים

עשרה חשודים – בוחנים ומורים – נעצרו הלילה

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

שערוריה של עבירות פליליות, זיוף ומירמה במשרד הרישוי בירושלים נתגלתה בימים אלה. אמש, בשעת לילה מאוחרת ביצעה משטרת ירושלים שורה של מעצרים. בין העצורים בוחני משרד הרישוי, מורה נהיגה ומנהלי בתי ספר לנהיגה.

משטרת ירושלים הקימה צוות חקירה מיוחד שפועל זה זמן מה בעקבות תלונות על שוחד במגמה להוציא רשיונות נהיגה. כעשרה עצורים יובאו מחרתיים לבית המשפט להארכת מעצרם. החקירה לוותה על־ידי נציגי הפרקליטות.

במלאת שנה לפטירתו של חברנו

דיוידי פרנקל ז"ל

נתייחד עם זכרו ליד קברו ביום חמישי 16.1.86 בשעה 3 אחה"צ

המשפחה וקיבוץ [illegible]

מדד דצמבר כ־1%

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

משרד האוצר והמשרדים הכלכליים מעריכים שמדד המחירים לצרכן עלה בחודש דצמבר בכ־1 אחוז. המדד יפורסם היום על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. בחודש נובמבר עלה המדד בכחצי אחוז. העלייה הנמוכה ביותר מזה כ־9 שנים. לדברי פקידים במשרדים הכלכליים, צפויים בחודשים הקרובים אינפלציה חודשית של כאחוז לחודש.

"המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב, טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 3—43360—4 תא מען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian). 2. Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חדרים 102–121, טל' 6־231253, תא מען למכתבים ת"ד 1216 ירושלים 91008, חיפה: 33134 רח' סירקין 17, טל' 673673 תא מען למכתבים ת"ד 4007 חיפה 31040.

ח"כי סיעת המערך מתנגדים למגמות „חוסר השוויון" בתקציב

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

„מרד נגד מגמות התקציב החדש" — זה מה שקרה אתמול בישיבתה השבועית של סיעת המערך בכנסת.

בין המתנגדים החריפים למגמות התקציב, היו יו"ר הסיעה, רפי אדרי, מזכ"ל „העבודה" עוזי ברעם, מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, השרים נבון וגור וסגן שר־החקלאות, אברהם כ"ץ־עוז. רק ח"כ אחד, שבח וייס, הזכיר לחברי סיעתו, שעדיין אין הם חברים באופוזיציה אלא בקואליציה.

דעה רווחת

יו"ר סיעת המערך, רפי אדרי, אמר בפתח הישיבה, כי הח"כים כ"ץ־עוז, נחמיאס וארד, ביקשו לקיים את הדיון וטענו שמגמות התקציב ל־1986 אינן מקובלות עליהם, משום שאין הוא נותן תשובה לבעלי דרגות השכר הנמוכות, עיירות־הפיתוח, האבטלה והגימלאים. להערכת רפי אדרי, ביטאו הח"כים הנזכרים את הדעה הרווחת בסיעת המערך.

לדעת אדרי, בעלי ההון אינם נושאים בנטל שבו נושאים השכירים והעצמאים הקטנים. הוא אמר, שלפני ההצבעה על התקציב בקריאה הראשונה, תעמוד סיעת המערך על כך, שיחולו בתקציב שינויים בכיוון של שוויון בחלוקת הנטל.

משחק מוכר

שר הבריאות, מרדכי גור, אמר, שהפעם לא ישלים עם הפגיעה במערכת הבריאות. בניגוד לדיונים על התקציב הנוכחי, הרי שבדיון על התקציב הבא הוא כבר מכיר את המשחק ויעשה כל שביכולתו כדי למנוע את אישור התקציב על מגמותיו הנוכחיות.

השר יצחק נבון אמר, שהממשלה החליטה לקצץ 50 מיליון דולר מתקציב החינוך ל־1986. מחצית הסכום בערך, 24 מיליון דולר, מתכוונת הממשלה לגייס מאגרת־חינוך שתעמוד על גובה של 7 דולר לחודש לילד. המחצית השנייה תגוייס על־ידי הורדת כספים המגיעים למורים בזכות הסכם עציוני. אם המורים יתנגדו לקיצוץ בשכרם, מתכוון האוצר להפחית שעות הוראה.

כיוון מגמתי־פוליטי

אברהם כ"ץ־עוז אמר, שהמשק היצרני ובעלי ההכנסות הבינוניות והחלשות, הם הנושאים בנטל הכלכלי, ואילו בעלי ההון אינם נושאים בו. כיוון זה הוא מגמתי ופוליטי טען כ"ץ־עוז. „הבעייה איננה, כמה נקצץ, אלא איך נתייצב בפני ציבור הבוחרים שלנו" — אמר. לדברי סגן שר־החקלאות, הייתה הזרמת כספים אדירה ליישובים בגדה ושם אין הרגשה שחרב הקיצוצים מונחת. צריך להבהיר לחברי המערך בממשלה, כי אם התקציב לא ייתן תשובות ברורות לנושאים הללו, כי אז צריך יהיה לפוצץ את הממשלה רק על נושא זה.

דוד ליבאי הציע להפסיק מייד את הדיון ולהצביע נגד התקציב החדש. הוא הכריז, כי הפעם לא ייפול המערך במלכודת שלתוכה נפל בעת הדיונים על התקציב השנתי. אז דרשו השרים, כי יתמכו בתקציב רק בקריאה הראשונה, ולאחר מכן יכניסו שינויים. אלה לא הוכנסו.

תסמונת אשתקד

עוזי ברעם אמר, שאין הוא מוכן כי תחזור תסמונת ההצבעה של אשתקד, כאשר הח"כים מהמערך מדברים ולאחר מכן מתייצבים לימין התקציב. תוך שינוי זה או אחר. „על הנושא המדיני לא ניתן, כנראה, לפרק את ממשלת האחדות ולהפילה. אבל בתחום החברתי זוהי חובתנו להצביע על סדר העדיפויות שלנו", אמר.

לדברי ברעם, קיימת עתה התעללות בגימלאים. להם אין איגוד מקצועי והם אינם יכולים לשבות, אורה נמיר העירה, כי מחצית הגימלאים שייכים לעשירונים הנמוכים. ברעם אמר, שמטרות המערך עתה הן למנוע אבטלה, לשמור על הרפואה הציבורית, עיירות־הפיתוח והגימלאים.

קיסר ה„עבריין"

מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, אמר, שאיננו רוצה להיות ה„עבריין" היחידי אשר לא יתמוך בתקציב. הוא הביע תקווה, שראש־הממשלה והממשלה כולה יבינו מה קורה בסיעת המערך, וכי הסיעה לא תצביע בעד תקציב שכזה.

יו"ר הסיעה, רפי אדרי, סיכם בהתחייבות להעביר לראש־הממשלה את דברי הח"כים. הוא יתבע לא להניח את התקציב להצבעה, כל עוד לא ייערך דיון יסודי בסיעה וכל עוד לא ישונו המגמות בתחומי הבריאות, החינוך, הרווחה, המלחמה באבטלה והגימלאים.

ש"ס: רק לא ערבים

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

„אנו שוללים מכל וכל עריכת מפגשים וביקורים משותפים בין בני־נוער יהודים וערבים" – החליטה אתמול סיעת ש"ס בכנסת. „נצא למאבק חסר פשרות בעניין זה", אמרו ח"כי הסיעה.

אלה שמעו, לדבריהם בתדהמה, כי משרד החינוך והתרבות מעודד ביקורים הדדיים ומפגשים בין תלמידי בתי־ספר יהודים וערבים. בהודעת הסיכום שהוציאה אתמול ש"ס נאמר, כי „פעילות זו אין בה כל ברכה. להיפך, סכנתה מרובה". לדעת ש"ס, ההתנגדות למפגשים אלו מקיפה את כל החוגים והעדות ואף מנהיגי הדת הערבים שוללים מפגשים אלו.

בהתייחסם לביקור האחרון של נערים ערבים בבית־שאן טוענת הסיעה, כי בחורים ערבים הגיעו לביקורים בבתיהן של התלמידות היהודיות, והתלמידות נשלחו, לחוד, לביקור בבתי הנערים הערבים. „סיעת ש"ס מכבדת כל אדם על השקפותיו ואמונתו – אולם אין בעמדה זו משום הסכמה למדיניות המעודדת מעשים שיגרמו, חס וחלילה, להתבוללות ונישואי־תערובת", נאמר בהודעה.

הסיעה החליטה לנהל מאבק בנושא הזה, הן במישור הפרלמנטרי והן במישור הממלכתי. חברי הסיעה ייפגשו בהקדם עם ראש־הממשלה ועם שר־החינוך־והתרבות, כדי להעמידם על חומרת פעילות זו.

בכנסת

מוטי בסוק ויצחק שור

„קול אמריקה' יגרור את ישראל למאבק בין־גושי"

ח"כ מתי פלד (המתקדמת), פנה אתמול ליועץ המשפטי לממשלה וביקש לברוק את ההיבט החוקי של הפעלת „קול אמריקה" בישראל.

לדברי פלד הסכימה הממשלה להקים תחנת ממסר של „קול אמריקה" בעין־חצבה שבערבה, ובתמורה היא תובעת מן האמריקנים כי יאפשרו לישראל להשתמש במשדרים החזקים כדי לשדר לברית־המועצות.

„להסכם זה יש השלכות מדיניות, שכן הוא יגרור את ישראל למאבק תעמולתי בין־גושי", טען מתי פלד.

בקופ"ח תוקם קרן למימון טיפולים רפואיים בחו"ל

קופת־חולים הכללית תכין הצעה להקמת קרן למימון טיפולים רפואיים הכרחיים בחו"ל — כך מסר אתמול נציג קופת־חולים בוועדת־המשנה לענייני נציב תלונות הציבור.

יו"ר הוועדה, יאיר צבן, מסר, כי לכל קופת־חולים יש כללים משלה, והגיע הזמן להאחיד את תנאי הסיוע של הקופות למבוטחים.

במהלך הדיון התברר, כי קופת־חולים הכללית נותנת מחצית מהוצאת הנסיעה לחולה ולמלווהו, וכן 160 דולר ליום אישפוז (בשקלים). בקופות־החולים האחרות הסיוע נמוך יותר.

חוק הביטחון הסיעודי לא יכסה את מימון אישפוז הקשישים

חוק הביטחון הסיעודי „יכפיל ואולי גם ישלש את התקציבים לקשישים החל מ־1986". ואולם החוק לא יכסה את מימונו של האישפוז הסיעודי, זאת בשל ההוצאה הכבדה הכרוכה בכך. דברים אלה אמר אתמול מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי, נסים ברוך, בוועדת העבודה והרווחה.

לדברי ברוך, יוקצו כספי ענף ביטוח סיעודי לגימלאות, טפולי בית לקשישים בקהילה, ולפיתוח תשתית לשירותים ולאישפוז סיעודי. לדבריו, תעמוד הגבייה השנתית על 15 מיליון דולר וההוצאה השנתית בשנתיים הראשונות תהיה 24 מיליון דולר. ההפרש יילקח מן הרזרבה שנצברה.

מנכ"ל משרד־העבודה־והרווחה, צבי צילקר, אמר, שכספי ענף הסיעוד אינם מיועדים לבוא במקום תקציבי ממשלה, אלא להוסיף עליהם.

סרטני: לא לסגור המכון לחינוך גופני בסמינר

נציגת מפ"ם בוועדת החינוך, אמירה סרטני, הבטיחה לאנשי סמינר הקיבוצים בתל־אביב לפעול בוועדה נגד המלצתה של ועדת שרלין לסגור את המכון לתנועה ולחינוך גופני בסמינר זה.

קבוצת סטודנטים מן הסמינר הפגינה אתמול מול הכנסת, בתביעה להבטיח פלורליזם בתפיסה החינוכית. לדברי הסטודנטים, שלושה־רבעים מבוגרי המכון שלהם מועסקים ומצב דומה קיים אצל בוגרי מכון וינגייט.

אין התקדמות במלחמה נגד נגע הסמים בארץ

זה ארבע שנים לא חלה כל התקדמות במאבק נגד סמים — אמר אתמול נציג משרד־הבריאות, ד"ר זאב יואב סנסו, בוועדה לענייני ביקורת המדינה.

ראש מינהל האסיר בשירות בתי הסוהר, תת־גונדר משה יסה, אמר לוועדה, כי משרדי הבריאות והעבודה מגלגלים זה את זה בהחזרות מזיקה על אפוטרופסות כתחום הטיפול בסמים. המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, יהודית קרפ, אמרה, שמשרד־המשפטים הכין הצעת תיקון לפקודת הסמים, אשר תסדיר את סמכויות בתי־המשפט ואת מתן טיפול וגמילה לנידונים.

יו"ר הוועדה, דוד ליבאי, יביא לוועדה מסמך שיקרא לממשלה להקים רשות ממלכתית לריכוז הטיפול בנושא הסמים, לרבות הקצאת משאבים. כן תידרש הממשלה לקבוע מיהו המשרד אשר ינהל את המלחמה בסמים.

„רשות הדואר" יצאה לדרך

„חוק רשות הדואר התקבל, רשות הדואר יוצאת לדרך. תודה לכל אלה שטרחו ועמלו" — אמר אתמול יו"ר ישיבת הכנסת, דן תיכון, לאחר שהבית אישר בקריאה שניה ושלישית את „חוק רשות הדואר".

יו"ר ועדת הכלכלה, אליהו שפייזר (מערך), שהגיש את החוק על שולחן הכנסת, אמר, כי מטרתו מתן שירותי דואר נרחבים וטובים יותר לציבור, וכן ניהול לפי קריטריונים כלכליים. ההסברה החדשה גם תיצור מקום עבודה נאות ההולם לאלפי עובדי הדואר, הנמצאים היום בשפל סולם השכר הממשלתי.

ויקטור שמטוב (מפ"ם) בירך על הקמת רשות הדואר. הוא ציין, כי אחותה הבוגרת של רשות זו, „בזק" לטלפונים, למרות היותה צעירת־ימים, כבר זכתה לזכות הישגים נאים, לדעתו. הרשות החדשה צריכה להיות בלתי־תלויה באוצר בצורה מקסימלית, כדי שתוכל לספק שירותים לאוכלוסייה במחיר סביר ובתנאים טובים. גם זכויות העובדים לא נפגעו עם המעבר ממשרד ממשלתי לרשות דואר עצמאית.

ועדת לנדוי: להוציא מידי הסוכנות את מינוי השליחים

השופט העליון בדימוס, משה לנדוי, מגיש ליו"ר הסוכנות, אריה דולצ'ין, את דו"ח הוועדה על השליחות בסוכנות (צילום: סקופ 80)

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

„מוסד השליחות בציונות נתון במשבר ורבים מסתפקים לגביו לא רק בקרב הציבור בארץ, אלא גם בקרב האישים המוסמכים על שיטת השליחות הקיימת. עד כדי הרהורים, אם יש עדיין למוסד זה, בצורתו הנוכחית, זכות־קיום — כך קובעת הוועדה הציבורית, בראשותו של נשיא בית המשפט העליון לשעבר השופט משה לנדוי, בדו"ח שנמסר אתמול לפירסום.

„השליחות הציונית איננה מקום עבודה, גם לא הזדמנות להתאוורר בחו"ל וגם לא מתן פרס־ניחומים לעובד נאמן בעל ותק, אלא חובה לאומית הנעשית בידי אדם בעל תודעה פנימית, שיש בכוחו לשכנע ולהלהיב את הנוער היהודי בתפוצות" — מוסיף הדו"ח.

עוד נכתב, כי 12 שליחים של ההסתדרות הציונית ירדו מהארץ בחמש השנים האחרונות, ומגדירים כ„שליחים שנכשלו בשליחותם עד כדי בגידה בעצם השליחות".

ביקורת חריפה

ביקורת חריפה נמתחה בדו"ח על תיפקודו של מוסד השליחות. בשנת 1984/5 הוציאה ההסתדרות הציונית יותר מ־5.1 מיליון דולר על הוצאות המחיה של 722 שליחים — כרבע מתקציבה של ההסתדרות הציונית, המסתכם ב־6.9 מיליון דולר. סכומים אלה אינם כוללים את תקציב המינהל והמכון המרכזי לשליחות בארץ, המגיעים ל־519 אלף דולר.

הוועדה ממליצה להוציא את ענייני השליחות משליטות הסוכנות ולרכזם בידי סמכות אחת שתמנע כפילויות ובזבוז ותפעל לפי תוכנית־עבודה אחידה, יעילה וחסכונית. זאת באמצעות רשות אוטונומית חדשה שבראשה תעמוד ועדה שתורכב מיו"ר ההנהלה הציונית, הגזבר, שני נציגים של תנועות הנוער הציוניות ושני אישי־ציבור.

הוועדה ערה לכך שהרפורמה שהיא מציעה תעורר את התנגדותם החריפה של ראשי הסוכנות: „אין אנו משלים את עצמנו שהצעות אלה יתקבלו ללא עוררין. אדרבה, אנחנו משערים שהן יתקלו בהתנגדות חריפה. לא על נקלה יוציאו המחלקות האמורות בהסתדרות הציונית מידן את עמדות־הכוח המתבטאות בהקצאה של מכסת השליחים ובשליטה בתקציבי השליחות".

ביום שני הבא תקיים ההנהלה הציונית ישיבה מיוחדת לדיון במימצאי הדו"ח. ואולם, כבר אתמול ניתן היה לשמוע מפי אחד מראשי המחלקות בסוכנות, כי לא ייתכן שראשי המחלקות לא ימנו את השליחים שלהם וביחוד את ראשי המשלחות.

שר־הקליטה, יעקב צור, הגיב אתמול באומרו שהוא תומך במסקנות ועדת לנדוי, בדבר הצורך ברפורמות יסודיות בכל הקשור למערך השליחות והשליחים.

איש־כהנא קיבל „מינוי מיותר" במועצת קרית־ארבע

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

המועצה המקומית בקרית־ארבע, מינתה את אבי טולידאנו, מספר 4 ברשימת כהנא בבחירות למועצה, לממונה על מערכת המחשבים של המועצה.

כתבנו מעיר, כי תפקיד כזה לא היה קיים עד כה ולדעת אנשים בקריה, התפקיד מיותר, והוא נועד רק לספק משרה.

כן עומדת המועצה המקומית להוציא־לאור עיתון ושמו „קריית־ארבע". ובראש העיתון תעמוד חיה ברנס, שבעלה, חן ברנס, הוא מתומכי כהנא בקריה.

כתבנו מוסר, כי מחמיר מצבה הכספי של המועצה לאחר שהממונה על המחוז מעכב תשלומים שהובטחו למועצה, מכיוון שאין היא מצייתת להוראות הממונה.

לכתבנו נודע, כי כמה ספקים לא קיבלו תשלומים המגיעים להם. חברת „בי.אי. תקשוב" השייכת לחברת־בת של המועצה, הגיעה לחובות של 100 אלף דולר, ואם לא יימצא פתרון תיאלץ החברה להיסגר.

חרף מצבה הכספי הקשה, החליטה המועצה להכפיל [illegible] את ההוצאות שלה על גינון, זאת כדי לפטר את שני עובדי הגינון הערבים ולהעביר את העבודות לקבלן־גינון.

חוה יערי: עדויות שקריות של בעלי הביאו למעצרי

ביקשה דיון חוזר בהארכת מעצרה ● נעצרה חשודה נוספת ברצח מלבסקי, המיודעת ליערי — שמה ופרטי זהותה נאסרו לפירסום ● יערי דורשת צו שיורה למשטרה לבדיקה במכונת־אמת ● טוענת שאיימו עליה וניסו לסחטה

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר" וכתב עתי"ם

חוה יערי, העצורה ל־15 יום בחשודה במעורבות ברצח התיירת מלה מלבסקי, תובעת מבית־המשפט לדון מחדש במעצרה.

חוה יערי טוענת, כי המשטרה מונהית, כפי הנראה, על־ידי טענות שיקריות וערות כוזבת שהעיד בנגדה בעלה, כתב הטלוויזיה, אהוד יערי.

בית־המשפט בתל־אביב האריך אתמול, על־פי בקשת המשטרה, מעצר של חשודה נוספת, בת 41, תושבת תל־אביב, בקשורה לפרשה. השופט לא הסכים לעצור את החשודה ל־15 יום והסתפק ב־10 ימים. פרקליטה הודיע, כי אין לו ולמרשתו התנגדות למעצר, ואת על־מנת שיוכח כי אין בה רבב.

שמה של החשודה ופרטי זהותה נאסרו לפירסום לבקשת המשטרה בנימוק שהדבר יפגע בחקירה. אולם, ציין החוקר, היא היתה מיודעת לחוה יערי.

חשפה רומן

החשודה טוענת, כי אחרי שחשפה את הרומן שניהל בעלה, הוטרדה משך שבוע ימים על־ידי נערה שהציגה עצמה בשם נאוה. זו דרשה ממנה כי תרפה מאהוד יערי, ולאחר מכן הוטרדה על־ידי גבר שהציג עצמו כידידה של אותה נאוה. אותו גבר איים עליה וניסה לסחוט ממנה כספים. לטענתה, בבקשתה ציינה חוה יערי, כי מוצאה ממשפחה אמידה וכי בעלה מנסה להשתלט על חלקים מרכושה הרשומים על שמו ועל שמה.

כן טוענת החשודה, כי אין אמת בגירסתו של בעלה, לפיה לקחה ביום הרצח את מכונית הסובארו שלו ונסעה בה לתל־אביב, ולאחר מספר ימים התברר כי כל צמיגי המכונית הוחלפו.

גירסה מוזרה?

החשודה טוענת, כי ביום הרצח נסעה במכוניתה שלה, פולקסוואגן גולף אדומה, אשר נבדקה על־ידי המשטרה סמוך לאחר הרצח. מוזר הדבר, טוענת החשודה, כי בעלה נזכר לספר למשטרה את גירסתו זו, רק לאחר שהטיחה נגדו תביעת מזונות ועיכוב יציאה מן הארץ, לאחר ריב גדול שפרץ ביניהם.

בבקשתה לדיון חוזר טוענת החשודה, כי במהלך מעצרה וחקירתה, ביקשה שוב ושוב להיחקר במכונת־אמת או בכל אמצעי אחר, כדי להוכיח את חפותה, אך עד כה נתקלה בסירובים חוזרים ונישנים של המשטרה.

לאור כל אלה הגישה החשודה בקשה, באמצעות באי־כוחה, עו"ד ערנה קפלן ועו"ד מקריו, לדיון חוזר בשאלת מעצרה. כן ביקשה מתן צו שיורה למשטרה לערוך לה בדיקה במכונת־אמת, כדי להוכיח את צדקתה.

אהוד וחוה יערי – תמונה המופיעה היום על שער „העולם הזה".

לחאד גינה הנוצרים על כניעתם לסוריה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

מפקד צד"ל, הגנראל לחאד, גינה אתמול בחריפות את ההסכם שכפתה סוריה על העדות בלבנון, בטקס שהתקיים במזג אוויר סגרירי במרג'־עיון, במלאות שנתיים למותו של רס"ן חדאד.

לחאד אמר, שצד"ל אינו מקבל את ההסכם שכפתה, לדבריו, סוריה על העדות בלבנון. עוד הוסיף, שההסכם הזה מכשיר את הקרקע בפני סוריה לכיבוש לבנון כולה.

לחאד התקיף את סוריה והאשים אותה בכל בעיותיה של לבנון אך הזהיר אותה פן תפגע בדרום כי הוא יעמוד איתן נגדה. מפקד צד"ל גינה בחריפות את אלי חובייקה ומפקדי הפלגנות הנוצרים האחרים, שחתמו על הסכם כניעה מביש לסורים. „עדיף שהסורים יכבשו את לבנון בגייסותיהם מאשר כניעה להסכם מביש שכזה" — ציין לחאד.

מהיום – שביתת־שבת של ראשי עיירות־פיתוח מול משרדו של פרס

מאת יהודה צור ומירה יערי, כתבי „על המשמר"

היום פותחים ראשי עיירות־הפיתוח בשביתת־שבת מול משרד ראש־הממשלה בירושלים, עד שהממשלה תמצא פתרון ארוך־טווח לבעיות יישובי הפיתוח בארץ.

ראשי עיירות־הפיתוח מסרו אתמול, שבאפשרותם לגייס אלפי תושבים לשבות יחד איתם, אך אין ברצונם לשבש את חיי התושבים ולהעניש אותם עוד יותר מעבר למצבם הקשה ממילא, ולכן בחרו לשבות לבד. לדבריהם, הם ישבתו שביתת־שבת עד שימצאו פתרונות מיידיים לעיירות־הפיתוח בנגב ובגליל.

גם לשטחים

על השביתה הוחלט, לאחר שבפגישה שלשום עם ראש־הממשלה, שמעון פרס, התברר לראשי עיירות־הפיתוח, שההבטחה להעברת 14 מיליון דולר לסגירת הגרעון התקציבי לרשויות לא קויימה, ומתוך הסכום הועברו רק 9 מיליון דולר, שיחולקו גם ליהודה ושומרון, חבל עזה ובקעת הירדן.

לא נענו גם תביעות ראשי עיירות הפיתוח, למנוע התמוטטות מפעלים גדולים באזורי־פיתוח, הסובלים מבעיות תעסוקה, להוסיף כיתות למערכת החינוך (אושרה תוספת כיתות רק לגוש דן) ולשלם לעובדי הרשויות את משכורותיהם בתחילת כל חודש.

ראשי־הערים ישבתו מהיום במשמרות, שבעה שובתים בכל משמרת, כשהראשונים להגיע לשבות בירושלים הם ראשי־הערים שדרות, בית־שאן, צפת, טבריה, בית־שמש, מגדל־העמק ועוד.

אנשים ואירועים

פרופ' מיטשל ג'יי פייגנבאום

פרופ' אלברט ג'וזף ליבכאבר

פייגנבאום וליבכאבר חתני פרס קרן וולף בפיסיקה

ירושלים. — פרופ' מיטשל ג'יי פייגנבאום ופרופ' אלברט ג'וזף ליבכאבר מארה"ב, נקבעו כחתני פרס קרן וולף הישראלית בפיסיקה לשנת תשמ"ו (1986) — נמסר אתמול מלשכת דובר משרד החינוך והתרבות ירושלים.

השניים יקבלו את הפרס על מחקריהם החלוציים על אודות מנגנוני המעבר לתוהו ולטורבולנציה, במערכות דינמיות לא־לינאריות.

מיטשל ג'יי פייגנבאום נולד בפילדלפיה בשנת 1944 ומשמש כחוקר באוניברסיטת קורנל. הוא גילה, תוך כדי משחק במחשב, חוקיות מדהימה באופן שבו מתגלות תופעות אי־יציבות במערכת. התברר, כי נקודות אי־היציבות המתרבות והולכות בשיעור קבוע, עד הגיע המערכת למצב של חוסר־יציבות כללי (מצב תוהו או כאוס).

מודלים כאלה עשויים לייצג תהליכים דינמיים בתחומים שונים ומגוונים ביותר, כגון תגובות כימיות במערכות מורכבות, תופעות הסעת נוזלים הידרודינמיות והתפתחות של אוכלוסיות ביולוגיות.

לאישוש אלגנטי ומושלם זכו רעיונותיו של פייגנבאום בניסויים שערך אלברט ג'וזף ליבכאבר, שנולד בפריס בשנת 1934, ומכהן כחוקר באוניברסיטת שיקאגו. ניסוייו בוצעו במערכות של הסעה בנוזלים הידועות בשם מערכות ריילי־בנארד.

תוך שליטה מושלמת בגיאומטריה של המערכת ובביצוע מדידות מיקרוסקופיות של תנודות הטמפרטורה בתוכה, הצליח ליבכאבר להמחיש את תהליכי ההתרבות של מצבי אי־היציבות ואף הצליח למדוד בדיוק רב את הפרמטרים האופייניים למודל של פייגנבאום על אודות המעבר לתוהו וטורבולנציה בנוזל.

למרות התנגדות „חרות" – מהטה אזרח־כבוד בת"א

מאת חנה קים, כתבת „על המשמר" בת"א

תל־אביב. — חברי סיעת „חרות" בעיריית ת"א, התנגדו להענקת פרס אזרחות־כבוד של העיר ת"א למנצח הפילהרמונית, זובין מהטה. למרות התנגדותם זו ובקשתם מראש עיריית ת"א לדון באופן עקרוני במדיניות הענקת הפרסים בעירייה — החליטה שלשום מועצת עיריית ת"א להעניק את הפרס למהטה וכן לרב ידידיה פרנקל.

הסיבה להתנגדות נשאה אופי עדתי: חבר „חרות" בעירייה, איתן סולמי, טען בישיבת המועצה כי „זובין מהטה לא אומר לי הרבה וגם לא לאוכלוסיה רחבה בעיר. יש לי הרבה שמות של בני עדות המזרח שראויים לפרס ולא מקבלים אותו". סולמי טען, כי ראש העירייה „הגניב", כדבריו, את שמו של מהטה כזוכה בפרס, למרות שלא התקבלה הסכמה סופית של סיעת „חרות".

„הענקת הפרס לזובין מהטה היא אופיינית למדיניות הענקת פרסי עיריית ת"א. כל שנה מומלצים 12 יקירי העיר ובאופן קבוע מופיע שם אחד של תימני תורן, וכך גם בעניין פרס אזרחות־הכבוד של העיר", אמר סולמי.

סולמי דרש אתמול דיון בסיעת „חרות" בעירייה בעניין זה, וכן דיון בקואליציה העירונית. „אם זה לא יעזור, יש לי את המוסדות המפלגתיים של חרות שידונו בנושא", הוסיף.

חלום בלהות: עיר עולה באש קרני־לייזר

לוס אנג'לס. — קרני הלייזר אותן מפתחים כעת במסגרת פרוייקט „מלחמת הכוכבים", עתידות להיהפך לנשק התקפי המסוגל להעלות באש עיר שלימה תוך דקות ספורות.

„מערך הגנה של קרני לייזר, שיהיה חזק די הצורך להשמיד טילים באליסטיים במעופם, יוכל להשמיד באש, תוך שעות ספורות, את הערים העיקריות של האויב", נאמר במחקר של קבוצת חוקרים מקליפורניה, העובדת בשביל הפנטגון.

התומכים ב„מלחמת הכוכבים" מדגישים, כי נשק־לייזר יופעל רק למטרות הגנה, כדי ליירט טילים בחלל. אולם לדברי הפרופסורים, אלברט לאטר וארנסט מארטינלי, שהכינו את המחקר מטעם חברת „ר. אנד די. אסושייטס", „אפשר יהיה להפעיל את קרני הלייזר בצורה שלא תוכננה על־ידי הפנטגון". (עתי"ם)

השתלות־כבד בישראל — כבר לא מדע־בדיוני

ירושלים. — שר־הבריאות, מרדכי גור, ביקש אתמול ממנהלי היחידה להשתלה בבתי־החולים השונים, להגיש לו תכנית מפורטת על הערכתם הרפואית והכלכלית לביצוע השתלות־כבד בישראל.

השר גור קיים אתמול דיון עקרוני בשאלה, אם יש להתחיל מיד בביצוע השתלות־כבד בישראל. בדיון השתתפו ראשי היחידה להשתלות בבתי־החולים השונים, מנהלי בתי־החולים, ראשי משרד־הבריאות וחברי המועצה העליונה לכירורגיה והרדמה.

המשתתפים נחלקו בדעתם על הנחיצות בביצוע ההשתלות בישראל. חלק מהמשתתפים טענו, כי בסדרי־העדיפויות הלאומי יש בעיות רפואיות דחופות יותר אשר חולים רבים סובלים מהם. לטענתם, מספרם של החולים בישראל הזקוקים ויכולים לעמוד בניתוח השתלת־כבד, אינו עולה על 20, כך שהניסיון שיצטבר הוא קטן מדי להבטחת הצלחת הניתוחים.

המצדדים בביצוע מיידי של השתלות כבד טענו, כי עתיד הכירורגיה בישראל תלוי בהתקדמות בתחומים החדשים כמו השתלת־כבד, ובעקבותיו יתפתח המחקר על נושאים הנסמכים להשתלה. לטענתם, ביצוע ההשתלות בישראל יקטין את ההוצאה הכספית הנדרשת לשליחת חולים אלה לביצוע השתלות בחו"ל.

כל המשתתפים היו תמימי־דעים, כי בינתיים יש למצוא הסדר מוסדי לגיבוי כספי למי שהוחלט לשולחו לטיפול בחו"ל. (שעי"ם)

פחות פרי־הדר — יותר פדיון

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

כמות הפרי ששווקה על ידי המועצה לשיווק פרי הדר לשוק המקומי וליצוא בשנת 1984/5, הסתכמה ב־632 מיליון תיבות, לעומת 683 מיליון תיבות בשנת 1983/84.

למרות הירידה בכמות הפרי ב־51 מיליון תיבות, גדל הפדיון ב־1984/5 מייצוא הדרים והסתכם ב־241 מיליון דולר, לעומת 198 מיליון דולר ב־1983/84. נתונים אלה מסר אתמול יצחק רהב, מנכ"ל המועצה, במסיבת עיתונאים בתל־אביב.

בגלל הכפור

בעונה הקודמת קיבל הפרי הישראלי מחיר גבוה יותר בגלל הכפור שפגע במטעי ההדרים בקליפורניה ובספרד. בעונה זו נאלץ הפרי שלנו להתחרות עם פרי מספרד, מרוקו, ארה"ב, יוון, מרכז אמריקה, קפריסין ותורכיה, שהציפו את שוקי אירופה.

בגלל חיסכון בהוצאות בארץ (כולל חומרי אריזה) הסתכמו ההוצאות בשנת 84/85 ב־60 מיליון דולר, לעומת 73 מיליון דולר ב־1983/84.

בין הסיבות שסייעו לסיכום חיובי של העונה מנה מנכ"ל המועצה, שליטה בזני פרי הדר מגוונים: אמינות התווית (מרקה) „ג'פה", גמישות בהעברת הפרי לשווקים, בהתאם לצרכים והתחזקות המטבע האירופי.

שווקים חדשים

בציינו כי בטווח הנראה לעין, תישאר אירופה המערבית השוק העיקרי של ישראל לפרי הדר, הביע מנכ"ל המועצה את הערכתו, כי הפרי הישראלי ימשיך להתחרות ולקבל מחיר יותר גבוה הודות לטיב הפרי, איכותו ומיגוון הזנים. (סה"כ — 17 זנים) הכובשים את המדפים ברשתות הגדולות באירופה המערבית. בו בזמן פותחו שווקים חדשים במזרח־אירופה, ביפאן, סינגפור, ובמזרח־הרחוק.

מנכ"ל המועצה ציין, כי לראשונה נעשה ניסוי בשיווק 400 אלף אשכוליות באיכות מעולה. פרי זה קיבל מחיר גבוה יותר, ב־15 עד 20 אחוז בהשוואה לפרי הרגיל. לראשונה שווקו, במסגרת הניסוי, 90 אלף תיבות של אשכולית מתוקה „סוויטי" („פומלית" — שהיא הכלאה בין פומלה ואשכולית). תחזית הייצוא לשנת 1985/86: 40 מיליון תיבות לעומת 37 מיליון תיבות ב־1984/85.

תחרות מעזה

בתשובה לשאלות העיתונאים סיפר מנכ"ל המועצה, כי בעונה הקודמת ייצאו 2 סוחרים (מתוך 4 יצואנים מעזה) 3 אוניות למערב־אירופה וגרמו לירידת מחירים. היצואנים מעזה הודיעו, שהאוניות מיועדות לארצות מזרח־אירופה, עימהן יש להם חוזים חתומים. לאחר התערבות המימשל בעזה, התחייבו היצואנים מעזה להקפיד על רשיונות היצוא שלהם לארצות מזרח־אירופה בלבד.

בתשובה לשאלה אחרת אמר, כי למרות שנעקרו כ־100 אלף דונם פרדסים בשנים האחרונות, סה"כ היבול לא קטן ונחסכו הוצאות עיבוד, בתשומות ובמים.

* * *

בימי משבר ויאוש, כאשר ענפי חקלאות נאבקים על קיומם ויש בריחה מהחקלאות, רואים מועצת הפירות וארגוני המגדלים בענף המטע בסיס להתרחבות ולהגדלת היצוא.

כיום משתרעים מטעי הפירות על 400 אלף דונם, והם הפיקו השנה תוצרת ליצוא בכמות של 70 אלף טונות ובשווי 300 מיליון דולר.

„זהו הישג נכבד לענף" — אמר מנכ"ל מועצת הפירות, עזרא מאיר, בסוקרו את הישגי המועצה, שציינה כיום ב' בערב חצי יובל לקיומה.

שר החקלאות, אריה נחמקין, אמר בדברי ברכתו: „זהו ענף סימפטי, נעים, טעים, וגם יעיל. המטע יגדל ויתרחב ויעלה בידינו לשווקו בארץ ובחו"ל," אמר.

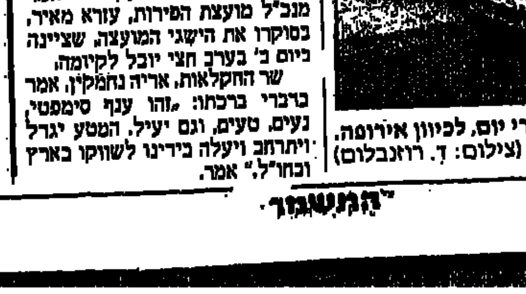

תוצרת חקלאית מועמסת למטוסי ק.א.ל. מדי יום, לכיוון אירופה. (צילום: ד. רוזנבלום)

ביטוח סיעוד — חוק במיעוטו

עדיף שיקום בקהילה על מיטה בבית־חולים

ח"כ חייקה גרוסמן: אם יהיו יותר קשישים נזקקים ממה שתיכננה הממשלה — האם נבקש מהם שיילכו קצת מהר יותר לעולם הבא? ■ ח"כ יאיר צבן: ההר הוליד עכבר ■ עד כה לא ברור מה יעלה בגורלם של 80 מיליון הדולר שכבר ניגבו מן הציבור

מאת יצחק שור

„חג עצוב" — כך הגדיר חבר־הכנסת יאיר צבן (מפ"ם) במליאת הכנסת (6.1.86) את אישורו של חוק הסיעוד בקריאה הראשונה והעברתו פה אחד לוועדת העבודה והרווחה. זהו חג, משום שסוף סוף, אחרי יותר מארבע וחצי שנים של ויכוחים מייגעים בתוך משרד העבודה והרווחה ובין המשרד לאוצר, הגיעו השרים מודעי וקצב להסכמה בדבר נוסחה של חוק, שתעניק תוכן נוסים למסגרת שנקבעה במליאת הכנסת.

וזה עצוב, משום שההר הוליד עכבר. חייקה גרוסמן, למשל, המצטיינת בחשדנות בריאה כלפי כל ממסד, הביעה חשש פן ישים האוצר את ידו לא רק על 80 מיליוני הדולרים שכבר הצטברו בענף הביטוח הסיעודי, אלא גם על חלק מן הכספים שייגבו בעתיד.

לחוק הביטוח הסיעודי יש היסטוריה. בוודאי היה זה רק מקרה, שכמה חודשים לפני הבחירות לכנסת העשירית הביא ד"ר ישראל כ"ץ, שר העבודה והרווחה בממשלת בגין, את חוק הביטוח הסיעודי לאישורה של הכנסת. למי שהאמין בטוהר כוונותיה של הממשלה התברר מהר מאוד, כי זהו חוק מסגרת חסר תוכן ולא הגון: הציבור נתבע לשלם 0.2 אחוזים מן השכר לענף חדש שהוקם במוסד לביטוח לאומי, אך ביצוע החוק וקביעת זכויות המבוטחים נדחו לימים טובים יותר. ימים טובים אלה הגיעו עתה, בעיקר לקופה הריקה של משרד האוצר. מדי שנה ייגבו במסגרת ענף הביטוח הסיעודי כ־15 מיליון דולר, ואילו משרדי הרווחה והבריאות, וכן השירותים הקהילתיים ביישובים, יקבלו רק 11־13 מיליון דולר.

בנאומו בכנסת ב־6.1.86 נזהר שר העבודה והרווחה, משה קצב, שלא להזכיר יותר מדי את דבר קיומם של 80 מיליון הדולר שכבר נגבו מן הציבור הרחב במסגרת ענף הביטוח הסיעודי. ועדיין לא ברור מה יעלה בגורלם. שעה שרבבות קשישים מצפים לסיעוד.

מהי אוכלוסיית היעד של חוק הביטוח הסיעודי? מה הצרכים וכיצד יוקצו הכספים? עם הקמת המדינה היוו נשים בנות 60 ומעלה וגברים בני 65 ומעלה כארבעה אחוזים מן האוכלוסיה. עתה מגיע שיעורם ל־10 אחוזים ותוך שנים מעטות נגיע ל־15 אחוזים. כמו במדינות מערב־אירופה. אוכלוסיית הזקנים מגיעה עתה ל־400,000 נפש, ובמקביל חל תהליך של הזדקנות פנימית בתוך אוכלוסיית הקשישים. משקל גילאי 75 ומעלה יגיע עד סוף העשור ל־40 אחוזים מכלל הקשישים. כלומר — ל־180,000 נפש. תוחלת החיים מתארכת ואיתה תבואנה בעיות של סיעוד. שהחברה הישראלית טרם התמודדה איתן.

בני 75 ומעלה צורכים, בממוצע, שירותים נוספים בשיעור הגבוה פי ארבעה מאשר הזקנים „הצעירים". רבים מהם נזקקים לעזרה בביצוע פעולות יום־יומיות כמו רחצה, אכילה, ניקיון הבית, הלבשה וטיפולים רפואיים.

לא במקום שירותים קיימים

ב־22.8.1980 מינה ד"ר ישראל כ"ץ ועדה ציבורית בראשותו של פרופ' קלמן מן והטילה עליה להציע עקרונות, שישמשו בסיס להצעת חוק מפורטת שתביא הממשלה לכנסת. ועדת מן הגישה לממשלה המלצות במאי 1983, לפני יותר משנתיים וחצי. אך מאז נמשכו הוויכוחים הפנימיים בממשלה, עד אשר הסתיימו בכניעה של אנשי הרווחה והביטוח הלאומי.

הרוב בוועדה רצה שהכנסת תחוקק חוק בעל אופי ביטוחי. המיעוט בוועדה, ובתוכו אנשי האוצר, רצה שהכנסת תחוקק חוק קצבי. לשון אחר — שהכספים אשר ייגבו מן המבוטחים יועברו למשרד האוצר וזה, בשיתוף עם משרדי הרווחה והבריאות, יחליט מה ייעשה בהם. הרוב בוועדת מן, שנתמך לאורך כל התקופה בידי רוב חברי ועדת העבודה והרווחה, קבע את העקרונות הרצויים לביצוע החוק: השירותים יינתנו לסובלים ממגבלות תיפקודית קשה, כדי שיהיו פחות תלויים בזולתם בכל הנוגע לטיפול עצמי ולניהול משק הבית. הגימלאות והשירותים יינתנו מכוח חוק ביטוח סיעוד ולא במקום שירותים קיימים, הניתנים בידי משרדי הבריאות, הרווחה וקופת־חולים. כספי החוק באים להרחיב את השירותים ולא להחליף תקציבי מדינה קיימים.

לפי מחקרים של מכון ברוקדייל לגרונטולוגיה, זקוקים לטיפול אישי (הכולל רחצה, הלבשה, הנעלה והאכלה) כ־35,000 זקנים. השירות מסופק ל־5000 זקנים, ואילו המשרדים הסיעודיים מספקים עזרה ל־12,000 בלבד. לארוחות חמות נזקקים 14,000 זקנים, אך רק רבע מהם מקבלים אותן. מצב דומה

יאיר צבן – חג עצוב

שורר גם ביחס לשירותי הסעה, טיפולים רפואיים, כביסה וכיוצא באלה. השר משה קצב מסביר כיצד יוצאו הכספים שיצטברו בענף ביטוח־סיעוד במוסד לביטוח לאומי החל משנת התקציב החדשה:

● תוענק גימלה אישית, אם בשירותים ואם בכסף.

● משרד העבודה והרווחה יקבל 2 מיליון דולר להקלת מצוקתו וסכום דומה יוקצה למשרד הבריאות. 2 מיליון דולרים נוספים יוקצו להרחבת שירותי הסעד בקהילה. 2.5 מיליון דולר יוקצו להחזקת מיטות סיעודיות נוספות.

כללית, אמר השר קצב, המקורות למימון ההוצאה מכוחו של חוק זה יהיו כספי הגבייה השוטפת וכספי הקרן שנצברו עד כה. אבל לא ברור מדבריו, כיצד זה יוכל משרדו או המוסד לביטוח לאומי להשתמש בכספי הקרן בת 80 מיליון הדולר, שכבר מצוייה בעין. כאשר מסגרת ההוצאה השנתית, בת 11־13 מיליון דולר, תהיה נמוכה מן ההכנסה השנתית השוטפת, בסך 14 מיליון דולר.

לא לכפות מסגרות

במסגרת הדיון הראשון במליאת הכנסת הציגה חייקה גרוסמן, נציגת מפ"ם בוועדת העבודה והרווחה, לשר קצב את השאלה, האם המבוטח יוכל לקבל גימלה כדי להשתמש בזכאותו כפי שהוא מבין אותה, או אולי הממשלה תכפה עליו מתן שירותים כפי שהיא קובעת את המדיניות. ומי לידינו יתקע, שהיקף השירותים שיבטיח החוק יענה על הצרכים האמיתיים? ומהו גובה ההכנסה של בן המשפחה? האם זקן שאינו נתמך בידי משפחתו המבוססת, יופקר לגורלו? ומה יקרה אם יתווספו הרבה יותר קשישים הנזקקים לסיעוד מכפי שהקציבה הממשלה? האם נבקש מהם שיילכו לעולם הבא קצת יותר מהר?, שאלה חייקה גרוסמן.

לפי חשבונו של יאיר צבן, שייצג את מפ"ם בוועדה בשנה הראשונה של הכנסת הנוכחית ובארבע שנות הכנסת הקודמת, ייהנו מחוק הסיעוד, במתכונת המוצעת לכנסת, רבע עד שליש מאוכלוסיה בת 40,000 קשישים. יאיר צבן סבור, שעקרונית עדיף מתן גימלה על פני שירותים ומיטות סיעודיות בבתי־חולים. הן מן הבחינה הכלכלית והן מן הבחינה החברתית.

אחזקת מיטה בבית־חולים עולה 100 דולר ליום. אחזקת מיטה בבית־אבות סיעודי עולה 20־30 דולר ליום. ואילו יום קיום בקהילה עולה 10 דולר לכל היותר. מבחינה כלכלית גרידא כדאי להשקיע סכומים גדולים יותר בחיזוק המערכת המשפחתית והקהילתית ופחות בבתי־אבות סיעודיים או בבתי־חולים. בני עדות המזרח נזקקים פחות לבתי־אבות, וכמוהם ערביי ישראל. מוטב, איפוא, לתת לרוב האוכלוסיה לטפל בקשישים כפי שהיא מבינה, ולא לכפות עליה מסגרות של בתי־אבות או בתי־חולים.

ייתכן שלטווח קצר יספיקו הכספים. אך לטווח ארוך יותר, לא תספיק הגבייה בשיעור של 0.2 אחוזים מן השכר. כדי להגיע לביטוח סיעודי ראוי לשמו דרושה גבייה של 0.75 אחוזים, ומכל מקום. המאבק על תוכנו של חוק הביטוח הסיעודי נמצא רק בראשיתו. משימתם של אנשי תנועת־העבודה בוועדת העבודה והרווחה תהיה להתייצב לימין השר משה קצב ואנשי הביטוח הלאומי, כדי לשמור על אופיו של החוק כחוק ביטוחי, למנוע הפיכת כספים לתחליף תקציבי למשרדי הבריאות והרווחה ולהבטיח עדיפות לגימלה אישית ולשירותים קהילתיים על פני פיתוח בתי־אבות ומיטות סיעודיות בבתי־חולים.

הלך בזיגזג... אבל בסוף הגיע

עליזה שפי, מן השושבינים של חוק הסיעוד, מעלה סימני־שאלה לגבי אופיו ואופן חלוקת הכספים שנצברו לזכותו

עליזה שפי
חשש להפעלת החוק על טלאיו

מאת אבשלום קווה

„אחרי שש שנים של דיונים מסותלים, ועדות, תביעות מצד ההסתדרות והתנגדות משרד האוצר, עבר לאחרונה חוק הסיעוד בקריאה ראשונה. אחת השושבינות של החוק, עליזה שפי, שהיתה עד לאחרונה יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בוועד־הפועל, מביעה סיפוק מעצם ההליך, אך מעלה כמספר סימני־שאלה לגבי אופיו של החוק וחלוקת הכספים שהצטברו בקרן מיוחדת, בשיעור של 117 מיליון דולר.

ביום א' הקרוב תתכנס הוועדה המרכזית של ההסתדרות, כדי לגבש את עמדתה כלפי החוק. סביר להניח שההסתדרות תתמוך בו, אך תתבע את שיפורו בדרגים הביצועיים. על־פי החוק אמורה לקום ועדה ארצית, אך אין בה כלל ייצוג לוועד־הפועל. גם כלפי קופת־חולים, המבטחת והמטפלת ברובית הציבור בארץ, יש התייחסות של לעג־לרש: „נציג אחד של כל קופות־החולים" מוצע בחוק.

עליזה שפי מזהירה מפני אפשרות, שהעברת התקציבים למשרדי הממשלה תשמש כיסוי לשירותים שאינם קיימים או לכיסוי גרעונות. כך למעשה, המטרה לה נועד חוק הביטוח לא תושג. ואת ועוד, „הכספים מיועדים למוסדות ממלכתיים ולא ברור כלל אם קופת־חולים או „משען" יזכו בכספים שהצטברו. כמו כן לא ברור אם תינתן עזרה לנזקקים הנמצאים עתה במוסדות הסיעוד בארץ", דברי שפי.

פעילים בוועד־הפועל, שקרובים אל הנושא, מצביעים על כך שהחוק, בעקיפין אמנם, נותן עדיפות לרפואה הפרטית על פני הציבורית. בכך שאין הוא מעודד כל יוזמות ציבוריות, כגון אלה של קופת־חולים ומשען, להרחיב את המוסדות הקיימים ולשפר את השירות ואת הטיפול. בהסתדרות מתריעים על כך שלאוכלוסיית הקשישים, שגדלה והולכת, אין הבטחה בחוק לשיפור המצב בתחומים שונים, כגון הכשרת כוח־אדם מקצועי.

„הזכות לגימלת סיעוד ושיעורה מותנים במבחני הכנסה שיקבע השר בתקנות", נאמר בחוק. „בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת... לעניין גימלה המשולמת יובא בחשבון גם הכנסה של בן משפחה"... וגומר. חוק הביטוח, לפיכך, אינו מקל על חייהם הקשים של הנזקקים, הוא כולל מבחני הכנסה מסובכים לכל המשפחה, דבר שלא קיים בענפים האחרים של הביטוח הלאומי — דברי שפי.

החוק, כאמור, עבר מסלול מכשולים. ועדה בראשות פרופ' מאן ישבה על מדוכתו במשך שנה ותמצית. לכל אורך התקופה משרד־האוצר הטיל וטו על עצם הקונצפציה של החוק והערים קשיים. משנת 1980 החלו להצטבר הכספים ששימשו את משרד־האוצר. את התנופה לחוק נתנה ועדת העבודה והרווחה הנוכחית של הכנסת, בראשות אורה נמיר.

עם זאת, החוק לא עבר כל תהליך של דיון במוסדות הביטוח הלאומי. „ויש חשש שיתחילו להפעיל את החוק על טלאיו ובעיותיו, דבר שלא יהיה ניתן לשנות בקלות". אומרת שפי.

ההסתדרות והאגף לבטחון סוציאלי יכולים לרשום לעצמם הישג בכך שהחוק בסופו של דבר יצא לאוויר העולם. עם זאת, לא מקופלות בו תשובות לשאלות המטרידות את קברניטי ההסתדרות הן לגבי הטיפול באוכלוסיית הנזקקים והן לגבי המוסדות שנועדו לכך.

קשישים בין הכיסאות

מאת זהבה מוזס

ממשלת ישראל אישרה לאחרונה את הצעת החוק לביטוח סיעודי, שהגיש שר העבודה והרווחה משה קצב. צויין, כי כספי החוק יוקצו לגמלאות אישיות, לטיפול אישי ולעזרה ביתית לקשישים. כן יוקצו כספים לפיתוח שירותים סיעודיים בקהילה ובמוסדות סיעוד ולהתקנת מיטות חדשות.

ד"ר בני חבוט, ראש אגף למחלות ממושכות ולזיקנה, במשרד הבריאות, ומנהל בית־החולים הגריאטרי „אסף הרופא", מתאר את המצב בשטח. „בישראל יש כיום כעשרה אחוזים קשישים מכלל האוכלוסיה, מתוכם מאושפזים בבתי־אבות ובבתי־חולים סיעודיים וגריאטריים כארבעה וחצי אחוזים. שאר הקשישים חיים בקהילה, ביניהם גם מוגבלים. כשלושה אחוזים מהם רתוקים למיטה או לכסא־גלגלים וזקוקים לעזרה בפעילותם היומיומית. כ־20 אחוז מהקשישים החיים בקהילה מוגבלים גופנית בצורה כלשהי. ו־17־20 אלף קשישים סובלים מהדרדרות בתפקודם השכלי בדרגות שונות. כיום, מצויות כ־3000 מיטות בסקטור הציבורי, והפרטי ובמרכזים הגריאטריים.

מנתונים אלה שציין ד"ר חבוט מצטייר בבירור הפער בין המצוי לבין הצורך האמיתי בשטח, כשמדי שנה נוצר חסר של כ־350 מיטות סעודיות, היוצר תגובות שרשרת, כשתור המתנה של החולים הסיעודיים מגיע לכמעט 1000 מקרים. נוצר מצב שבו נסתמים בתי החולים השיקומיים בחולים סיעודיים ובכך נמנע מקום מחולים בעלי פוטנציאל שיקומי.

לקשיש הגר בקהילה יש שרות מט"ביות — מטפלות בית העוסקות רק בטיפול היגייני אישי. הן מטפלות כיום בכ־1000 קשישים ב־25 שעות בחודש. על אף ריבוי של נותני שירותים לקשישים — משרד הבריאות, משרד העבודה והרווחה וקופות החולים השונות — שעל אף ריבוי הגורמים המטפלים בקשישים יתכן שהקשישים נופלים בין הכסאות ואינם זוכים לטיפול מתאים.

מחסור בכוח־אדם

עובדת סוציאלית ממוסד ציבורי, המבקשת להשאר בעילום שם, מתארת את המצב בשטח כפי שהיא מכירה אותו. „ישנם כיום קשישים שהפנסיה שהם מקבלים, פלוס קיצבת הזיקנה, מספיקה להם בדיוק לרכישת מקום שהייה בבית־אבות. אבל אם מצבם הגופני או השכלי מידרדר והם זקוקים לטיפול סיעודי. אין להם ממה לממן זאת. מחיר מיטה סיעודית במוסד כשלנו נע בין 1000 ל־1200 דולר לחודש, בגלל הטיפול המיוחד המוענק במחלקה. למעט מאד קשישים יש היכולת לעמוד בנטל כספי כזה ולדעתי יש לפתח שרותים קהילתיים שונים, כך שמוסד סיעודי ישמש תחנה אחרונה או מנית, כיוון שעזרה בזמן הנכון יכולה לעשות נפלאות במצבם של הקשישים".

דהבא אייל, מנהלת שירותי הרווחה בעיריית רחובות, ומרים מוסינזון, עובדת סוציאלית בלשכה, אומרות כי הבעיה העיקרית באי שיפור מצבו של הקשיש טמונה בכך, שאין די כוח־אדם מיומן וכוח עזר. אומרת דהבא: אצלנו יש חמש וחצי משרות של עובדות סוציאליות, כאשר לנו בלשכה מוכרים כ־1000 קשישים ברמות תפקוד שונות". בשרותי הרווחה קיים שרות מטז"יות — המטפלות העוזרות לקשיש בבית, החל משרותי בישול ועזרה ביתית ועד טיפול אישי בקשיש והבאת התרופות הנחוצות מקופות החולים ובמידת הצורך אף הבאת הקשיש אליהן. אך גם שרות זה אינו יעיל מכיוון שלמטז"יות יש 170 שעות שבועיות, וזה אינו מספיק אפילו לשעה לשבוע לקשיש.

תלות בשרות

„במצב הקיים אנו לא עונים לצרכים המיידיים הקיימים בשטח. בעוד שגישתנו כעובדים סוציאליים מחייבת ללכת לקראת הקשיש ובמיוחד לעודד את הישארותו בקהילה ולא ליצור תלות בין השרות לבין הקשיש. אך כיום אין די שרותים אליהם אפשר לשייך את הקשיש ולעזור לו להשאר בקהילה". לדעתן, יש להכשיר כוח־אדם מיומן נוסף. המסוגל לתפקד בשטח, כיוון שקשישים רבים אינם מוכנים לעזוב את ביתם. אך מוציאים אותם מביתם בניגוד לרצונם. מעשה העלול לקצר את משך חייהם".

רצף טיפולי

ד"ר בני חבוט אומר, כי במשרד הבריאות ערים למצב בשטח ולאחרונה אף הוקמה בראשותו ועדה בין־מוסדית שהחליטה להעביר את כל טיפול הבית בקשיש לידי גורם אחד. כשרצף הטיפול יתחיל במרפאת רופא המשפחה, יעבור במידת הצורך למרפאה האזורית ולחידת המשך הטיפול של בתי החולים הכלליים. רצף הטיפול יינתן על־ידי שיקולים שיקומיים, סיעודיים ורווחתיים. הכוונה היא שבצורת טיפול זו אפשר יהיה להוזיל את עלות הטיפול בקשיש, להרחיב את הטיפול הקהילתי ולמנוע אישפוזו במוסדות סיעודיים ועל־ידי כך להקטין את הצורך במיטות.

חוק הסיעוד המוצע יאפשר, לדעתו, למוסדות ציבוריים וממשלתיים להשקיע כספים רבים בשיפור התשתית למוסדות קהילתיים. אך קיימת סכנה שיקומו ארגונים פרטיים שונים שלא תהיה אפשרות לפקח עליהם ואלה ימכרו שרותים לקשישים. לכן יש לשים את הדגש קודם־כל על הכשרת כוח־אדם. אשר בחסרונו מרגישים מאד בנושא הקשישים. זאת יש לעשות עוד לפני טיפוח השירותים הקהילתיים. לסיכום אומר ד"ר חבוט, כי אין הוא חושב שחוק הסיעוד יפתור את בעיית הקשיש במדינה. לדעתו טמונה בו סכנה גדולה והיא, שהאוצר יסמוך על תקציבי חוק הסיעוד ויקטין את תקציבי משרדי הממשלה או לא יגדיל אותם בקצב גידול אוכלוסיית הקשישים ובהתאם לצרכיה. על־ידי כך הנזק לקשיש יהיה גדול יותר מהעזרה שהחוק יכול להעניק.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

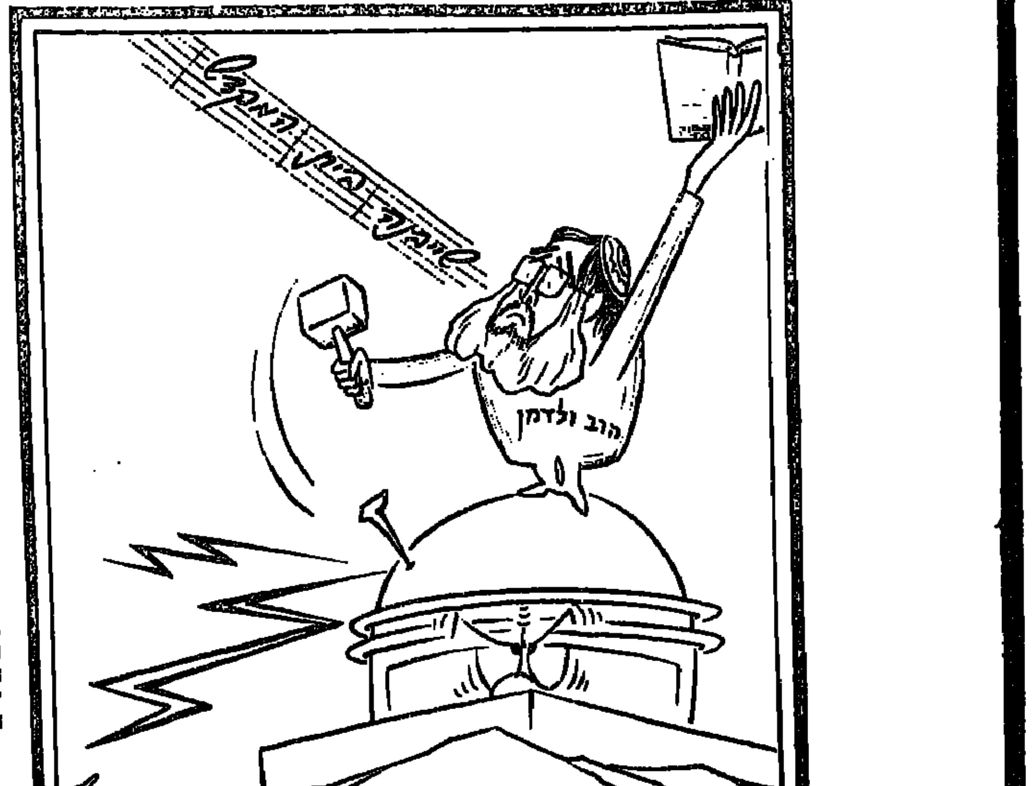

הפאשיסט הבכיין

גם להיות כובש צריך לדעת איך.
כדי להיות כובש דרושה תבונת שלטון מינימלית — לא סתם כיף לעשות שרירים.
הפאשיסט המצוי הוא כוחני. הוא מאמין שהצדק נמצא בקנה הרובה. הוא אינו משחק את הקורבן ואינו מעמיד פנים שהוא מונע על־ידי ערכים נעלים.
הפאשיסט היהודי הוא גם כוחני וגם בכיין. הוא גם מתגרה בעם שכבש, הנתון למרותו, וגם מתבכיין וזועק: „פוגרום! קוזאקים!".
כאילו מדינת ישראל, על צבאה האדיר, אינה אלא גיטו קטן מבוהל.
את הסידורים העדינים עד מאוד, שקיימו את השקט היחסי בהר־הבית — אחד המקומות הרגישים ביותר על פני כדור הארץ — פוצצו אנשי הגאווה הלאומית בקול תרועה רמה. קשה לומר מה ניצח כאן — הטמטום או הרשע. מה שבטוח הוא, שהמפסיד העיקרי הוא מדינת ישראל.
„מי שהאלים מבקשים להשמידו, הם מטריפים עליו את דעתו."

יעל לוטן

עיניים גדולות

„העיתון של המדינה", מנהל בימים אלה מאבק משפטי נגד קבוצת המפיצים שלו בארה"ב ■ בעיתוני ישראל נשמרת שתיקה תיקשורתית קולקטיבית ■ מעניין

מאת שלי יחימוביץ'

גורלו של סכום כסף בלתי מבוטל ולצידו יוקרה לא מעטה — נידונים בעת בבתי המשפט המחוזיים בתל־אביב ובבאר־שבע. המאבק המשפטי מתנהל בין עיתון שהוא מעצמה מלבלית בישראל, „ידיעות אחרונות", לבין שישה תובעים (וגם נתבעים) מארה"ב ומישראל, המהווים יחד חברה להפצת עיתונים ישראליים בארה"ב.

השישה הם שתי חברות אמריקניות — „שירות יצוא ישראלי" ו„שירותי חדשות ישראליים", חברה ישראלית — „מגוון", שמואל פירסטנברג מתל־אביב ושני תושבי ארה"ב — אליעזר גרינשטיין ודוד פירסטנברג. המאבק, בעיקרו, נסב על הסכם הפצה בין השישה לבין „ידיעות". בין השישה נפרשים סכסוכים אישיים, ידידויות ארוכות וקצרות־טווח, ועוד דראמות מגוונות. מפאת חוק הסוביודיצה, יובאו בכתבה זו אך ורק הפרטים שנכתבו בכתבי התביעה וההגנה שהוגשו בבתי המשפט, ובהחלטות בית המשפט.

קילקולים באידיליה

בכתב התביעה שהגישו ששת התובעים נגד „ידיעות", מתוארת השתלשלות האירועים הבאה: תחילת הקשר בין התובעים לבין „ידיעות", כך נאמר, נוצר בנובמבר 82', בעקבות פנייה של שמואל פירסטנברג שהיה מנהל „צוותא" בתל אביב ופעיל בתנועה הקיבוצית. פירסטנברג הציע לנוח מוזס להעביר את מערכת ההפצה של „ידיעות" בארה"ב לידיו ולידי שאר התובעים. הוא אמר למוזס, כי הדיווחים החד־צדדיים והאנטי־ישראליים בתקשורת האמריקנית, על רקע המלחמה בלבנון, יוצרים צורך בקשר מהיר ועדכני של הקהילה היהודית בארה"ב עם העיתונות הישראלית. פירסטנברג גם העלה בפני מוזס רעיון — להפיק את מהדורת העיתון בארה"ב באמצעות פקסימיליה.

נוח מוזס, כך נאמר בכתב התביעה, גילה עניין רב ואף התלהבות להצעותיו של פירסטנברג. הוא אמר לפירסטנברג, כי מצבו של העיתון בארה"ב הוא „בכי רע". השיחה הובילה לפגישה של התובעים, בניו־יורק, עם בנו של נוח מוזס, ארנון (נוני) מוזס. סוכם כי התובעים יתחילו בהפצת העיתון לתקופת נסיון של שלושה חדשים. תקופת הנסיון הסתיימה, והתובעים המשיכו בהפצה.

ההפצה, כך נאמר, שקודם לכן כמעט לא היתה קיימת כלל והתבססה בעיקר על מספר קטן של תחנות הפצה בנקודות מפגש של ישראלים — כמו מסעדות ישראליות או דוכני פלאפל — הוחלפה ברשת הפצה נרחבת. הרשת פעלה בניו־יורק וברחבי ארה"ב והתבססה על דוכני עיתונים רגילים ועל חנויות ספרים ועיתונים. במקביל שוכללו גם אמצעי ההפצה — כוח אדם נוסף, משאיות, מכוניות, בית־דפוס. הקשרים התמסדו וכל מכלול ענייני הפצת העיתון בארה"ב ובקנדה, לרבות הפקת המהדורה, רכישת מודעות, פרסום, הפצה — הופקדו רשמית בידי התובעים. הם החלו לטפל, כקבלנים עצמאיים, בהפצת „ידיעות", וגם בהפצת „לאשה".

תחילתם של הקילקולים באידיליה העיסקית, הוו מתוארת בכתב התביעה:
„למגינת־ליבם של התובעים, לא נוצרה כנראה, כבר מתחילת ההתקשרות בין הצדדים — כימיה בינם לבין נוני מוזס, אשר החל לנטור להם איבה". נוני, כך נאמר, ניסה להפקיד את עריכת העיתון בארה"ב בידי חבר שלו. החבר, דוב ריינר (דובי), עבד בניו־יורק ברחיצת מכוניות. הכשלון להפקיד בידי דובי את העסק, כך נאמר, הוא שהביא לסכסוך. „נוני עשה ופעל בכל אשר לאל ידו לפגוע בתובעים, להשמיצם, להוציא דיבתם רעה, לפגוע בשמם ובאמינותם, ולהזיק למערכת היחסים שבינם לבין הנתבעת, ורק פניות למר נוח מוזס ז"ל הובילו ליישור ההדורים מפעם לפעם". בהמשך, בעקבות פנייה אישית של נוח מוזס, הסכימו התובעים להעסיק את [illegible] ריינר.

ב„ידיעות" מתנערים מההסכם

לפני ההתקשרות ההיא, הפסיד העיתון 70,000 דולר לשנה. כשנטלו בידיהם המפיצים החדשים את המלאכה — הרוויח „ידיעות" 90,000 דולר בשנה הראשונה להפצה בארה"ב. „אולם", נאמר בכתב־התביעה, „משראתה הנתבעת, שהונעה כנראה על־ידי נוני, את הצלחת התובעים, הישגיהם ורווחיהם הצפויים, החלה לדרוש מהם, בניגוד למוסכם, תקבולים כספיים ונתחים מהכנסותיהם כדי ומעבר להסכמים בין הצדדים ובניגוד להם. הנתבעת ביקשה כפי הנראה, למצוא דרך להתנער מההסכם עם התובעים, בדיוק כשהחלו ההשקעות העצומות שהשקיעו התובעים לשאת פרי. מתוך רצון לקטוף פרי זה לעצמה בלבד".

וגם נאמר: „דווח לנתבעת כי מדי ההכנסות השנתי עבר את סך מיליון הדולר. עובדות ונתונים אלה הם שהניעו כנראה את הנתבעת לחמוד רווחי התובעים ולנסות להיפטר מהם, תוך שסברה הנתבעת כי תעלה לכיסה מלוא ההכנסות, ותעמיד התובעים בבחינת „הכושי עשה את שלו..."".

חשד לעבירה פלילית

ביום שישי 30 באוגוסט 85', הפסיק „ידיעות" לחלוטין את אספקת העיתונים לחברת ההפצה. הפסקת ההתקשרות בזה, נאמר בכתב התביעה, נעשתה במפתיע מרויק, וכוונה בדיוק למועד בו הסתיים מבצע „מוצלח", חסר תקדים ואדיר־ממדים שערכו התובעים בארה"ב לרכישת מנויים, קוראים ומפרסמים חדשים לעיתון".

סעיף 26 בכתב התביעה, מציין פרט מעניין במיוחד: ב„ידיעות", כך נאמר שם, „לא היססו לפנות למר רמי דרומי, מכתבי העיתון ששימש אף כמפיץ משנה של התובעים בלוס־אנג'לס, ודרשו ממנו בכל תוקף ובאיום להימנע מלשלם כספים לתובעים, ואף לפתות שקי דואר שקיבל מהתובעים כשלח להוציא ולהעתיק משם שלא כדין, בלשון המעטה, שמות המנויים וכתובותיהם, דבר המהווה עבירה פלילית על חוקי מדינת ארה"ב וגזל רכוש של התובעים".

בסיכומה של התביעה תובע עורך הדין יעקב מינטוס, בשמם של ששת התובעים תשלום של 700 אלף דולר פיצוי, על הפסדים שונים שנגרמו ללקוחותיו בשל הפסקת ההתקשרות. התביעה ההיא הוגשה לפני חודש בבית המשפט המחוזי בב"ש. „ידיעות אחרונות" טרם הגישו כתב־הגנה, הם ביקשו באמצעות פרקליטם, עו"ד ליבליך — להאריך את משך הארכה הניתנת להגשת כתב הגנה — בחודשיים. עו"ד מינטוס [illegible]

רשימת מינויים חסרת־ערך

תביעה זו אינה עומדת בפני עצמה. קדמו לה שלוש תביעות אחרות. אותן הגיש עיתון „ידיעות" נגד המפיצים, שבתביעה שתוארה כאן — היו התובעים. בתביעה הראשונה שהוגשה על־ידי „ידיעות", נתבעו המפיצים להעביר לרשות „ידיעות" את רשימות המנויים ורשימות נקודות ההפצה. תביעה זו לא הגיעה לכדי דיון בבית המשפט והצדדים הגיעו לידי הסכם ביניהם, כי הרשימות יועברו ל„ידיעות". תוך שלושה ימים אכן היו הרשימות בידי העיתון.

הרשימות, כך הסתבר לאנשי העיתון כאשר קיבלו אותן, לא יכלו להועיל הרבה: חסרו בהן פרטים חיוניים הדרושים להפצה תקינה ומסודרת: פרוט תקופות המנוי לא נמסר וגם רשימת נקודות ההפצה לא פירטה את מספר עותקי יום ו' ויום א' שיש לשלוח לכל נקודה ונקודה. גם מספר עותקי העיתון „לאשה" שיש להביא לכל נקודת הפצה — לא פורט.

הרשימות החלקיות האלה הביאו לתביעה שנייה שהוגשה על־ידי „ידיעות". העיתון תבע רשימות מעודכנות ומדוייקות. שופט בית המשפט המחוזי בת"א, השופט מישר, נזקק לחדשיים כטרם החליט, במשפט, ובהחלטה רבת־נימוקים, לדחות את התביעה שהגיש „ידיעות".

רשימת המנויים שבנו המפיצים באה לרבות המידע הכרוך בהן, קבע השופט מישר, הם בגדר סוד מסחרי של המפיצים וסירובם למסור אותה ל„ידיעות" שלא כנגד תמורה נאותה — בדין יסודה. הפרטים הללו, קבע השופט מישר, הם סוד מסחרי של המפיצים ולא של „ידיעות". השופט דחה את תביעת העיתון בשלמותה, וגם הורה לו לשלם את הוצאות המשפט.

תביעה שלישית שהגיש „ידיעות" ואשר שנייה על־פי סדר כרונולוגי — היתה תביעה לתשלום 106 אלף דולר, אותם חבים לו המפיצים. „ידיעות" ביקש גם כי הדיון בתביעה זו יתנהל על־פי סדר דין מקוצר. המפיצים טענו מצידם, כי חובם עומד על 11 אלף דולר בלבד וביקשו לא לשלם גם סכום זה לפי שעה, בגלל תביעתם במקביל לתשלום 700 אלף דולר. זכות הקיזוז, אמרו המפיצים, מקנה להם את האפשרות להתחמק מלתום כל ההליכים. שופט בית המשפט המחוזי בת"א, השופט גורן, פסק כי אכן יש זכות קיזוז, וכי אין מקום לערוך את הדיון על־פי סדר דין מקוצר.

כעת עומדת על הפרק תביעתם של המפיצים נגד „ידיעות". בדיונים צפויים בבית המשפט עמדו ויעמדו זה כנגד זה עורך הדין ליבליך, כשמולו עורך־דין מינטוס.

ג'סי כהן: חמש שנות שיקום

מה יקרה בעוד שנתיים־שלוש כאשר יושלם פרוייקט שיקום השכונות? אפריים קורן, המופקד על תוכנית השיקום בשכונה, דואג במיוחד לגורלו של הפרוייקט לגיל הרך

מאת אשר שילוני

פרוייקט שיקום שכונת ג'סי כהן בחולון, אשר החל לפני חמש שנים, עומד להסתיים תוך השנתיים הקרובות. בשל בעיות תקציביות חמורות יצטרכו לוותר על פרוייקטים אחרים של רווחה חברתית, ככל שהם נחוצים, ותשומת־הלב המירבית וכן המשאבים ניתנו לדברים בעלי חשיבות עליונה כמו בתחומי ילדים, נוער במצוקה וקשישים — נושאים שאם מוותרים עליהם פירוש הדבר נסיגה.

סגן ראש עיריית חולון אפרים קורן, העומד בראש הפרוייקט מתחילתו, השקיע מרץ, תושיה, יוזמה ויידע בתחום השיקומי על כל צורותיו. עד שהפרוייקט הפך ל„ילד שעשועיו". השקירה על מעורבות חברתית־קהילתית־אישית של תושבי השכונה, על־ידי שיתופם בקביעת סדר־עדיפויות: הקמת ועדי בתים ו„ועד שכונה", אולי היחיד בארץ שנבחר בבחירות שכונתיות דמוקרטיות; שיתופם של נציגי השכונה בוועדת־ההיגוי ובוועדות המשנה השונות — הם ביסוד גישתו של קורן לשיקום השכונתי. קורן זכה לשבחים רבים בכל אותם מוסדות ארציים, ממשלתיים וסוכנותיים הקשורים בפרוייקט הכלל־ארצי לשיקום השכונות.

בישיבה האחרונה של מועצת עיריית חולון מסר קורן דו"ח מסכם על חמש שנות שיקום וזכה לשבחים רבים מצד האופוזיציה, חברי סיעת הליכוד — דבר נדיר ביותר מצידם — מה גם שמדובר במפ"מניק. על רקע זה תמוה, שדווקא נציגי המערך — פרט לראש העירייה, פנחס אילון — מילאו פיהם מים.

הרחבת דירות

אפרים קורן מציין, כי בחמש השנים שחלפו הוקמו בשכונה שני גני־ילדים, מעון־יום ומועדון קשישים, הורחבו בתי־ספר, הוצבו 100 ספסלים ברחובות השכונה, שופצו 1700 מערכות ביוב שכמעט יצאו מכלל שימוש, הוקמו שלושה גנים ציבוריים ושופצו 600 דירות — שיפוץ ששינה את חזות השכונה והוסיף לתושביה תחושת־בית טובה יותר.

קורן מוסיף, כי לצורך הרחבת המגורים עורכנו מחדש ואושרו תוכניות בניין ערים. עד עתה הורחבו 150 דירות והשנה עומדים להרחיב 300 דירות נוספות. מדובר בדירות בנות 50 מ"ר, שמרחיבים אותן ל־110 מ"ר (מעבר לכך ההרחבה היא על חשבון בעל הדירה עצמו). זוהי הרחבה משמעותית למשפחה, שיכולה עתה להתרווח יותר ולתת לילד פינה משלו להכנת שיעורים. ההרחבה פירושה גם פחות התחככות פנים־משפחתית בשל תנאי הצפיפות.

המרחיבים את ביתם — אומר קורן — מקבלים ממשרד השיכון הלוואה עומדת בשווי של 6000 דולר, בתנאים נוחים. התכנון נעשה מטעם הפרוייקט. גם העירייה משתתפת על־ידי הנחה של 70 אחוז ממיסי אגרות־הפיתוח.

בתים משופצים בג'סי כהן

שיקום חברתי־חינוכי

בין הפרוייקטים לשיקום חברתי־חינוכי מונה קורן: הפעלת מרכז לטיפול בילד החריג, הפעלת תוכניות לימודים של הורים עם ילדיהם כדי שההורים יוכלו לסייע מעט לילדיהם ושייווצר גשר־לימודי ביניהם.

144 אמהות סיימו בשנת תשמ"ד את לימודיהן במסגרת תוכנית „אתגר" ובתשמ"ה השתתפו ב„אתגר" 163 אמהות.

במסגרת פרוייקט הרווחה הופעלה גם תוכנית הכנה לתיכון: חוזקה המערכת הלימודית בבית־ספר ע"ש וויצמן באמצעות סדנה ללשון ומעבדה לחשבון; בבתי־הספר מופעלים חונכים במסגרת תוכנית „פרח" ובנות מהשרות הלאומי; הוקמה ספריה שבה רשומים 615 קוראים.

אשר לתמיכה בתנועות נוער, אומר קורן, כי למעשה מדובר רק בקן „השומר־הצעיר", שכן כל יוזמה להפעיל בשכונה זו את יתר תנועות הנוער לא עלתה יפה. קן „השומר־הצעיר" מאמץ כ־170 חניכים מהשכונה. בין בוגרי הקן יש התארגנות לגרעין נח"ל. מלבד הפעילות השוטפת עוסק הקן גם בפעילות קהילתית כגון: חונכות בהדרכת עובדת סוציאלית, משחקייה ועזרה בכיתות בית־הספר וייצמן, פעילות חברתית בבית־הספר אורט־סמיבק וכן עזרה בהכנת שיעורים בספריה.

איכות הסביבה

במסגרת העבודה הקהילתית התארגנו תושבי 124 בתים לאחזקת המבנים ושמירה על איכות הסביבה. 45 מבנים נוספים זקוקים להתארגנות; ברחוב מסילת עולים התארגן „מטה־רחוב" לטפל בבעיות סביבתיות. התארגנות דומה מתחילה עתה ברחוב העבודה.

אחת לחודשיים, מופיע עיתון שכונתי, המופץ בעזרת מתנדבים.

קורן מודאג בקשר למצב שיתהווה עם השלמת הפרוייקט. תקציב 1985 לנושאים חברתיים היה כ־260 אלף דולר — מחצית מכספי הסוכנות היהודית ומחצית מהממשלה — זאת בנוסף לשירותים הרגילים שהעירייה נותנת בשכונה. התקציב הצטמצם כ־30 אחוז. השאלה, האם בעוד שנתיים־שלוש, כאשר הפרוייקט ייגמר, ייפסקו כל אותם שרותים?

צוות בין־משרדי, אומר קורן, פועל לשכנע את הממשלה ליצור סל־שירותים מיוחד לאזורי מצוקה. האם יצליחו — מוקדם מדי לנחש. בינתיים יש דברים שאסור להפסיק, כמו הפרוייקט לגיל הרך, שכן כ־60 אחוז מהמשפחות בשכונת ג'סי כהן טעונות־טיפוח.

צוות בין־מוסדי

קורן מספר, כי כמה יושבי־ראש של פרוייקטים לשיקום פנו לסגן ראש הממשלה ושר השיכון דוד לוי ואמרו לו, שבחמישה נושאים, אם לא תהיה המשכיות, המצב יחזור לקדמותו: חמשת הנושאים הם: טיפול בנגע הסמים, שהגיע אף לילדים בני 9־5; טיפול ברמת ההישגים של הילדים; נוער במצוקה; ובעיית הקשישים. אחוז הקשישים בשכונת ג'סי כהן הוא פי שניים מאשר בכל מקום אחר.

קורן תולה תקוות בצוות בין־מוסדי הפועל כשדולה בכנסת בנושא זה. הוא עצמו יעביר את הנושא בהיקפו לסיעת מפ"ם בכנסת, שתעורר את כל הגורמים הקשורים בצורה זו או אחרת לנושא שיקום השכונות.

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

קומפרומי, עוד לא גמרנו

אם יש דבר טוב בהחלטת הקבינט על טאבה, פרט לכך שאפשר להתחיל בבוררות והיחסים עם מצרים עלו על פסים נכונים, הרי זו העובדה שהנושא העלוב הזה יחדל לעלות על סדר היום המדיני שלנו כל שני וחמישי ויהיה אפשר להפסיק סוף סוף לטרטר את המונחים פישור, בוררות, קומפרומי, הגבול מ־1906 וכיו"ב סיסמאות של העלאת גירה. כמה מחשבה, זמן, דמיון יוצר, כספים, עצבים, ניירות, הושקעו בנושא טאבה עד החלטת הקבינט, שיכלה להתקבל כבר לפחות בחודש מאי, אילמלא ההתעקשות חסרת הפשרות של הליכוד.

ואפשר לחשוב, שמישהו מבין אלה שיילכו לבחור ב־22 בחודש זה את פעילי הסניפים ב„חרות" ואת הצירים לוועידה, יודע בכלל את ההבדל בין פישור ובוררות, שלא לדבר על „קומפרומי". האם תהיה זו יומרה להניח, שחוץ מחברי הקבינט, ועדת המנכ"לים, הכתבים המדיניים וכמה שרי ממשלה, אף אחד לא יודע מה ההבדל בין פישור, פשרה ובוררות, מה זה „קומפרומי" ומי ניצח בקרב בן 12 השעות שהסתיים ביום ב' אחרי 6 בבוקר בלשכת ראש הממשלה?

כדי להקל על סקרנותם המאזוכיסטית של קוראים אחרים, אומר כך: בדברים החשובים, המערך ניצח. בדברים הטפלים, הלא משנים, הליכוד ניצח. וזה מסביר איך כולם יצאו מרוצים. לכל צד היו נצחונות להתגנדר בהם.

מבין 12 שעות הדיון, כשש שעות דנו על מעמד הפישור, כאשר הליכוד תובע (וחוזר לנקודת האפס), כי בשטר הבוררות (ה„קומפרומי") ייקבע, שבשלב הראשון ייערך פישור, במשך 8 חודשים, ורק אם לא יסתיים בהסכמה, יוחל בבוררות. הליכוד עשה ממש שמיניות באוויר, אבל פרס לא ויתר. זה היה לב העניין. התקבל ניסוח, שהוא כמעט אחיה התאום של הצעת־ההחלטה שהגיש אברשה טמיר לפרס, ופרס (ביום ה' שעבר) לקבינט.

על פי הנוסח שהתקבל ייעשה פתרון בעית טאבה ונקודות המחלוקת האחרות בגבול הבין־לאומי בהליך של בוררות, שבמשך שלביו הראשונים (כ־8 חודשים) יוכלו הבוררים גם להעלות הצעות של פישור. אין זכר בהחלטה זו לתביעת הליכוד להפרדת הפישור מן הבוררות ולקביעת ההפרדה בשטר הבוררות.

את שש השעות הנותרות תפס הדיון בתביעת הליכוד ל„לינקייג'" (זיקה, קישור) בין ביצוע הסכמי הנורמליזציה מצד מצרים במשמעותם המפורשת ביותר, ובין ביצוע הבוררות. הליכוד התנה את הבוררות בקביעת לוח זמנים לגבי הפישור, הנורמליזציה, הפסקת התעמולה העויינת, החזרת השגריר המצרי, קבלת הדו"ח על הרצח ברס־בורקה, סיכום נושא הפיצויים למשפחות הנפגעות ועוד ועוד. זה היתה אמורה להכליל בשטר הבוררות, ולהופיע בזו הלשון: „אם לא יבוצעו הסעיפים האמורים — הליך הבוררות ייפסק". כן נדרשה ישראל, על פי הצעת הליכוד, להודיע על כך לארה"ב, שתתבקש מצדה לאשר בכתב את קיום ההתניה.

דרישת הלינקייג' פורקה, בדיון בקבינט, לגורמים. שום שמץ ממנה לא יופיע בשטר הבוררות, הזכר היחיד לה הוא סעיף 10 בהחלטת הקבינט. הדומה מאוד לנוסח המקורי של הצעת ההחלטה, לשונו היא: „ההתחייבויות בעניין ההסכמים הנ"ל — „הסכם הסל" (שיפור היחסים ותהליך הבוררות) ־ הם מכלול אחד, וביצוע כל חלק מהתחייבויות אלה קשור בביצוע המכלול כולו".

לא התקבלה גם תביעת הליכוד לגבי הסידורים שיחולו בטאבה כלפי הצד שיפסיד בבוררות. תביעת הליכוד דאגה לכך, שהצד המפסיד ייהנה בעצם מכל טובה של טאבה, כאילו זכה בבוררות, זה אבסורד, וגם כאן התקבל סעיף כללי (מס' 7), הקובע, כי „יוסכם על הסדרים שיחולו בטאבה לאחר תוצאות הבוררות. הסדרים אלה יכללו גישה חופשית, הסדרי בטחון והסדרים לגבי המיתקנים הקיימים".

הליכוד הכניס להחלטת הקבינט סעיפים חסרי חשיבות, נוקדנים, שבאו לספק את התאווה המשפטנית או האישית או ההדדית של חניכי ז'בוטינסקי. למשל: „ייקבע הנוסח המלא והמדוייק של שטר הבוררות, לרבות זהות הבוררים ומספרם ומשך הבוררות בין ישראל לבין מצרים" (סעיף 6), או „במבוא להסכם תיכלל התייחסות לרצון הצדדים להשאר נאמנים לחזון השלום והסכמי קמפ דייוויד הנוגעים לשתי הארצות" (סעיף 11).

דרישה אחת של הליכוד שנתקבלה, יש בה ממש וגם איום: סעיף 14 (האחרון) של החלטת הקבינט אומר, כי „הנושאים מסעיף 3 ואילך, כולל נוסח שטר הבוררות, המצריכים מו"מ עם מצרים, יידונו אד־רפרנדום (בלא שיסוכמו — ד.ש.). הסכמת ישראל תינתן לאחר שיאושרו על־ידי הקבינט". יש בזה ממש, כי זה אומר, שהליכוד עוד יוציא לנו את הנשמה עד שיאשר בקבינט את שטר הבוררות ואת שאר הירקות שיעלו במהלך המו"מ עם מצרים. אולי, אחרי הכל, עוד לא גמרנו עם הקומפרומי והפישורורות.

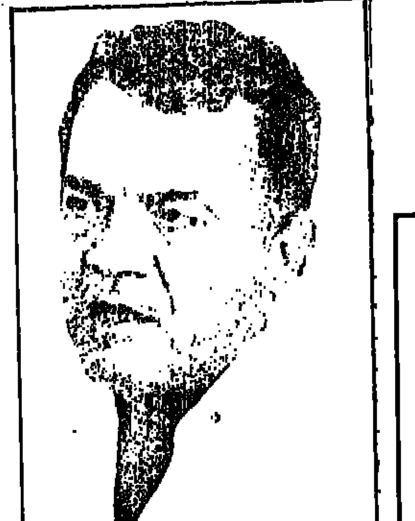
אברשה טמיר
„אני מציע לך לא לפתוח את הפה"

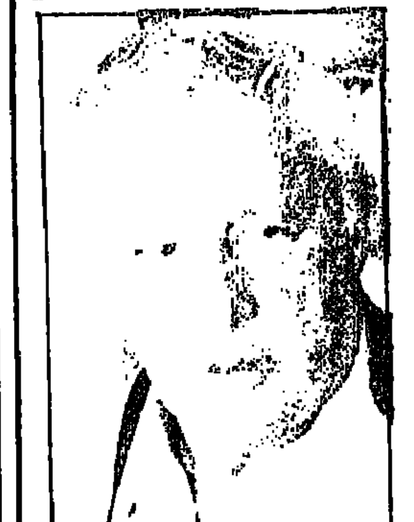
אריק שרון
„ממתי מנכ"לים מעירים לשרים?"

ליל העצבים

ליל השימורים של הקבינט היה רצוף התפרצויות, מריבות, התנודדויות, סילוק חשבונות וסתם צעקות. כשאנשים מבוגרים נותרים ערים לילה שלם, אחרי יום עבודה, העצבים מרוטים יותר, החשדות גדולים יותר. כל הסכמה של המערך נראית לליכוד כמו מלכודת. כל אי־הסכמה נראית בסרה.

המריבה של הלילה היתה דווקא בין שר ללא־שר. אריאל שרון, שלא הפסיק להפציץ מוקשים כל הלילה, התפרץ בשלב מסויים אל אברהם (אברשה) טמיר, שושבין הצעת ההחלטה שהוגשה לאישור הקבינט ובעבר יד ימינו של שרון כשר הבטחון, עד עשר חינו. היום רואה בו שרון אחד מאויביו המרים. „כל מיני ריווחים מהשיחות לא הגיעו לידיעתנו," קרא שרון ברמז עבה אל טמיר.

טמיר: „אתה אל תתן פה דוגמאות לדיווחי אמת."

שרון ואל ראש הממשלה: „פה זה דיון ממשלה. ממתי מנכ"לים מעירים פה הערות לשרים?"

טמיר: „אני אמנם מנכ"ל ואתה שר, אבל אני מציע לך לא לפתוח את הפה, כי אז אשיב לך וכולם יידעו מי אתה."

שרון: „עם המסמך שהכנתם תלכו לבד למצרים."

כאן התערב עזר וייצמן להגנת טמיר: „כן, נלך לבד למצרים. אתה לא מפחיד. הפסק להפחיד. אל תתפרץ כך ואל תצעק."

שרון העביר את ההתקפה אל וייצמן: „אפשר לחשוב שאתה מייצג כאן מדינה אחרת."

וייצמן: „יש גבול למה שאתה מסוגל לעשות כדי להרוס את השלום."

שרון: „אני רוצה בשלום יותר ממך. השלום זה לא כניעה על ארבע והתרפסות בפני האיש הזה" (מובאראק).

וייצמן: „אתה מתנהג כמו גלותי."

שרון: „לא הממשלה המצרית תקבע את התהליך."

וייצמן: „אל תקשקש כל פעם את השטויות האלה."

ובבוקר כולם הצביעו פה אחד.

איזה מין קבינט

אני עוקבת משועשעת אחרי התארים הזרים והמוזרים שהעתונות מצמידה לקבינט, כדי להבדילו מן הממשלה. לתומי סברתי, כי ברגע שאומרים „קבינט" ולא „ממשלה", ברור שמתכוונים לאותו צוות מובחר של עשרה, ולא לאותו ערב רב של 25. אבל לא. פעם אני מוצאת: הקבינט הבטחוני החליט או אמר, או התכנס, לא משנה. פעם אחרת: הקבינט המדיני החליט או אמר, או התכנס, לא משנה. כאילו יש קבינטים אחרים, אחד מדיני, אחד בטחוני, אחד התיישבותי וכיו"ב.

פעם נוספת מצאתי: הקבינט המצומצם החליט או אמר וכו'). כאילו יש אחד מצומצם ואחד רחב. באחרונה נתקלתי בכינוי שעלה על כולם: הקבינט הממשלתי. כאילו יש קבינט שאינו מקרב שרי הממשלה.

חשבתי — אולי הם צודקים ואני טועה. עיינתי במילון לונגמן לאנגלית בת זמננו (1978) ומצאתי, תחת הערך „קבינט": „(בארצות שונות) שרי הממשלה החשובים ביותר, הנפגשים כקבוצה לשם קבלת החלטות או כדי לייעץ לראש הממשלה; במיוחד באנגליה — פגישה של קבוצה זו".

על אף הראיה החותכת (והרי כך אני זוכרת גם מתלכוריה), פניתי להסכם הקואליציוני, לראות אולי שם כונה הקבינט בשמות לוואי. מצאתי (סעיף 41.14): „תוקם ועדת שרים קבועה אשר תכונה „הקבינט" ובה עשרה חברים, חמישה מכל צד". בכל יתר ההתייחסויות לקבינט בהסכם הקואליציוני הוא נקרא „קבינט" בלבד, בלי שמות תואר נוספים.

מסקנתי: כפי שהממשלה אינה נקראת „מדינית" כשהיא דנה בעניינים מדיניים ו„בטחונית" כשהיא דנה בענייני בטחון, כך גם הקבינט אינו צריך להיות מכונה „מדיני" או „בטחוני" לפי אופי דיוניו, ובוודאי לא „מצומצם" או „ממשלתי". מצאתי, שגם אני איני פטורה מעונשו של שיבוש זה. גם לידיעות שלי על הקבינט מצמיד העורך לפרקים את הלווי „מדיני". כנראה „כדי שהכל יידעו", כמו שאומרים בפרסומת ברדיו. אני מוכרחה לומר, אותי זה מבלבל.

תהיה רוטציה?

הדיון המראתוני בקבינט, שבסופו התקבלה החלטה ללכת לבוררות על טאבה, הפך לאינדיקציה העיקרית לכך שתהיה רוטציה. טאבה יצרה מצב משברי לא מפני שהיא כל־כך חשובה, אלא מפני שהיא הפכה למבחן כוח בין המערך והליכוד. הליכוד מלכתחילה, לעניות דעתי, אימץ לעצמו בקשר לטאבה עמדה חלשה, גובלת באבסורד, קשה מאוד להגנה. (שר בכיר מאוד בממשלה: „פישור — דבר שאיני מבין אותו"). אף־על־פי כן הוא דבק בה ונלחם עליה בחירוף נפש, במשך שנה שלימה, וכל נסיונות המערך ומצרים ביחד לעזור לו לרדת מעץ הפרא שטיפס עליו, לא הועילו. טאבה הפכה טאסט־קייס ליכולת העמידות של ממשלת „האחדות" במצבי משבר. היה ברור, שאם יעברו בשלום את זה — כבר לא יהיה נושא שיוכל לפרק את הממשלה.

מהיותי טיפוס ספקני מטבעי ומהכירי את הפוליטיקה הישראלית בכלל ואת הממשלה הנוכחית בפרט, מכרסמת בי תחושה, חזקה יותר מן המחשבה הרציונאלית, האומרת, על אף כל הסימנים ועל אף הזמן המתקצר עד לאוקטובר, שלא תהיה בסופו של דבר רוטציה. שמעון פרס פשוט לא יתן לה להתרחש. העילה כבר תימצא. יש לו, לשמעון פרס, הרבה מעלות, אבל יש לו גם — ואולי אין זה חסרון כלל ועיקר — תאוות השלטון. הוא מאוהב בתפקידו. הוא מכהן בו כאילו נולד לראשות הממשלה. אמנם לא אחת הוא מתנבא בלשון של מדינאי הרואה לנגד עיניו את האינטרס הלאומי הכללי. אבל שמעון פרס גם קרוב לשמעון פרס. האיש כמותו יתן את המלוכה ליצחק שמיר? פשוט קשה להאמין.

יחד עם זאת אני מביאה בחשבון, שבדיוק אותו קו מחשבה (כלומר אהבת השלטון) עשוי להנחות את שמעון פרס לקיים את הרוטציה. הוא יאמר לעצמו כך: מישאלי דעת הקהל היום מראים על תמיכה גדולה בי, אבל על פער בין התמיכה בי ובין התמיכה הנמוכה יחסית במפלגתי. כלומר, הישגי עדיין לא מושרשים בציבור, מפלגת העבודה עוד לא נהנית מתמיכת רוב, ואם לא אקיים את הרוטציה, ידאג הליכוד להכפיש את שמי כאיש בלתי אמין ובלתי הגון. הנקודות שצברתי יירדו לטמיון ותדמיתי תיפגע באופן שאין לו תקנה. לכן עדיף לי לקיים את הרוטציה, והרי אמשיך להיות בשלטון כשר החוץ ואוכל לנסות לקדם את תהליך השלום או לפחות לדאוג שהישגי השלום עם מצרים לא יחובלו. בפרק זמן זה (שנתיים) אוכל גם לפעול לשיקום המפלגה ובבחירות הבאות — אינשאללה, אחזור לראשות הממשלה.

גם זה שיקול שמתאים לשמעון פרס, שסבלנותו מזכירה את גמל המדבר או את עוף החול. ההגיון אומר — תהיה רוטציה. התחושה — תהיה רוטציה. התחושה — אף על פי כן, לא תהיה.

סליחה תקלה

כתבים שהתקשרו עם משרד ראש הממשלה ביום א' בלילה, הוא ליל השימורים של הקבינט, נוכחו בתופעה על־טבעית כמעט. כל הטלפונים היו תפוסים, לרבות הטלפון של המרכזיה הכללית, בעל השלוחות הרבות, הפנוי תמיד. גם הטלפונים הישירים היו תפוסים כולם. גם אותם טלפונים במשרדי הלשכה שבהם העובדים כבר ישנו את שנת הלילה. הייתכן? תקלה טלפונית בלשכת ראש הממשלה? מרכז העצבים של המדינה? ומה אם קורה מלחמה? ומה אם נשיא ארה"ב מתקשר?

השאלה המעניינת היתה מי מנותק ממי. ראש הממשלה מהמדינה, או המדינה מראש הממשלה. לחשוב שזה קרה בתקופת כהונתו של אברשה טמיר כמנכ"ל משרד ראש הממשלה היה כמו לחשוב, למשל, שמהומות דמים פרצו בין יהודים וערבים בירושלים בתקופת טדי קולק. היאומן כי יסופר?

למחרת היום אותרו שני קווי טלפון בכל הלשכה — שפעלו. האחד — בלשכת־הקשר של יצחק שמיר. השני — דווקא מעניין, בלשכתו של אברשה טמיר. כל יתר הטלפונים נותקו על־ידי הבחור שעל הטרקטור, שעבד בסיפוני עפר בכביש הסלול בין קרית הממשלה ומלון „הילטון" ופגע בכבל. עניין של יום־יום. קורה כל הזמן. ביום ב' בבוקר הצטופפו נזקקי הטלפון בשורה, רובם — כדי לבטל פגישות אחרי ליל השימורים.

את הטלפון למובארק עשה עזר וייצמן מהקו של טמיר. גם פרס דיבר עם מובארק מקו של טמיר. לפנות־ערב כבר חדל צליל ה„תפוס" ממשרדי הלשכה. נשמע צליל פנוי. אבל לשכת ראש הממשלה לא ענתה. אצלם הקווים עוד היו מתים. רק מאוחר בערב הצליחה „בזק" לחבר בין ההיגוי והתשובה. המעודד בסיפור הזה, שתקלות הטלפונים בארץ הן לא עניין של גיאוגרפיה. כמו במגילת העצמאות, הן חלות על כל אדם בלי הבדל דת, גזע ומין, ואפשר להוסיף, תוך שוויון זכויות חברתי ומדיני.

שפירא סילף את דברי

במדורכם „רשות הקורא", תחת הכותרת „המחזירים בתשובה מסוכנים יותר", טוען כנגדי ידידי אלי ספרן ש־א. נגררתי אחר החרדים בעניין המורמונים. ב. שאי־אפשר להפסיק באופן אדמיניסטרטיבי בנייה הנעשית כחוק. ג. שיש בעיות בוערות יותר מאשר המורמונים. ו־ד. שמוטב לטפל בבעייה החשובה יותר, של המחזירים בתשובה.

א. פעלתי ללא קשר כלשהו עם גורמים חרדיים, ולפני שנודע על החלטת אגודת־ישראל להגיש אי־אמון בממשלה. ח"כ שפירא הוא שסילף וניסה לנצל את דברי. את מאיר שלו הוא לא הצליח להטעות: את אלי ספרן כן.

ב. טענה זו נכונה. לכן הסתמכתי על עמדת הרוב בוועדת הפנים של הכנסת, המציעה למורמונים פשרה לגבי מיקום המבנה כולו.

ג. „אור שמח" מסוכן כמו המורמונים, כהנא מסוכן כ„אור שמח". שרון מסוכן מכהנא, קראפי מסוכן משרון... נהייה רציניים. אפשר לחשוב שאלי בן־גל מקדיש את חייו למורמונים: המורמונים, כשאר הכתות, פועלים ללא הפרעה ואין סיבה שלא ימשיכו. זהו יסוד הביטחון הדמוקראטי. אבל יש מיעוט [illegible] בהתגייסות השמאל לטעון תוכנת מכירת קרקע. ממנה נושלו משפחות ערביות, דווקא לכת נוצרית קיצונית בימין הנוצרי האבריקני. [illegible] האם כלידת ההורים [illegible] בספרים די בה כדי שנתנגד להם?

ד. זה שנים אני בין העוסקים בהתמודדות יומיומית נגד המחזירים היהודים. טרם פגשתי בזירות אלה את אלי ספרן ושאר מקטרגי: לעומת זאת הם יודעים תמיד את כתובתי, כאשר נחוץ נציג שלנו בעימותים עם המחזירים בתשובה.

הבה נעזוב את אי־ההבנות והמכות מתחת לחגורה ונתייחס לוויכוח הרציני המתגלה כאן: אלי ספרן מסתייג מן הבנת „משפחה" שהשתמשתי בו כהיתר למאבקנו נגד המחזירים בתשובה. ובכן, לנוכח התגברות הקנאות הדתית, חברים מסויימים מוכנים באחרונה לאמץ עמדה עקרונית הנפוצה כבר במאה־שערים, כאילו חילונים ודתיים פסקו מלהיות עם אחד. אני מודיע שאני כופר בהנחה זו בכל וכל, ובכולי תקווה שהרוב בתנועתנו עדיין מאמין בכוחנו לסלול דרך אלטרנטיבית לעם היהודי כולו.

אלי בן־גל, אורנים

מפתחות המדינה — לכלכלנים

בעקבות תוכנית „הקברט הכלכלי" בטלוויזיה (6.1.86), אני מציע לבטל את גידול הכותנה בגלל מחיר המים, ולא בגלל מחיר הכותנה המסובסד ע"י ממשלות ומשטרים, וכן לעקור את הפרדסים, שיעילותם נופלת מהכותנה. למה לסבסד את האירופים — הם מסבסדים את החקלאות שלהם.

יש להפסיק לגדל ולייצא ירקות — המים יקרים. יש להפסיק אחת ולתמיד גידול הודו וגידולי־שדה הדורשים השקייה במים יקרים בארץ החרבה שלנו, שאת קווי המים בה הניחו בעמל רב כלכלני ישראל שלמדו באוניברסיטאות, שלא קיבלו אף פרוטה מעם ישראל, בארץ ובתפוצות.

לעקור מייד את מטעי עצי הפרי ולהפסיק לגדל פרחים ליצוא ולשוק המקומי — הם צורכים מים מסובסדים ודלק מסובסד. ואולי גם להפסיק את השמש היקרה לאזורינו. כל הארץ (נחוץ ליערות הקק"ל שניטעו ע"י „שליחי העם") תהיה פנויה ליצירת בריכות שחייה, מרכזי בילוי וחניונים למכוניות עשירי העם (ואיפה הם?) וסביבם ישתרע מדבר נהדר, קסום ומעורר רינונים. זה יהיה פתרון מצוין לחברי הקיבוצים וכדאי לכם לצרף גם את חברי המושבים שמטרתם היחידה בחיים — לא להעלות את מחיר המים וזמנם החופשי להשתזף.

גם את הצבא כדאי לבטל, את הטנקים להרוס, את המטוסים להטיל, את החיילים לשחרר — הם אוכלים 25% של התל"ג...

כן, המים, הכבישים, קווי החשמל, בתי החולים, בתי הספר, הגנים הלאומיים, האתרים הארכיאולוגיים — כל אלה אינם נושאים ריבית ושום תשואה כספית ראויה לשמה. במקום זה נגדל כלכלנים, שיישבו ויחשבו איך להקים מדינה ש„משתלמת" ונושאת ריבית. גם מאות אלפי הגימלאים האוכלים לחם חסד ולא מייצרים דבר, רק אוכלים ריבית, שהכלכלנים יודעים להטיל בצורה מוהרה על כל שירות ציבורי. יש לתת להם את מפתחות המדינה, כדי שיישארו האחרונים בזירה.

רק אל תשכחו לכבות את החשמל לפני שתתפנו מכאן, ואל נא תשכחו מאחוריכם את דירי מנוסי.

ביוך יציב, עין השופט

אין המערכת מחוייבת לתוכן המכתבים הנשלחים אליה

רדיו וטלוויזיה

מאת דורית גפן

פתיתי־שלג

השבתת הטלוויזיה לא עוררה אצלי קונפליקטים לאומיים ופאטריוטיים. שלא כמו רוב רובו של העם היושב בציון. אשר בעיתות משבר כגון אלה מאבד מייד את כוח עמידתו הלאומי, ואת חוט שדרתו הפאטריוטי, ואץ־רץ לרעות ולראות בשדות זרים, בירדן ובלבנון — אני לא. מוטב פתיתי שלג מרצדים ומוקפצים כחול־לבן על הרקע האפל של המירקע, מאשר בגידה.

לא נעים להודות ברבים במיוחד כאשר בעיתונים מספרים על אנשים אשר מרוב ייאוש יצאו מבתיהם והסתובבו בגשם הסוחף. אבל השביתה הזאת לא מפריעה לי. הנסיתי לחשוב על משהו — על איזו תוכנית, שבאמת קשה לוותר עליה. ואז נזכרתי במשחק הצפוי הערב בין מכבי תל־אביב והקבוצה הליטאית. ובכן, לפני שבוע ימים היתה החמצה כזו נראית כסיבה טובה לקרוא ולהזעיק את כל הגורמים להתפייס ולהחזיר את השידורים לאלתר. אך מי שראה את הצגת־הנפל של כוכבי מכבי תל־אביב בשבוע שעבר בלימוז, ולא האמין למראה עיניו, ספק אם יש לו עניין רב בווידייה דומה גם השבוע.

לא זה המקום להכנס לוויכוח על השביתה בטלוויזיה, ולקבוע מי אשם ומי צודק. לטלוויזיה הישראלית יש בעיה רצינית. היא נמצאת כבר תקופה ארוכה בתהליך של ירידה. המצב הפנימי בתוך הטלוויזיה הוא בוודאי בין הגורמים העיקריים לכך, והאחריות היא בראש ובראשונה על ההנהלה. ציבור הצופים מחפש ומוצא לעצמו אלטרנאטיבה. אם זה אנטנות ו„צלחות", המאפשרות לו לקלוט תחנות אחרות, אם זה שירותי פיראטים, שמקרינים לו בביתו סרטים, ואם זה מכשיר הווידיאו וספריות הקאסטות, שם הוא יכול לבחור לעצמו את הסרטים שהוא מעוניין לראות. כך, שגם אותו ציבור „חולה" טלוויזיה יכול למצוא פתרונות בזמן השביתה.

אשר ל„מכורים" פחות, אלה מתחילים להתרגל לעובדה: שיש חיים גם מעבר לי טלוויזיה. יש קולנוע, ויש חברים. יש ספרים ויש משפחה, ואפשר גם ללא השעבוד המלאכותי־רפלקסיבי של ישיבה כפוייה בשעות הערב מול מכשיר הטלוויזיה.

אך הבעיה אינה רק החזרת המישדרים, אלא רוויזיה כוללת. אשר תביא לשיפור ניכר בתוכניות הטלוויזיה.

ציטוט לעולם חוזר

בטלוויזיה הישראלית הכל אפשרי. ובאמת, אם משדרים את אחד מפרקי הסידרה „בנסון" פעמיים. שבוע אחר שבוע (אותו פרק) — ואין משנה מה הסיבה הטכנית או איזו טעות גרמה לכך — מדוע שלא יקרינו שידור חוזר של אחת מתוכניות „סוף ציטוט"?

זה בדיוק מה שקרה ביום חמישי שעבר. אין מדובר בתוכנית ששודרה לפני חודשים רבים מאוד. עד כמה שזכור לי, גם לא נמסר כל הסבר מדוע הוחלט לשדר את אותה תוכנית פעם נוספת. מדובר במישדר על ספרו של הרב הירש־צבי קושניר בהשתתפות פרופסור ליבוביץ', פרופסור ירמיהו יובל וד"ר אבי רביצקי. שעת התוכנית הוקדמה אמנם, בגלל השידור הישיר מלימוז, אך זאת בוודאי לא יכולה להיות סיבה מוצדקת להביא בשעת השיא — שמונה בערב — שידור חוזר של „סוף ציטוט".

ירון לונדון – למה שוב?!

יובל

רביצקי

ליבוביץ

מלון כמשל

חיים גיל הוא מכתבי ה„צבע" המעולים של הטלוויזיה. עינו הבוחנת קולטת את הטריוויאלי בחיינו, את אותם פכים קטנים, שבעזרת המצלמה והמקרופון הם זוכים ל„הגדלה" והופכים, להרף עין, לעיקר. לכי אינו גם באותן הנאות קטנות ופינוקים. כמו כוס קפה ועוגת קצפת בלובי מפואר של בית מלון. או כמה ימים במלון חמישה כוכבים — כדי להרגיש טעם של חו"ל. הנאתו של אדם — כבודו, במיוחד אם הוא יכול להרשות לעצמו. ואכן, תוכנית „מבט שני" בשבוע שעבר עשתה אתנחתא מכל בעיות העולם והמדינה, ומכל מכאובי החברה הישראלית, ונטלה לעצמה פסק־זמן של שלווה ועינוג בתוך מלון יוקרתי. מסתבר, כי בתוך המלון אפשר גם למצוא הרבה פנים מוכרות של ישראלים ואנשי ציבור, אשר רואים בבית המלון מקום מיפגש נוח ונעים, מחוץ להמולה הכללית בחוץ.

לחלק מהצופים גילה אולי הסרט את ההווי של בית מלון. לחלק גדול היה הסרט לא יותר מאשר תזכורת להתנסות אישית, שכבר היתה להם.

דעה טובה על ,מורשת'

סקר שערכה חברת מודיעין אזרחי. להזמנת נציגי המפיקים האמריקנים של הסדרה „מורשת", בהנחיית אבא אבן, מלמד, כי 70% של האוכלוסיה היהודית צפו בתוכנית.

86% הביעו דעה חיובית על הסדרה (59% חיובית מאוד).

על הופעתו של אבן כמנחה ופרשן של הסדרה הביעו 89% דעה חיובית (64% חיובית מאוד).

הסקר הקיף 1267 נחקרים, המהווים דגם מייצג של האוכלוסיה היהודית הבוגרת בארץ, למעט הקיבוצים.

אבא אבן ב„מורשת" – 89 אחוז חיובי

המיפנה העסקי הגדול של שנות ה־80' (2)

ההתמזגויות החדשות — הגברת הסיכונים והסיכויים

הרשימה הקודמת דנה בהשפעותיה של תופעת המיזוגים בין חברות־הענק על דפוסי ההתנהגות העסקיים בארה"ב, על השווקים הפיננסיים ושוקי העבודה בה, ועל יציבותו של המשק האמריקני. הפעם נעסוק בשאלה האם קיזוזות המיזוגים הגדולים היא אבן דרך, כלומר — האם זוהי תנודה חולפת, או מגמה מבנית חדשה, המשתלבת על ההדרגה שהמגמות המתרחשות ברבע האחרון של המאה.

מאת אוריאל בן־דרון

כאשר יצא פיקנס למיתקפה: על מניות „גולף" והרוויח תוך מספר חודשים סכום־עתק של 760 מיליון דולר, הוא לא חשב כי היא מהווה אחת הסנוניות המבשרות מפנה מהותי בכללי המשחק של עולם העסקים האמריקני. לעומת זאת, כאשר הודיע ג'ון וולש, יו"ר מועצת המנהלים של „ג'נרל אלקטריק", בדצמבר, על הסכם הרכישה של „אר.סי.איי." בסכום־עתק של 6.3 מיליארד דולר, ברור היה לרבים כי בארה"ב מתחולל שינוי מכני מרחיק לכת בתחום העסקי.

את פיקנס ואת וולש הניעה בראש ובראשונה האפשרות לעשיית רווחים מהירים בהיקפים אדירים. אולם את שניהם כאחד הניעו מניעים נוספים. כאשר נפגשו ג'ון וולש מ„ג'נרל אלקטריק" ותורנתון ברדשאו, יו"ר מועצת המנהלים של „אר.סי.איי." כדי לדון במיזוג הצפוי, הם דנו בארבע נקודות מרכזיות: א. הצורך בכמויות הון גדלות והולכות על מנת לממן פיתוח מוצרים אלקטרוניים מתקדמים, כפי שהחוק דורש; ב. היתרון שינבע מהאיחוד לפיתוח המוצרים, כתוצאה מהעברת ידע וטכנולוגיה מחברה אחת לרעותה; ג. הצורך להילחם בחדירת מוצרי חברות־הענק היפאניות לשוק האמריקני; ד. שתי החברות ביחד יוכלו לזכות ביתר קלות בנתחים שמנים ובפרוייקטים לאומיים רווחי היקף, כמלחמת הכוכבים, בשל גודלן היחסי.

„האיחוד רק יעזור למשק האמריקני", טוען וולש בלהט: „הוא יביא להקטנת הפער במאזן התשלומים ע"י עצירת היבוא של החברות הקוריאניות והיפאניות, המנהלות תחרות פרועה בענף, ולכן יגביר את התעסוקה במשק. אולי שני יצרנים אמריקניים יחדיו יצליחו לשבור את התחרות הקשה בענף".

מעוצמה כלכלית לכוח פוליטי

דבריו של וולש, כמו גם המניעים לאיחוד בין „ג'נראל אלקטריק" ל„אר.סי.איי.", מייצגים נאמנה את הלך הרוחות בקרב רוב המתמזגים החדשים. נוכח הלוך רוחות זה, קשה שלא להיזכר בספרו של ג'ון קנת גאלברייית', „המדינה התעשייתית החדשה", שפורסם לראשונה בשנת 1967. בספרו זה הגיע גאלברייית' למסקנה, כי במדינה התעשייתית שלאחר מלחמת העולם השנייה אין מנוס מהיווצרותן של חברות־ענק, אשר ינגסו חלק גדל והולך מהשוק. הסיבות העיקריות לתהליך שמונה גאלברייית' תואמות להפליא את מניעי המתאחדים החדשים: תהליכי הייצור עוברים להיות מורכבים יותר ויותר; הדרישות הטכנולוגיות מהמוצר גדלות (לשם ייצור לווין, לדוגמה, יש צורך בשילובן של טכנולוגיות רבות ומגוונות ביותר. כך גם כאשר מדובר בדגמי מכוניות חדישות). כתוצאה ממורכבותו של תהליך הייצור, משך הזמן העובר מתחילתו של תכנון המוצר ועד ליציאתו אל המדפים, גדל והולך. על מנת לממן פעילות כה מורכבת, רחבת היקף וארוכת זמן, יזדקקו החברות לידע טכנולוגי והון רב, ולתשתית כוח אדם ופיתוח רחב־היקף. על כן ייווצר בשוק לחץ להקמתן של חברות־ענק.

עצם יצירתן של חברות הענק, אותן מכנה גאלברייית' טכנו־סטרוקטורות, רק יגביר את המגמה ליצירתן של חברות־ענק נוספות, וזה מכמה סיבות: כושר התחרות של חברות הענק גבוה יותר. יש להן מרווח נשימה גדול יותר. יכולתן לתכנן שורת מוצרים ארוכה טובה יותר, ויכולתן לספוג הפסדים כתוצאה מתכנון לקוי גדולה יותר.

גדולה של חברה. פירושה עוצמה שהיא מעבר לעוצמתה הכלכלית גרידא. לחברת הענק כוח פוליטי כביר. מעצם היותה מעסיק גדול. לכן, אפילו לא תעמוד בקריטריונים העסקיים ה„קלאסיים" של עלות ורווח, תמשיך הממשלה להזרים לה הון בצורת הזמנות או הלוואות, ובלבד שתשרוד.

היעלמות „היזם הבודד"

למרות הדמיון המפתיע בין ניתוחו של גאלברייית' לבין התהליכים העוברים על השוק האמריקני בעשור האחרון, לא זכה ספרו, מאז יצא לראשונה, לתשואות נלהבות בחוגים מקצועיים. עמיתיו למקצוע לא אהבו את הניתוח של הפרופסור לכלכלה מהארווארד. ראשית, כיוון שהניתוח שלל מגוש את גיבורם הכלכלי הקלאסי — „היזם הבודד", אותו „יצרן כלכלי" המתחרה בשוק עם עוד מאות ואלפי יזמים בודדים כמוהו על ליבו וכיסו של הצרכן. ושנית, משום שהמשמעות ה„מבהילה" שנצצה ועלתה ממסקנותיו של גאלברייית' היתה שלילתן של רוב הנחות השוק החופשי ברמת הפירמה הבודדת, הנחות שקוצצו דיין לטעמם של כלכלנים רבים ברמה המאקרו־כלכלית בעידן הקיינסיאני.

כך, לדוגמה, אם אכן המשק עובר להיות משק טכנוסטרוקטורי, אין חברות הענק בו חייבות לציית דווקא לעקרונות הכלכליים של רווח והפסד, כיוון שלרווח והפסד כלכלי אין עוד לגביהן אותה משמעות של להיות או לחדול. וכן, בשל יכולתה של חברת הענק לסחוט את הממשל, בשל כוחה הפוליטי כמעסיק רב־היקף, ולהמשיך ולפעול גם אם היא מפסידה מבחינה כלכלית „טהורה". במשק בו קיים מנגנון השוק החופשי, הצרכן הוא זה הקובע מה ייוצר והיצרן הוא זה שקובע איך ייוצר. בעולם הכלכלי הטכנוסטרוקטורי של גאלברייית' טעמיו של הצרכן נקבעים על־ידי היצרן. לכן קובע היצרן גם מה ייוצר וגם איך ייוצר, ולכך יש השפעה ניכרת על מנגנון כמו גם על ניתוח המחירים ברמת הפירמה הבודדת וכלל המשק.

אם אכן הופכת ארה"ב למשק בו למספר מצומצם של חברות נתחים גדלים והולכים של השוק, למסקנותיו של גאלברייית' נודעות השלכות שהן מעבר לוויכוח האקדמי על מידת עדכניותם של ספרי הלימוד בכלכלה.

נדמה כי המאגר המחשבתי־הכלכלי הקיים היום בארה"ב חשוף במידה רבה לסיכונים שתהליכי המיזוגים הגדולים מציבים לפניו. בהתפתחות משקית של חברות־ענק גלומים יתרונות רבים. היא יכולה להביא להגברת התעסוקה במשק, לפריצות־דרך טכנולוגיות, ליצירת שפע של מוצרים מתוחכמים וכו'. מאידך, גלומים בה גם סיכונים אדירים. חברות תוכלנה לבצע תהליכי פיתוח ארוכי־טווח והשקעות רחבות־היקף שלא תמיד יהיו „כלכליים" ויביאו להפסדי תוצר ניכרים; יתכן ניצול לרעה של כוחן הכלכלי של חברות למטרות פוליטיות. התמוטטות חברת־ענק עלולה לגרור בעקבותיה התמוטטות כללית בשווקים הפיננסיים. חוסר סינכרוניזציה במדיניות ההשקעות של החברות הגדולות עלולה להביא לזעזועים בכלל המשק.

מונופולים — בשם עקרון השוק החופשי

לסכנות הללו חשוף המשק האמריקני, השולל אידיאולוגית כל אפשרות של „תכנון כלכלי". השמירה על עיקרון פעולתו החופשית של השוק עדיין מהווה בו נכס אידיאולוגי ומטבע כלכלי עובר לסוחר, ולבוחר. אתוס הכלכלה החופשית טבוע כה עמוק בנפשו של האזרח האמריקני, עד כי תהליכי חקיקה הבאים להגן על השוק החופשי מפני ניצול לרעה של המיזוגים הגדולים נתקלים כיום בהתנגדות רבה, בשם עקרונות השוק החופשי. כך קורה שכלכלנים „שמרניים" מגינים עתה על תהליך המיזוגים, בטענה כי הם מחייבים את החברות להתייעל כדי שלא ישתלטו עליהן בניגוד לרצונן. השינוי העסקי הגדול של שנות ה־80' מוביל איפוא, בינתיים, באופן פרדוקסאלי, למיזוג מעניין נוסף — בין אלה המבקשים להשיג מונופולים על השוק, לבין אלה המבקשים להחזיר את „היזם הבודד" שהלך לאיבוד ב„שוק החופשי" של החברות הגדולות והמונופולים.

גלגלי הבורסה

הציבור קונה צמודים

בנק ישראל גייס אתמול 28 מיליון ש"ח באמצעות ארבע הנפקות לציבור. שתי ההנפקות הצמודות הצליחו ונמכרו במלואן, ב־17.15 מיליון ש"ח. לאור הצלחה זו החליט בנק ישראל להציע מחר לציבור שתי הנפקות נוספות, מסוג „גליל" ומסוג „שגיא", בערך נקוב של 10 מיליון ש"ח כל אחת. לעומת זאת נכשלה הנפקת מק"מ בערך נקוב של 100 מיליון ש"ח. ממנה נמכרו רק 13.9 אלף ש"ח. תוצאות הנפקות אלה נתקבלו בבורסה כהוכחה נוספת לכך שהציבור מעדיף צמודים על מק"מ בלתי צמוד. בשוק המניות היתה מגמה מעורבת בחוסר־שיות. במניות ההסדר היה עודף היצע של כחצי מיליון ש"ח. בשוק איגרות החוב היו עודפי היצע בצמודות למט"ח ב־300 אלף ש"ח ועודפי ביקוש לצמודות למדד ב־600 אלף ש"ח.

הציבור השקיע אתמול 1.8 מיליון ש"ח בקרנות נאמנות. מזה 1.7 מיליון ש"ח במתמחות במניות ורק 0.1 מיליון ש"ח ב„סולידיות".

במלווה קצר מועד נעו אתמול התשואות החודשיות בין 2.01% ל־2.2%.

שער הדולר היציג ירד אתמול ב־0.63 אג', ב־0.42% ל־1.4880 ש"ח. ירדו גם השערים היציגים של המטבעות המערב־אירופיים. הדולר השחור נשאר יציב ונע בין 1.60 ל־1.615 ש"ח.

בשוק המניות עלו אתמול 157 שערים, לעומת 126 שירדו ו־127 שנשארו בלי שינוי. מהם 35 עלו ב־5% ו־18 ירדו ב־5% ויותר. המחזור עלה ל־5.6 מיליון ש"ח, מזה כ־2.6 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

בבנקאות ההסדר היה מספר הירידות כפול מהעליות. תשואותיהן השנתיות נעו בין 13.27% (דיסקונט א') ל־13.64% (הפועלים מ'). הפועלים ש' 13.57%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו עליות רק בבינלאומי 5, ב־1%. ירדו אוח"ה — 4.7%; ספנות 1 — 3.2%; כללי מ"ר — 1.5%.

במניות החושיות בלטו העליות: סולל בונה — 10.0; ארגמן — 10.0; פריון — 10.0; מטוויות 5 — 10.0 (בעוד שבמטוויות 1 ובמטוויות אופ' היתה הפסקת מסחר). לעומתן בלטו הירידות: מנורה 1 — 10.0; מנורה 5 — „מוכרים בלבד"; עפר וסלע 1 — 10.0; מוזאיקה 1 — „מוכרים בלבד"; מוזאיקה 5 — 10.0.

בשוק איגרות החוב ירד מדד השערים הכללי ב־0.03%, הירידה הגדולה ביותר. — בחצי אחוז — נרשמה במדד המלוות הממשלתיים הצמודים לדולר. לעומתו עלה בשליש האחוז מדד השערים של הצמודות למדד לפרעון תוך שנתיים. המחזור הסתכם ב־3.9 מיליון ש"ח.

* בנק הפועלים: מבצע ההפצה של קרנות הנאמנות „סער" „סנונית" ו„צבר" מקבוצת ה„פועלים" יימשך עד סוף חודש ינואר.

* בנק הספנות לישראל הודיע לבורסה, שחובות „קלריין" לבנק ב־24.12.85 הסתכמו ב־1,632 אלפי ש"ח. להערכת הנהלת הבנק יש סבירות שהבנק יגבה את מלוא החוב. קבוצת מלונות יהלום חבה לבנק הספנות 1,556 אלפי ש"ח. גם כאן מקווה הנהלת הבנק לגבות את החוב.

* „מהדרין" מתכוננת לחלק מניות הטבה בשיעור 100% ולשלם דיווידנד ביניים בשיעור 150% ברוטו במזומן לשנת הכספים 1985/86.

אלחנן הורוביץ

שוב לא כדאי לגלגל פקדונות שקליים

הכדאיות של גילגול פקדונות שקליים שוב ירדה מסוף השבוע שעבר, בעקבות הירידה הנוספת שנרשמה בריבית.

מחישובים שנעשו בבנקים עולה, שכיום לא כדאי להשקיע סכומים נמוכים בתמ"ס (50 ש"ח) אלא ל־10 ימים, וזה כששתי הפעולות (הקניה והמכירה) נעשות כאשר החשבון ביתרת זכות, וגם אז החשבון מאוזן, כלומר העיסקה אינה מותירה הפסד או רווח.

כאשר פעולה אחת נעשית כשהחשבון בזכות והשנייה כשהחשבון בחובה, יש צורך להחזיק בפקדון לפחות 18 יום כדי לא להפסיד, וכאשר שתי הפעולות בחובה, לא כדאי להוציא את הפקדון אלא כעבור 25 יום.

גם הפקדת סכומים נמוכים בפק"מ אינה עסק כדאי: סכום של 40 שקל לא כדאי למשוך לפני 10 ימים, כאשר שתי הפעולות בזכות: אם פעולה אחת נעשית בזכות והשנייה בחובה, יש להמתין לטווח של 16 יום על מנת לא להפסיד, ואם 2 הפעולות בחובה — יש להמתין 23 יום.

א.ש.

קביעת כדאיות — לא על בסיס מחיר כוס מים באמצע המדבר

המסמך המתפרסם כאן הוא של אגף התקציבים באוצר ועוסק בתחום הגידולים החקלאיים, בעיקר כותנה, לאור צריכת המים. החיבור, שנכתב ע"י רפרנט אגף התקציבים, יששכר בן־חיים, קם ונופל על הנוהה והין־כלכלית, לפיה יש להעמיס הוצאות של החזר הון בשיעור של 10% על מזיוי המים. העמסה זו מהווה 180.5 מיליון דולר מכלל משק מים של 287 מיליון דולר.

על מנת להדגיש את חשיבות הנושא, כלל ההוצאות של משק המים מסתכם ב־415 מיליון דולר. מזה 49 מיליון דולר חשמל ו־60 מיליון דולר הוצאות תפעול. על הוצאה זו מועמסת הוצאת הון תחשיבית בשיעור של 84 אחוז ממחיר המים. ללא העמסה כזאת, יעלה מ"ק מים 13.7 סנט; לאחר ההעמסה הוא יעלה 24.1 סנט.

האם יש הצדקה להעמסה כזאת, ובשיעור כזה? בהחלט לא, ואף כלכלני האוצר נוטים להסכים לכך. משק המים אינו מתרחב ואינו יכול לצמוח, בגלל מגבלות המקורות. נובע מכאן, שיש צורך רק בחידוש ההון המושקע, כלומר. יש להעמיס על מחיר המים פחת ריאלי. מאחר שאורך החיים של מפעל מים הוא 25־30 שנה, יש לזקוף פחת ריאלי של 3־4 אחוזים לכל היותר. שינוי כזה בתחשיב יקטין את העלות התחשיבית של המים מ־130 מיליון דולר ל־40 מיליון דולר.

סיבסוד המים או סיבסוד „מקורות"

למעשה, ככל הנראה מנתוני „מקורות", אין צורך גם בהעמסת הפחת הזה, כי ההוצאות ההוניות של השבחת ושיפור המערכת נרשמות בחשבונאות של „מקורות" כהוצאת אחזקה שוטפות. בתקציב „מקורות" מופיע סכום של 19.5 מיליון דולר לחומרים ועבודות חוץ בלבד. אין לנו נתונים על סכום העבודה העצמית. אולם ניתן להניח שמדובר כאן ברישום כפול של הוצאה, לפחות בהיקף של כ־20 מיליון דולר. על־פי כללי החשבונאות, את הוצאות הרשמה ותוספות היה צריך לממן על חשבון קרנות הפחת. אולם ככל הנראה, כאשר „מקורות" מחליפה מנוע או משאבה, היא רושמת זאת כאחזקה שוטפת.

העמסה בלתי סבירה זו של החזר הון משוערך בשיעור 10% מהווה הסעיף הגדול ביותר. ההוצאה השנייה בגודלה היא האנרגיה. צריכת האנרגיה מהווה סכום של 49 מיליון דולר במשק המים. צריכה זו נראית גבוהה מדי ובלתי מוסברת, לאור ההנחה בספר התקציב שתצרוכת האנרגיה הממוצעת היא כקו"ש למ"ק, העלות הממוצעת של קו"ש חשמל מתוכננת ל־5.7 סנטים לשנה הקרובה. אולם העלות לכל מ"ק מגיעה ב„מקורות" ל־4 סנטים או יותר. קשה לדעת מה גורם לתצרוכת הגבוהה של האנרגיה. יתכן כי משק המים משלם תעריף גבוה מדי לחברת החשמל. קרוב לוודאי שקיים בזבוז אנרגיה באינטנסיביות ושעל־ידי תכנון טוב יותר של משק המים ניתן לחסוך בשימוש באנרגיה. כלכלנים עימם שוחחתי סבורים, כי ניתן לחסוך אנרגיה בשאיבת מים ממאגר אשכול. כיום, משתמשים לעתים, לשאיבה, בחשמל במקום כוח הגרביטציה. כנראה במשק המים המציאו כבר את הכוח החמישי של האנטיגרביטציה, זמן רב לפני המדענים בהונגריה.

מכאן, שעל משק המים, ובאמצעותו על המשק החקלאי, הועמסו הוצאות אנרגיה גבוהות מדי. יתכן שקיים כאן חוסר יעילות או סיבסוד עקיף של חברת החשמל. שום מוצר חקלאי העומד בתחרות קשה בשוק הבינלאומי אינו מסוגל לשאת בהעמסות מסוג זה.

קרוב לוודאי שבזבוז ואי־יעילות קיימים גם ביתר חלקי המערכת. חברת „מקורות" מחזיקה ב־700 מכוניות בעלות של כ־4 מיליון דולר לשנה. על־פי הערכות במשרד החקלאות, מעסיקה החברה 100־150 עובדים מיותרים. המסקנה המתבקשת מכך היא, שלפחות חלק מהסובסידיה למים אינו מגיע לצרכן המים ואינו מהווה סיבסוד מים, אלא סיבסוד הוצאות מנופחות ובזבוז במערכת.

הכותנה לא יכולה לממן התנחלויות ואקולוגיה

מעבר להוצאות המוגזמות, קיימות במשק המים הוצאות שספק אם ניתן להעמיסן על מחיר המים לחקלאי. למשל, הוצאות החדרה בסכום של 14 מיליון דולר. פעילות זו יש לראות, לפחות בחלקה, כהוצאה לשימור הסביבה ואיכות הסביבה. בתחום זה קיימות כפילויות, לדוגמה, שואבים מים מהכנרת, ובגלל מרכיב האצות בהם מחדירים אותם למאגר „ירקון־תנינים" ואחר־כך שואבים מים, משם, על מנת להחדיר אותם ל„אקוויפר החוף".

ישנן עלויות יקרות נוספות שאין להעמיס על מחיר המים, כאשר בודקים את כדאיות הגידולים מסוג הכותנה. לעיל, עלות המים להיאחזויות והתנחלויות — 1.91 סנט למ"ק. עלות ההעתקה מגיעה ל־1.7 דולר למ"ק. גם עלות המים של מפעלי הכיוב גבוהה מהממוצע. אין שום סיבה להעמיס הוצאות אלו על המחיר הממוצע של המים. בעיקר כאשר בודקים על בסיס זה כדאיות של גידול חקלאי. הכותנה אינה צריכה ואינה יכולה לממן התנחלויות, אקולוגיה או אי־יעילות.

אם לסכם את כל ההערות המיפרות, ניתן להגיע למסקנה כי העלות הכלכלית של רוב המים קרובה מאד לזו המוטלת על החקלאות. לכן אין מקום להבחנה של האוצר על השוני בכדאיות, מבחינת המשק הלאומי והמשק הפרטי וראה מספקת, כלומר, לא הגידולים מקבלים סובסידיה.

מכאן שאפילו על־פי נתוני האוצר כדאי לגדל כותנה, כאשר היבול הגבוה הוא כ־700 פאונד לדונם בכל אזורי הארץ אפילו במחיר הנמוך של 55 סנט. ביבול בינוני של 510 פאונד כדאי לגדל כותנה, ברוב אזורי הארץ, כאשר המחיר הוא כ־65 סנט. כל זה, כמובן, במחירי טווח ארוך, מאחר שההשקעה, גם במפעלי המים וגם בענף הכותנה, כבר נעשו, אם המחירים נמוכים רק לטווח קצר, יש לסייע לענף לעבור את השפל.

אם קיים שימוש אלטרנטיבי כדאי יותר במים ובמישאבים, עדיף תמיד לבחור באלטרנטיבה זו, אולם יש להיזהר בשימוש בנתוני מחיר שוליים. בייחוד כאשר ההשקעה כבר בוצעה ולא מדובר בהשקעות חדשות. אי־אפשר לקבוע את כדאיות גידול חקלאי שוליים על בסיס השאלה הידועה כמה אתה מוכן לשלם עבור כוס מים באמצע המדבר.

אין כל ספק שיש מקום לבדיקה מפורטת ומחמרת של כדאיות גידולים מסויימים באזורים אלה או אחרים. אולם הבדיקה חייבת להיעשות על בסיס נתונים ריאליים, וללא זקיפות הון בדויות. יש מקום גם לדון בכדאיות קיצוץ הגרעון הכולל במשק המים. אך מכאן רחוקה הדרך למסקנה כוללנית.

צבי טימור

טור החדשות

מדיניות הפיחותים עשויה להתחדש תוך 2־3 חודשים

מדיניות הפיחותים במשק תתחדש תוך חודשיים־שלושה, לאחר שתסתיים מדיניות הקיבוע של שער החליפין — קובעים כלכלני חברת הייעוץ „מיטב" בסקירה על ההתרחשויות במשק בשנת 1986.

הכלכלנים מציינים, עם זאת, כי תימשך היחלשות הדולר ביחס למטבעות האירופיים, ובעיקר כלפי המארק הגרמני.

הבעיה העיקרית בשוק ההון ממשיכה להיות שוק הון „מולאם", ומעורבות טוטאלית של הממשלה. הכלכלנים צופים המשך הירידה הריאלית בשערי צמודי מדד.

בשוק המניות צפויה פעילות דומה לזו של שנת 1985 ותוספת מעט יותר. כשלקרנות הנאמנות משקל מכריע.

בשוק נכסי דלא ניידי צפוי המשך הירידה הריאלית במחירי הנכסים.

לא חל שום שינוי בתחום הריאלי

* הבעיות המרכזיות של המשק — תקציב ממשלתי מנופח ביחס לתקופה התעשייתית, צריכת מט"ח מעבר למשאבי המשק ונכסים פיננסיים אדירים ביחס לתל"ג.

* המדיניות הכלכלית הנוכחית מטפלת בסימפטומים ולא בבעיות, ולכן השקט הנוכחי מטעה.

* הסכנות ל„שקט" הנוכחי במשק: לחצים להעלאת השכר, לחצים לפריצת מסגרת התקציב (שכמעט ולא קוצץ) ולחצי ביקוש מצד הציבור, שנכסיו הפיננסיים גדלו מאד באחרונה.

* המעבר לצמיחה — תהליך איטי וכואב. המותנה בקיצוץ תקציבי אמיתי של כמיליארד דולר, הפניית עשרות אלפי עובדים למגזר היצרני, שחרור המשק ושוק ההון מכבלים מינהליים ומהתערבות ממשלתית מוגזמת ועידוד מאסיבי של היצוא.

בסקירה שנשלחה ללקוחות החברה משרטטים כלכלניה תמונה של המצב במשק: כחצי שנה חלפה מאז הופעלה התוכנית הכלכלית החדשה לייצוב המשק. לכאורה יכולה הממשלה, יכול האוצר ויכול המשק להתגאות בשורה מרשימה של הישגים עיקריים — הדברת האינפלציה עד כדי 1% לחודש, ירידה מסויימת בגרעון במאזן המסחרי ושפע של דולרים ביתרות מט"ח של ישראל. אבל, מכאן ועד לקביעה מצד קברניטי המשק, ותחושת חלק מהציבור, שהתוכנית הצליחה — רב המרחק. עם כל החשיבות שבהישגים אלה במישור הפסיכולוגי וההתנהגותי, הרי שבמישור הריאלי לא חל שינוי של ממש.

אייל שגב

מפעלים חדשים בקיבוצים יגבירו התעסוקה והיצוא

516 מקומות עבודה חדשים בקיבוצים יווצרו עם השלמתה של תוכנית השקעות חדשה שאושרה על־ידי מרכז ההשקעות בשנת 1985. על־פי תוכנית זו, יוקמו 32 מפעלי תעשייה חדשים בקיבוצים. בהשקעה כוללת של 66 מיליון דולר.

לדברי יורם בליזובסקי, המשנה למנכ"ל משרד התעשייה והמסחר וראש מרכז ההשקעות, ביצוען של תוכניות השקעה אלה יגדיל את היצוא של התעשייה הקיבוצית ב־52 מיליון דולר, ויצור 516 מקומות תעסוקה נוספים. הוא הוסיף, כי מרכז ההשקעות משתלב במגמה שהחלה לפני מספר שנים, לתעש את הקיבוץ כתשובה לנסיגה בחקלאות. כיום נבחנות במרכז ההשקעות מספר תוכניות נוספות להשקעה בקיבוצים.

הקיבוצים מאופיינים ביחס גבוה של השקעות לעובד, תפוקה גבוהה ויצוא גבוה לעובד. חלוקת ההשקעות לפי ענפים היא כדלקמן: 11 פרויקטים בתחום המתכת, המהווים 38 אחוז מההשקעות; 5 פרויקטים בתחום הפלסטיקה, המהווים 21% מההשקעות; 4 בתחום הכימיה (14%); 6 בתחום הטקסטיל (13.4%); 2 בתחום המזון (6.9%); 4 בתחום האלקטרוניקה (6.7%).

א.ש.

הסתיימה החקירה בעניין מניות אמפ"ל בארה"ב

הרשות האמריקנית לניירות־ערך הודיעה לאמפ"ל בסוף השבוע, כי השלימה את חקירתה בנושא המסחר בניירות הערך של החברה, בלי להמליץ על נקיטת הליכים כלשהם — מסר דובר אמפ"ל בניו־יורק.

כנהוג במקרים כאלה, הודיעה הרשות כי היא שומרת לעצמה את הזכות לחדש את החקירה בנסיבות בלתי חזויות.

חקירת הרשות האמריקנית לני"ע החלה בתחילת 1984, כתוצאה מהאשמות של מסחר בלתי־תקין בניירות הערך של החברה. אמפ"ל הכחישה באופן עקבי כי נעשתה על־ידה עבירה כלשהי.

מאמפ"ל נמסר עוד, כי חקירת הרשות לניירות־ערך של ארה"ב החלה כהליך בלתי פורמאלי, עם הפרסום ברבים בישראל של ממצאים המצביעים לכאורה על מניפולציה במניות אמפ"ל. לקראת סוף 1984 הודיעה הרשות לאמפ"ל, כי היא פותחת בחקירה פורמאלית, במטרה לקבוע האם יש מקום להאשים שבוצעו עבירות על חוקי ניירות הערך של ארה"ב. כידוע, מינו בנק הפועלים ואמפ"ל עורכי־דין בין היועצים בארה"ב כדי לנהל חקירה פנימית באותו נושא.

מסמך

גידולים חקלאיים שוליים וצריכת המים

נתונים אינדיקטיביים

המים בתשובות ייצור נמכרים לצרכן החקלאי במחיר תקרה, בלי שים לב לעלות הפקתם באשר עלות ההפקה גבוהה מהמחיר הנידכר. בנסיבות אלה, מתקיים במנגנון סבסוד המים בתשובות ייצור ובדראיות הגידול של המוצר שונה ניכרות מנקודת מבט המשק הבודד לכדאיותו בנקודות המבט של המשק הלאומי. בנייר זה אנחנו להציג נתונים לגידול כותנה באזורי הארץ השונים לפי נתחי כדאיות ע"ש נתוני עלות המים. יתרה למים לגידולים בהתבסס על נתוני משרד החקלאות. אין ספק שהנתונים המוצגים הינם בעלי משמעות וכחיוביות נקיטת צעדים אשר יבטיחו יתר חשבון בשיקולים בהקשבים שהתכנון הגידולים. העיקרים:

1. התחשיבים ליתרה למים מבוססים על התנות שמחיר המיבים הינו 75 סנט, 65 סנט ו־55 סנט פו"ב. בהתאמה.
רמת המחירים שהושגה בפועל בשנתיים האחרונות היתה כדלקמן: בשנת 1985: 67־70 סנט לפאונד. בשנת 1986 צפויה רמה של כ־55־60 סנט לפאונד.
עפ"י התחזיות, המחירים לטווח ארוך של מיעצה הכותנה. רמת המחירים של הטווח הארוך הינה כ־75 סנט לפאונד. נתון שאינו חד־משמעי.
2. התחשיבים הנ"ל מבוססים על הערכת יבולים ברמה גבוהה (כ־600 ק"ג לדונם), ורמת יבולים בינונית (510 ק"ג) לדונם. התחשיבים אינם כוללים הערכה לגבי היתרה למים בהנחה של יבולים נמוכים 400־450 לדונם.
משקלם של השטחים בעלי התפוקה הנמוכה הינו משמעותי למדי.
3. תחשיבי עלות המים של „מקורות" כוללים עלות ריאלית של מחיר המים.
עלות ההשקעה של מפעלי „מקורות" מחושבת כחוסר, ומכאן מרכיב החזר ההון בתחשיב עלות המים נוטה כלפי מטה. הדבר נובע ממבנה המימון לשערוך ההשקעות במקורות. השיערוך של מפעלי „מקורות" נעשה מגמר ההשקעה בפרוייקט ועל כן אינו כולל ריבית בזמן הקמה ושיערוך ההשקעות בזמן הביצוע.
4. תחשיבי עלות המים הינם תחשיבים ממוצעים. מכאן שתחשיב זה אינו כולל את העלות השולית של מפעלי המים. שבאופן עקרוני הינה גדולה מהעלות הממוצעת — משום שאספקת מים לגידולי כותנה נעשית בקיץ, בחודשי שיא הצריכה, במערכת בעלת מיקדם הספקה גבוה, כתוצאה מכך ישנה עלות אנרגיה גבוהה ועלות הון גבוהה (בשל חודשי שיא).
5. לכותנה בגידול חקלאי יש ערך התיישבותי ניכור, בשל שני היבטים:
א. תשומת כוח האדם הנדרשת לגידול דונם כותנה הינה יום עבודה לדונם לשנה. יוצא איפוא, שכדי לגדל 100 אלף דונם כותנה די ב־400 עובדים. או שעל מנת לעבד את כל השטח המעובד בכותנה, 4.4 מיליון דונם, די ב־17.5 אלף עובדים. לעומת 80,000 אלף עובדים המועסקים בענף החקלאות.
ב. עפ"י מחקרים, מועסק ישיר בחקלאות יוצר ומספק תעסוקה למועסק נוסף. הסבת שטחים חקלאיים לגידולי כותנה גורמת לירידה במספר המועסקים בענף החקלאות באופן ישיר ועקיף.
6. סבסוד החקלאי הבודד נעשה בהנחות הבאות: לפי הנוסחה הבאה:
א. מחיר עלות הפקת המים בניכוי מחיר המים לצרכן ובהנחה של 10 סנט = סבסוד למ"ק.
ב. סבסוד למ"ק × כמות מים לדונם × 150 דונם ושטח מעובד על־ידי חקלאי בודד = הסבסוד הנגזר לחקלאי הבודד.

מסקנות:

א. על סמך הנתונים האינדיקטיביים המפורטים במסמך הנ"ל עולה באופן נפירש, שגידול כותנה — באזורים שונים של הארץ אינו בהכרח כדאי למשק הלאומי, וכמעט שאין לזה ערך התיישבותי.
ב. מערכת סיבסוד המים גורמת צריכת מים מוגברת, עיוות בשימוש במים והשחתת מקורות מים במחסור. כן היא גוררת את מערכת משק המים להשקיע במערכות הספקה והולכה יקרות.
ג. מערכת סיבסוד המים תורמת לעיוות הנ"ל וגוררת את המשק להשקעות ניכרות בציוד חקלאי, כגון מערכות השקייה פניכיות, מנפטות, קטפות ועוד.
ד. לאור האמור לעיל, מחובתה של מערכת התכנון החקלאי לערוך בדיקה מעמיקה בנושאים הבאים:
1) בדיקה מפורטת של מערך הגידולים החקלאיים ותרומתם הכלכלית מבחינת המשק הלאומי, תוך התייחסות לאלמנט ערך התפוקה השולית של המים.
2) להפסיק באופן מתוכנן גידולים שוליים שערך התפוקה השולית למ"ק נמוכה מעלות ההפקה של המים. מהלך זה יגרום לכך שיופסקו באזורים שונים גידולים שוליים. כגון כותנה, בהתחשב במחיר הפריון ובכמות הבופקת.
ה. מהלך שיגרום להפסקת שימוש במים לגידולים שוליים יביא לחסכון משמעותי של למעלה מ־100 מיליוני מטר קוב. יעלה את החקלאות לפסים בריאים יותר, יקל את הלחץ על המערכת, ימנע השקעות חריגות ויחזיק אותנו ממשבר חריף במקורות המים של המדינה.

איזור / משתנה	חולה	יזרעאל	עכו	חוף	לכיש	נגב
עיבוד כותנה (דונמים)	50.160	86.829	47.633	87.754	58.725	60.684
צריכת מים לכותנה (במלמ"ק)	26.6	41.7	18.6	35.1	29.4	38.8
עלות הפקה ממוצעת (סנטים)	6.7	21.5	14.1	18.6	21.0	33.6
צריכת מים לדונם (מ"ק)	530	480	390	400	500	640
סיבסוד החקלאי הבודד (באלפי דולר)	—	13.8	4.2	8.6	13.8	21.8
יתרה למים למשק הלאומי — יבול גבוה (600 ק"ג)						
מחיר של 75 סנט לפאונד	*28.6	*30.9	*39.0	*38.0	*29.8	22.4
מחיר של 65 סנט לפאונד	*19.4	20.8	*26.6	*26.8	20.1	14.9
מחיר של 55 סנט לפאונד	*10.5	10.7	14.1	13.7	10.4	7.4
יבול בינוני (510 ק"ג)						
מחיר של 75 סנט לפאונד	*17.8	19.0	*24.3	*23.6	18.4	13.5
מחיר של 65 סנט לפאונד	*10.0	10.4	13.8	13.3	10.1	7.0
מחיר של 55 סנט לפאונד	2.9	2.6	4.2	1.9	2.6	1.2
יתרה למים למשק הפרטי — יבול גבוה (600 ק"ג)						
מחיר של 75 סנט לפאונד	*29.7	*32.6	*40.7	*39.6	*31.1	*24.1
מחיר של 65 סנט לפאונד	*20.8	*22.7	*28.5	*27.7	*21.7	*16.6
מחיר של 55 סנט לפאונד	*11.7	*12.7	*16.2	*15.7	*12.1	9.3
יבול בינוני (510 ק"ג)						
מחיר של 75 סנט	*19.0	*20.0	*26.0	*25.3	*19.8	15.1
מחיר של 65 סנט	*11.1	*12.2	*15.6	*15.1	*11.7	8.6
מחיר של 55 סנט	4.2	4.4	6.0	5.8	4.2	2.9

* הגידול כדאי מנקודת הראות הלאומי והפרטי גם יחד, בהתאם לרמת היבולים.

עורך: י. ר.

השילוב כמשימה אפשרית

בבחירות הבאות — אם וכאשר, לא ישאלו בשלומי. במעלות ובכרמיאל „איפה הייתם"? כי הקיבוצניקים כבר שם. הם פועלים במסגרת התנדבותית של נעמת בתוכנית הקרויה „שילוב אזורי". רמה מכפר־מסריק, עירית מעין־המפרץ, אריצקה משמרת, ציפי מגעתון ועוד חברות טובות מהתק"ם. כולן עושות עבודה עקבית ומסורה באיזור הגליל המערבי.

הפעילות במעלות וסביבתה היא הצעירה שבהן. „עדיין בתהליך של גישוש וחיפוש דרך", אומרת ציפי פורן בזהירות, כמו מדובר בכלי עדין ושביר. מטרת התוכנית היא לשבור את הניכור הידוע לשימצה בין הקיבוץ וסביבתו הקרובה — עיירות־פיתוח, כפרים ערביים ומושבים. „ועכשיו" — מדגישה ציפי — „כשקולו של כהנא נישא בחוצות, יש לפעילות זאת חשיבות כפולה ומכופלת". במסגרת התוכנית התקיימו פגישות בתרשיחא, במעלות ובגעתון בהשתתפות של 40־50 איש בכל פעולה. „המחיצות נעלמות מהר מאד כשמתברר למשתתפים שביסוד המפגש קיים רצון טוב וכן להיפתח להיכרות, להקשבה ולנסיון להבין את אורח חייו ובעיותיו של השני", מספרת ציפי.

„באות גם משפחות עם ילדים, וכשרואים את הזאטוטים בפעולה מתברר שהשילוב הוא אכן משימה אפשרית".

ציפי מבקשת להדגיש שאין כאן עבודה בעלת אופי פילאנתרופי. זהו מפגש על בסיס של שווים בין שווים, של שותפות אמיתית.

המימסד הקיבוצי המקומי תומך בפעילותה של ציפי וגם בין החברים ישנה התעוררות מסויימת. המעידה על כוונה לצאת מהאדישות האופיינית.

המסר הפוליטי במפגשים הללו סמוי ומוצנע עדיין. „כשהשילוב החברתי יעמיק ויתבסס יהיה בוודאי גם מקום לדו־שיח בנושאים פוליטיים ספציפיים", גורסת ציפי.

כמי שההתנדבות היא כחלווייתה הקבועה, מכנה אותה ציפי בשם „חיידק". „חיידק שמתביית בתוכך ומסרב לנטוש". שנים רבות ב„ועד למען החייל" להנאתה ולרווחתה של סיירת־גולני, ועכשיו גם בשילוב אזורי. „פתאום את מגלה שיש בך המון יכולת לתת ולהעניק לחברה שסביבך, ומה שקורה לך בחוץ נותן ביטחון וכוח לסחוב אחרייך אנשים מבית, ולהדביק אותם כחיידק הבריא הזה".

וכשוועידת הקיבוץ הארצי בפתח, יהיה בוודאי לנושא השילוב האזורי משקל ומשמעות.

רחל שלו

אולי בבחירות הבאות לא ישאלו בעיירות הצפון: איפה הייתם? (צילם: ויקי כהן)

„רחם להשכיר" גם בדנמרק

זוגות רבים בדנמרק מעדיפים לקנות תינוק בסכומים גבוהים במקום להזדקק לאימוץ בדרך הבירוקראטית הקשה. פרטים על כך מסר מדען שחקר בעניין, בו וארמנינג שמו.

בעקבות מחקרו של וארמנינג דן עתה משרד־המשפטים הדני בדרכים למנוע את המסחר הבלתי־חוקי — בשלב ראשון על־ידי איסור פירסום מודעות בעיתונים. המחפשות אחר „רחם להשכיר" או אחר משפחה המעוניינת „לרכוש" ילד מוכן. הסכומים ל„רכישת" תינוק או ל„שכירת רחם" נעים מ־25,000 כתר (כ־1500 דולר) ועד ל־150,000 כתר.

מספר עתונים דניים גדולים מסרבים כבר עתה לפרסם מודעות מסוג זה ומחזירים כסף ללקוחות. אחרים, כמו גדול עיתוני דנמרק — ה„ברלינסקה טידנדה", ממשיכים ל־פרסמן.

התהליך לקבלת הילד למשפחה הוא בדרך כלל באמצעות „שקר לבן" — האם הביו־לוגית „מודה" כי האב הביולוגי הוא האב המבקש לאמץ את הילד. בדרך כזו נמנע כל התהליך המייגע של האימוץ.

„עד כה לא היו בעיות בלתי־צפויות של תרמה, אם מצד האם הביולוגית ואם מצד ההורים המאמצים, במקרה שהילד נולד במצב נחות" — כותב בו וארמנינג במחקרו. הוא קובע גם שהתשלום הניתן לאם הוא הגיוני, מאחר שהריון ולידה הם תהליך ממושך וסוחט כוחות ויש גם לתת פיצוי ממשי לעניין הפסיכולוגי.

וארמנינג קובע כי האימהות הביולוגיות אינן עושות מה שעושות מתאוות בצע לשמה או מעוני. לעתים הן עושות זאת מטעמים אידיאולוגיים. פעמים אחרות משום שהמדובר בהריון בלתי־רצוי או באם שבביתה כבר ילדים מלידות קודמות ואינה מעוניינת בילדים נוספים ולמעשה — נשים אלה באות מכל שכבות הציבור.

למשרד־המשפטים הדני ברור כי אין אפשרות לסתימה הרמטית של הפרצות בחוק וכי אפילו ייאסר פירסום מודעות, עדיין קיימת האפשרות, הממשית מאוד, כי הדברים יועברו מפה לאוזן.

עלי כהן, קופנהגן

מגע של פרווה

מפעלים מתחסלים, מפעלים פושטים רגל ותשלובת כרמל, בעזרת השם, פורחת. החידוש האחרון — ברובו ליצוא — מוצרים של „פרוות כרמל", מפרווה סינתטית, רכה, צבעונית, נעימה למגע. מכירים את הרונים וחיות אחרות של „טוילנד"? אז מאותו חומר ניתן עכשיו להשיג את מוצרי „אסקימוס" לחדרי ילדים, שמיכות „חלומית", מוצרים לאמבטיה ולשירותים, כיסויים לאביזרים לרכב, ופרוות...

על מוצרים לרכב ולאמבטיה אין מה להרחיב את הדיבור. הם בעיצוב יפה, רכים, צבעוניים וזהו. הפרוות, לעומת זאת, ראויות לתשומת לב, כי אין הן חיקוי של פרוות אמיתיות, אלא (וזה בעצם הלהיט בכל עולם) משהו שנראה מלאכותי. חברבורות של נמר בצבע סגול, פסים של זברה בירוק וכחול, „מינק" באדום הנוטה ללילך, שפן ורוד וחתול בר בצבע תכלת. אולי לא דייקתי בצבעים, אבל זה הפרינציפ. הפרוות קלות בהרבה מהאמיתיות, נוחות לניקוי ואין לך יסורי מצפון על שתרמת להרג חיות בר.

סידרת „חלומית" כוללת שמיכות וכיסויי מיטה בגדלים שונים, בחמישה צבעים. כוללת שמיכה המכונה „חלומית", עשויה שתי שכבות מחוברות היוצרות „מלכודת אויר". הודות לפאטנט זה השמיכה מחממת כמו שמיכות מוך, המכונות במקומותינו בטעות (שמקורה במזרח אירופה) שמיכות פוך. שמיכה העשויה בהחלט להתחרות בזו הממולאת במוך סינתטי (ובממוך אווזים אמיתי קשה להתחרות), ויתרונה בכך שהיא קלה מאד (1.5־2 ק"ג) ותופסת פחות מקום. תהיה רצויה — יש להניח — אצל אנשים שאין להם מקום רב לאיחסון כלי מיטה (חיילים, סטודנטים, זוגות צעירים), מה גם שהיא נוחה לכביסה ואינה דורשת ציפה. היפים ביותר הם המוצרים מסידרת „אסקימוס" — מיגוון עצום של שטיחים, כריות, כיסויים, שמיכות, שקי־איחסון (לפיג'אמות), תיקים, בגדים וצעצועים. הכל רך מאד, צבעוני מאד, מקושט

אסקימוס לילדים: שטיח־כרית עבה עם אפליקציה „עומדת"; חלוק־בית קטיפתי וכריות למשחק.

באפליקציות, כמו ראשי חיות (רכים, וגמישים), אותיות, שילובי גוונים וחומרים ומה לא. יש שטיחונים כפולים, רכים, המשמשים גם „שדה משחק" לתינוק, יש כריות דמויות עפרון, לב או חיה - והכל מאותו חומר שמגעו כמו של דובון שעיר, המבקש ליטוף. המחירים גבוהים יחסית: החל ב־8.60 שקל (כריות), דרך שטיחונים עם אפליקציה (36 שקל למ"ר) ועד לאוברול לפעוט עם ביטנה (50 שקל). השמיכות לחדרי שינה של מבוגרים יקרות עוד יותר (95 בודדה, 190 כפולה).

פסים בלי כוכבים

משמאל לימין זה הולך כך: לבן, צהוב, תכלת, ירוק, סגול, אדום, כחול ושחור. בין הירוק והסגול יש פס שחור, צר מאוד וכתחתית הכחול — מין בוהק צהוב. אפשר לחזק את הצבעים, אפשר להבהיר. אפשר להחליש ואז הם נעלמים ונשארים שבעה פסים בגווני אפור ואחר — הניגוני — כירנגו. יופי של משחק.

מתחילים להתרגל. הילדים החרוצים, ששקדו על למודי האנגלית, נהנים עתה משפע של קומדיות (בירדן), בלשים ומערבונים משעשעים (בלבנון). האמנם לאיש לא איכפת ששלוש פעמים ביום מתפללים שם ל„לורד ג'יזס" באוזני ילדינו הרכים והתמימים? מתי ידרוש ח"כ אבוחצירא לשבש את השידורים מלבנון? זה רחוק — כי גם אם הטלוויזיה הישראלית תחדש את השידורים — את הנעשה אין להשיב. הילדים גילו את הבית המעופף, את המפקח גדג'ט, את באק רוג'רס, ספיידרמן, אחרון הפראים וספינת הפטרול... גם שיפרו את האנגלית, מי משוגע לחזור לצירופים, נשות הוליווד, או הקבינט הכלכלי?

מדי פעם, מכוח האנרציה, לוחצים על שלט־רחוק, חוזרים לירושלים, רואים פסים צבעוניים: שחור, כחול, אדום, סגול... תוהים אם בבתי החולים טורחים לרשום את התאריכים, כדי לא לאשר ממחצית אוקטובר, חופשה למיילדות...

(צב־ש)

אשרי המאמינות...

הוועדה לטיפול בענייני המשפחה של אמונה — תנועת האשה הדתית־לאומית — נפגשה עם הרבנים הראשיים בישראל, הרה"ג אברהם שפירא והרה"ג מרדכי אליהו, הראשון לציון, בלשכתם בירושלים.

מטרת הפגישה היתה, לדון בנושאים שהוועדה עוסקת בהם זה זמן, על־מנת למצוא פתרונות לבעיות כאובות של ציבור הנשים, הנזקק לבתי־הדין הרבניים.

בוועדה משתתפות משפטניות, עובדות סוציאליות, חברות הנימנות עם הסגל האקדמי במקצועות שונים וראשי אמונה.

בישיבה הראשונה עם הרבנים הראשיים העלו חברות הוועדה נושאים שמצאו אותם כאובים במיוחד, מחייבים תיקון מהיר והעולים בקנה אחד עם ההלכה.

הודגשו הנקודות הבאות:
- ● דרכים לייעול וקיצור ההליכים בנושא קביעת מזונות.
- ● העלאת גיל החיוב במזונות הילדים, מגיל 15 לגיל 18.
- ● העלאת דמי המזונות לערכים ריאליים.
- ● סמכויות בתי הדין לביצוע פסקי־דין — על־מנת לחסוך זמן וסבל לצדדים המתדיינים.
- ● הענקת סמכויות נוספות לפקידי בתי־הדין, לצרכי ביצוע עיקולים ועוד.

הרבנים הראשיים התייחסו לנושאים אשר הועלו בפניהם, תוך הבטחה כי הנושאים יקבלו טיפולם הנאות — בזמן הקרוב.

הרבנים הראשיים ביקשו מחברות הוועדה להעביר אליהם דוגמאות של סירבול והתמשכות, שלא לצורך, של דיונים בבית־הדין הרבני, והמשפטניות בוועדה הבטיחו לעשות כן. במהלך השיחה העלו הרבנים הראשיים בפני חברות הוועדה את הבעיה החמורה של „הידועה בציבור", נושא שגורם סבל רב לנשים הנפגעות, ואינו זוכה כלל להתייחסות של „שדולות" הנשים למיניהן.

בסיכום הפגישה בירכו הרבנים הראשיים על יוזמותיה של הוועדה לטיפול בענייני המשפחה והביעו הסכמתם להמשך הקשר.

במשלחת השתתפו: שרה שטרן־קטן — יו"ר אמונה ישראל, עובדת סוציאלית, עפרה לוין — יו"ר אמונה העולמית, טובה ארזים — משפטנית, לאה פירסט־פרינגר — עובדת סוציאלית, מרים רכטמן — משפטנית, ציפורה פיק — משפטנית, חדוה סנדיקלוין — משפטנית — עובדת סוציאלית.

דברים אלה נמסרו מטעם אמונה. נשים דתיות־ציוניות שמצבה של האשה בישראל חשוב בעיניהן והן אכן מאמינות שאפשר לפתור את הבעיות מבלי להינתק מההלכה. אשרי המאמינות (צב־ש)

הרוטב יציל לך את הארוחה

בבתי־ספר לבישול נחשב השלב שבו מלמדים את הטבחים לעתיד להכין רוטב כשלב המכריע בקריירה של התלמיד. מכל התבשילים, הוא הייחודי והחשוב ביותר. ב„ספר הספרים" של חברת אוטוקרס הידועה, המייצרת תבלינים ואבקות־מאכל, כתוב: „המעט בתבלינים הוא החכם, ורוטב יכול להבין רק אומן..." אבל גם ברוטבים פגעה המודרניזציה ומי שאינו משתמש ברוטבים מאבקות, או בקבוקים — שיקום!

לאחרונה יצאה ויטה בסידרה חדשה של רטבים מוכנים, ומאד קלים להכנה (בוללים במים קרים — מרתיחים — מבשלים ל־10 דקות). שירות לעקרת הבית, ולכל האחרים, הרוצים לגוון מאכל, לשפר את טעמו, לנצל שאריות, להוסיף טעם. בסידרה רוטב עגבניות, שמפיניון, בצל, פטריות יער, שמיר וצלי. אריזות ואקום מבטיחה טריות לאורך ימים, כל שקית (50 גרם) מיועדת ל־4־6 מנות ומחירה 85 או 95 אגורות חדשות. הרטבים מיועדים ליצוא לאירופה וארה"ב.

חיה יוסף

פינת אוכל

השף של הילטון ת"א, זאב קרן, הכין לכבוד הצגת הרטבים של ויטה מיגוון מאכלים־עם־רוטב. ביניהם:

טיגוני כרובית בניחוח פטריות

6 מנות: 1 ראש כרובית בינונית מבושל בשלמותו במי מלח עד לריכוך (כ־15 דקות), 150 גרם קמח מנופה; 1/2 בקבוק בירה לבנה, 2 ביצים; 1/2 שקיק רוטב שמפיניון, שמן עמוק לטיגון.

מפרקים את תפרחת הכרובית לתפרחות בגודל כדורי פינג־פונג ומניחים על מגש יבש. מפרידים ביצים ומקציפים חלבון לקצף קשה. בוחשים בקערית — קמח, חלמונים, בירה, רוטב שמפיניון ומוסיפים חלבון מוקצף. טובלים התפרחות בבלילת הבצק ומטגנים בשמן עמוק חם לצבע זהוב. מגישים כחטיף או כתוספת למנה עיקרית.

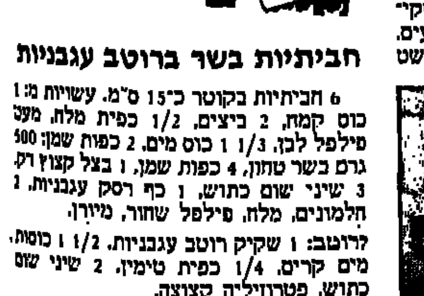

חביתיות בשר ברוטב עגבניות

6 חביתיות בקוטר כ־15 ס"מ, עשויות מ: 1 כוס קמח, 2 ביצים, 1/2 כפית מלח, מעט פילפל לבן, 1/3 1 כוס מים, 2 כפות שמן; 500 גרם בשר טחון, 4 כפות שמן, 1 בצל קצוץ דק, 3 שיני שום כתוש, 1 כף רסק עגבניות, 2 חלמונים, מלח, פילפל שחור, מיורן.

לרוטב: 1 שקיק רוטב עגבניות, 1/2 1 כוסות מים קרים, 1/4 כפית טימין, 2 שיני שום כתוש, פטרוזיליה קצוצה.

הכנת החביתיות: מערבבים כל החומרים בבלנדר או במטרפה עד שהבלילה חלקה. רצוי לסנן למניעת גושים. מטגנים במחבת טפלון משומנת דק. מכינים מלית: מטגנים את הבצל בשמן חם עד צבע זהוב. מוסיפים בשר ומטגנים עד השרת הנוזלים ובישול הבשר. משירים את הנוזלים, מוסיפים רסק עגבניות, שום ותבלינים ומצננים. מוסיפים 2 חלמונים וממלאים בכמות שווה בחביתיות. גוללים ומניחים בכלי חסין אש. להכנת הרוטב: מבשלים את האבקה והמים. מתבלים ויוצקים על החביתיות. אופים כעשר דקות ומגישים חם.

חזה עוף ברוטב פטריות

6 נתחי חזה עוף ללא עור ועצמות, 6 פטריות טריות פרוסות, 1 בצל קצוץ דק, 2 כפות חזה אווז מעושן, או כל נקניק מעושן שיש בבית, 3 כפות קמח, ½ כוס שמן לטיגון 1 שקיק רוטב פטריות 2 כוסות מרק צח. ניתן להכין מ־2 כפות אבקת מרק בצל בתוספת 2 כוסות מים, מלח, פילפל, טימין.

מצפים את חזה העוף בקמח ומטגנים בשמן חם לצבע זהוב. באותו שמן מטגנים בצל, פטריות וחזה אווז מעושן. מוסיפים אבקת רוטב פטריות ואת המרק הצח. בוחשים היטב. טועמים, משלימים טעם ויוצקים על חזה העוף. אופים כ־15 דקות בתנור חם ומגישים בלווית פטרוזיליה קצוצה.

מה שבטוח...

1985 תירשם בספרי ההיסטוריה בארץ כשנת שיא חיובי במספר נפגעי תאונות הדרכים. גם בשנה הבאה אפשר להמשיך במגמה, תלוי בשלטונות. השקעת המשאבים הקיימים תוך שיקול דעת, ולא רק באכיפה, כפי שגורסים במשטרה ובמשרד התחבורה, תביא עימה ברכה. משרד התחבורה מתעקש להתעלם משינויים בחוק, המתבקשים זה זמן רב, כמו חוק חגורת בטיחות בעיר וחוק לפנסי בלימה. המומחים גורסים כי פנסי הבלימה יקטינו בכ־10 אחוז את תאונות הדרכים, בעיקר בערים, וחגורות הבטיחות יחסכו עוד כ־8 אחוזי נפגעים בתאונות בעיר

1986 הוכרזה כשנת הבטיחות בדר־כים. ישראל פותחת את השנה החדשה במצב לא רע, יחסית. אם קברניטי התחבורה בארץ יקחו את השנה החדשה ברצינות הרצויה, יתכן שזו תהפוך לשנת שיא נוספת.

1985 תירשם בישראל כשנה שבה נרשם מספר הנפגעים הקטן ביותר ב־20 השנים האחרונות. מגמת הירידה במספר נפגעי תאונות הדרכים, המסתמנת בארץ מאז סוף שנות ה־70, נמשכה גם השנה. בשנת 85 נרשמו 18680 תאונות־דרכים לעומת 19116 תאונות־דרכים בשנת '84. הירידה היותר משמעותית נרשמה במספר ההרוגים — 379 איש לעומת 400 אשתקד ולעומת כ־600 בסוף שנות ה־70. הצלחה זו מקבלת מימד ממשי יותר בצירוף הסטטיסטיקה, המצביעה על עלייה גדולה במספר כלי־הרכב בארץ מאז סוף שנות ה־70.

המיתקפה ההסברתית, הנמשכת כבר שנים אחדות, יחד עם הקמת המינהל לבטיחות בדרכים ועם הצערת גיל הרכב בארץ, בעיקר בתקופת ארידור — נתנו את אותותיהם. אלא ששר התחבורה ופקידיו נוהגים כאילו הבעיה, שהיתה ותישאר, היא רק הנהג. לדעתם, יש להמשיך ולהכביד באכיפת חוקי התנועה ולהחמיר בעונשים. הם שכחו כי מערכת החוקים במדינה מושתת עדיין על חוקים מנדטוריים ועל תקנות תחבורה שבבסיסן הוא פקודת התעבורה ולא חוקי התעבורה או חוקי תחבורה. שינוי של חלק מחוקים אלה עשוי אף הוא לתרום להורדת כמות הנפגעים בכבישים ואולי באותה הזדמנות לגרום לרווחה מסוימת לאוחזים בהגה.

● דעת־קהל

כ־1965 קמה דעת הקהל בארצות־הברית נגד יצרניות הרכב, כי אלה אינן נותנות דעתן לצד האנושי של הבעיה — בטיחותם של המשתמשים ברכב ובדרכים. המימשל האמריקני הציג תקנות חדשות והניח לתעשיית הרכב בארצות־הברית ובעולם להתחבט בבעיות הטכניות והטכנולוגיות שנים מספר עד שהחוקים החדשים ייכנסו לתוקף.

כראשית שנות ה־70 היו המכוניות האמריקניות המצוידות ביותר בעולם באבזרי בטיחות ובהתקנים שונים. למעשה, אז החלה התפתחות הבטיחות הפאסיבית של כלי־הרכב בעולם. תא הנוסעים המוגן, המנוע הקורס, החלונות הבטיחותיים, משענות ראש וגם חגורות הבטיחות, הפכו לחלק בלתי־נפרד מהמכונית. לאמריקנים יש עד היום תקני בטיחות מחמירים יותר משאר מדינות העולם. חוק חגורות הבטיחות נכנס לישראל בשנת 72 (מוקדם, יחסית) ועל פיו חייבים כל נהג ונוסע במושבים הקדמיים של כל רכב פרטי משנת ייצור 69 ואילך לחגור חגורת בטיחות בכבישים המוגדרים כבישים „בינעירוניים".

● גם בתעופה

בעת שהתקבלה ההחלטה לחייב חגירת חגורות בטיחות בארץ, ניתן לומר כי הנושא היה בחיתוליו בכל העולם. כיום, לאחר שימוש לאורך שנים, נחקר נושא חגורות הבטיחות והשפעותיו לעומק. הבריטים טוענים, כי חגורת הבטיחות יעילה גם בכבישים הבינעירוניים. מחקרים שונים שנעשו עד היום קובעים, כי החגורה אינה מועילה בעת תאונות במהירויות גבוהות, אך הם אינם קובעים האם החגורה מזיקה בתאונות אלה. לעומת זאת, מצביעים המחקרים על יעילותה של החגורה במהירות נמוכה, דהיינו נסיעה בעיר. בארץ החלו להישמע קולות המחייבים חקיקת חוק חגורות בטיחות בעיר, ומומחי תחבורה סבורים כי מספר הנפגעים בעיר יירד ב־5 עד 8 אחוזים. משרד התחבורה מתעלם וממשיך להחזיק בגירסתו — רק מחוץ לעיר.

לחגורות הבטיחות בעיות טכניות מורכבות. החגורה החדישה יותר, זו המצוידת במנגנון נעילה אינרציאלי, עדיפה מבחינת נוחות הנסיעה ומאפשרת תנועה של החוגרים אותה על גב המושב. חגורה זו גם מונעת, באופן יחסי, תופעות פסיכולוגיות שונות המופיעות אצל נוסעים בעת חגירת החגורה. אולם בעת תאונה, קיימים מספר מצבים שהופכים אותה לפחות יעילה מהחגורה הקבועה. אם הגוף אינו צמוד למשענת המושב, נוצר מרווח גדול בין הגב למשענת והגוף נחבט לאחור. במצב זה יעילה יותר החגורה הקבועה, בתנאי שחוגרים אותה בצורה הנכונה ומצמידים אותה היטב לגוף ואת הגוף למושב.

חגורות אינרציאליות מקובלות גם בעולם התעופה. שם החגורה אינה יוצרת משולש על החזה. החגורות התעופיתיות מורכבות מחגורת מותניים קבועה ומצמד חגורות כתפיים. המחוברות למנגנון הנעילה האינרציאלי. כך קיים סיכון קטן יותר לנזק כתוצאה מחגירת החגורה. חברת מרצדס פיתחה חגורה בעלת מנגנון חישת תאונות, המהדקת את הנהג באלפיות השניה הראשונות של התאונה למשענת המושב. אולם חגורות אלה אינן נמצאות בשימוש מסחרי המוני. כך כבר עם פיתוח חגורות הבטיחות, החלו יצרניות הרכב להשקיע מחשבה בתיכנונה הפנימי של המכונית. הם ריפדו את לוח המכשירים הקדמי. הגה הפלסטיק הקשיח הוחלף בהגה מצופה ובעל מנגנון קריסה בעת תאונה, וכל הידיות והבליטות במכונית הושקעו ברפנות.

חברות מרצדס וולוו פיתחו כריות הגנה, המתנפחות בעת תאונה. הן מוקמו בתוך הגה המכונית במקום שבו נמצא הצופר. כריות אלה חייבו פיתוח יקר ומנגנון חישת תאונות לניפוח הכרית בעת תאונה, והן אינן מורכבות בכלי הרכב בייצור המוני. יצרניות הרכב החלו משתמשות בשמשות בטיחותיות שאינן מתפוררות בעת תאונה, בפגושים העשויים מחומרים פלסטיים חדישים הסופגים זעזועים טוב יותר מפגושי המתכת שהיו מקובלים, ועוד ועוד. בשנה האחרונה נראות בארץ מכוניות שלחלונן האחורי צמודים צמד פנסי בלימה. „צעצועים" אלה הוכחו כיעילים במניעת תאונות מאחור. במחקרים שבוצעו בחו"ל. בארץ מתעלם משרד התחבורה, כאילו במתכוון.

בנוסף לבטיחות הפאסיבית. עליה שמו דגש כל היצרנים שביקשו למכור מכוניות בשוק האמריקני, קיימת הבטיחות האקטי־בית. בטיחותו של הרכב הנמצא בתנועה. בטיחות זו תלויה בזריזות המכונית, ביציבותה ובעוד גורמים שונים. בראש ובראשונה בנהג.

בטיחות זו, שאינה חשובה פחות מהבטיחות הפאסיבית ואולי חשובה יותר, הוזנחה על־ידי חלק מיצרני הרכב ושום מימשל בעולם עדיין לא קבע נורמות לגביה. בשטח בטיחות זה קיימת עדיפות ברורה למכוניות האירופיות, ויתכן שדווקא השנה, לאחר שני עשורים מאז יצאו המחקרים החשובים הראשונים בנושאי הבטיחות הפאסיבית, יימצא מימשל חוק בעולם שיקבע נורמות גם לגבי הבטיחות האקטיבית.

יואב אביב

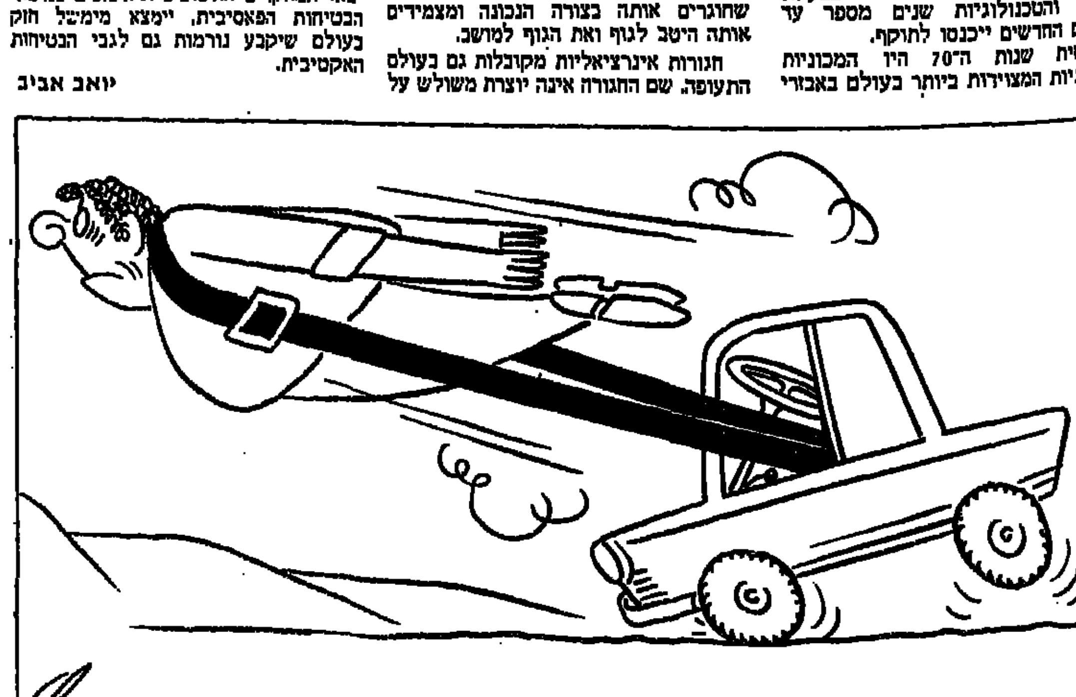

איזור חיוג למכונית

איזור חיוג חדש, 050, יופעל בישראל בעוד כחודשיים. איזור חיוג זה, שהוא המלה האחרונה בתחום התיקשורת המודרנית בעולם, יופעל על־ידי חברת „בזק" בשיתוף חברות מוטורולה ותדיראן, שהיו יוזמות הפרויקט שייוחד לתיקשורת האלחוטית.

רשת החיוג החדשה תשרת את מנויי הטלפון החדש המכונה „פלאפון", ומיוצר על־ידי חברת מוטורולה. מכשיר טלפון זה, הניתן להתקנה באופן קבוע, מותאם לשימוש ברכב וגם לנשיאה.

הטלפון החדש ייעזר במערכת תחנות מימסר, שתהיה פרושה על פני הארץ וניתן יהיה להתקשר ממנו לכל מנוי טלפון בעולם, ללא צורך במרכזנית או בתיווך של גורם כלשהו.

חברות תדיראן ומוטורולה, שהקימו לצורך הפרויקט חברה־בת משותפת, החלו בהשקעה של כ־20 מיליון דולר בתשתית ובתחנות המימסר. מכשיר הטלפון החדש שיותקן ברכב, יחובר למערכת רמקולים ומיקרופונים, שיאפשרו שיחת טלפון ללא צורך בהרמת השפופרת. ניתן יהיה להעביר את השיחות המתקבלות באופן אוטומטי לכל מכשיר טלפון אחר במדינה. המערכת החדשה פועלת בתדרי FM, להשגת איכות קליטה ושידור גבוהים.

מחברת מוטורולה נמסר, כי המכשירים החדישים מאפשרים קיום ועידות של מספר מנויים ויש להם 99 זכרונות לפעולה. בעתיד ניתן יהיה לחבר את המכשיר למאגרי מידע של מחשבים ועוד.

מכשירי הטלפון הראשונים מהסוג החדש ייובאו ארצה על־ידי חברת מוטורולה, ותוך כשנתיים ייבנה בארץ מפעל לייצור הטלפונים לשוק המקומי ולשוק העולמי. מחירו של המכשיר החדש כ־4,000 דולר וקיימת אפשרות להחכירו תמורת 200 דולר לחודש.

ג'יימקאנה שלישית בחיפה

מינהל הבטיחות בדר־כים נטל תחת חסותו את קיומם של שישת מירוצי הג'ימקאנה, שבסיומם ייבחר אלוף הארץ למירוצים מסוג זה הנערכים בינות לשילוטים.

בתחרות האחרונה שנערכה בפתח־תקווה נטלו חלק כ־50 נהגים, ביניהם גם חבר הכנסת פנחס גולדשטיין, וכדורגלן בני יהודה — תל־אביב, אהוד בן־טובים. את המקום הראשון במירוץ הג'יימקאנה בפתח־תקווה נטל אהוד לביא כשיושב גורדיה. במכונית פיג'ו 205 טורבו, לאחר שסיים בזמן של 51.56 שניות. במקום השני במירוץ זכה גיא אמוזי, שנהג במכונית גולף G.T.I ובמקום השלישי זכה מאיר גרז, שהכיר את ההנצ'יה שכו ברנו 11 השייכת למנהל המרכזי של בני משה קרטו בחיפה. תחרות הג'יימקאנה השלישית תיערך ביום שישי, 24 בינואר, בשעה 12.30 בחיפה, במגרש הצמוד למוסך בני משה קרטו שבצומת וולקן.

התחרות תיערך בחסות מינהל לבטיחות בדרכים, בשיתוף המועצה הלאומית למניעת תאונות, אכנה, מועדון מ.מ.ס.ר. והמועדון המוטורי הישראלי. בסיומה של התחרות יוענקו פרסים לזוכים.

דמי ההשתתפות בג'יימקאנה שתיערך בחיפה הם 30 ש"ח לנהג ו־25 ש"ח לחברי המועדון המוטורי. הציבור מוזמן להתחרות ולצפות.

יעקב דביר

„סקורפיו" — מכונית השנה

פורד סקורפיו, מחליפתה של הפורד גרנדה הוותיקה, זכתה בתואר „מכונית השנה", לאחר שנבחרה על־ידי 56 שופטים מאירופה מתוך 13 מכוניות נוספות שהיו מועמדות לזכיה בתואר זה, המביא בעקבותיו, בדרך־כלל, עלייה במכירות.

פורד סקורפיו קיבלה 1447 נקודות בסיכום הכללי, המתייחס לכל מרכיבי הרכב והנסיעה בו. הסקורפיו הקדימה את ההונדה אקורד שקיבלה רק 1278 נקודות, ואת האלפא 75.

זכייתה של הפורד סקורפיו בתואר זה „מפצה" את חברת פורד, שציפתה כבר בשנת 1983 לזכות בתואר, עם צאתה של הפורד סיירה. אז נפלה הזכייה בחלקה של האודי 100 החדשה.

הסקורפיו זכתה השנה גם בפרס הגה הזהב הגרמני.

בינתיים, הודיעה חברת פורד, כי ייצור הפורד אסקורט עבר את ארבעה מיליון המכוניות. המכונית עצמה נמצאת בימים אלה בשלבי הסיום של פרויקט לחידוש נעוריה. לאחר שחלה האטה ניכרת במכירתה מאז צאתן לשוק של הקדט והגולף החדשות. האסקורט־אוריקה קיבלה אף דומה לזה של הסיירה והפיאסטה המשייך אותה למשפחת פורד, ויישבן מוגבה.

הצמיגים באים

חברת „תמיג", יבואנית צמי־גי פירלי, החלה בראשונה ביבוא סדיר לישראל של צמיגים לאופנועים וקטנועים מכל סדרות הצמיגים המיוצרים על־ידי המפעל. שוק צמיגי האופנועים והקטנועים לא משך עד כה יבואנים סדירים של צמיגים להיכנס למערכת שיווק מסודרת וגדולה.

מנכ"ל חברת „תמיג", דורון ליבנת, מסר כי מעתה יוכלו בעלי אופנועים וקטנועים להזמין צמיגים מתוצרת פירלי על־פי צרכיהם. עוד אמר ליבנת, כי שוק צמיגים זה היה פרוץ עד כה, ועתה תספק חברתו את הצמיגים במחיר סביר ותיתן ייעוץ והדרכה חינם לבעלי רכב דו־גלגלי בכל הנוגע לצמיגים.

בתערוכת האופנועים שהתקיימה בנובמבר במילאנו הציגה חברת פירלי את הדור החדש של צמיגי האופנועים שלה, כינוים ל־MP, המצטיינים — לדברי היצרן — באחיזת כביש גבוהה, במהירויות גבוהות ובזוויות הטייה חדות.

מחברת „תמיג" נמסר, כי החברה תשווק בישראל צמיגים מסידרת „פאנטום" שחודשה אף היא על־ידי היצרן ופותח בה צמיג מיוחד לתחרויות בעל ביצועי כביש גבוהים ואורך חיים קצר. יחסית. החברה תייבא גם צמיגים מסידרת סופר ספורט VR למהירויות העולות על 210 קמ"ש ו־HR למהירויות עד 210 קמ"ש, צמיגים לנסיעה רכה מסוג „גורדון מאך 2". המתאימים לנסיעה במהירות של עד 210 קמ"ש.

פירלי תשווק בארץ גם סידרה הכוללת כ־7 סוגי צמיגים לאופנוע „קרוס" וצמיג לאופנועי „אנדורו".

יעקב דביר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
ח י פ ה
הודעה על פי סעיף 149 לחוק
התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י טוטנות קמח בע"מ לאשר תוספת בניה לשימוש תעשייתי בשוק "ההסתדרות". חלקה 38, 11 בגוש 11601 אזור התעשיה.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות: 1. עודף שטח בניה מעל למותר של 105 מ"ר. 2. גובה המבנה מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3 חיפה בימים א, ג, ה, בין השעות 08.00 — 11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום זה.
איתמר יעבץ, מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לעבודות חורג בנגזורים למסחר בר"ח בקומת קרקע לחמש מוטים ברחוב בלפור מס' 33 גוש 6934 חלקה 96/10 תיק בנין 053—2/016
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת ותלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בססי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עיריית צפת
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
צפת
רחוב ירושלים 7 צפת. ת.ד. 1006
טלפון 069־30961/4
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה צפת, הוגשה ע"י שטרית דוד בקשה להקלה בגוש 13095 חלקה 13 ברחוב שכון כנען 440/6 צפת. עם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נושא הבקשה. תכנית מפורטת 3986, מהות ההקלה הקמת קומה נוספת בתחום קווי בניין באחוזי בניה מותרים.
ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות.
המעוניין להגיש התנגדות יגישנה לועדה במכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.
אברהם שורץ
יו"ר ועדת המשנה
לתכנון ולבניה – צפת

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
"הדרים"
הוד השרון דרך רמתיים 36
טל' 052־21178
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לריון, בקשה לחלוקת חלקה ברחוב גורדון פינת רחוב בן־גוריון בהוד־השרון בגוש 6454 חלקה 131 ומהווה חריגה, היינו: אי התאמה גרפית לענין שטחי המגרשים בין תשריט תכנית הר/151/1 א' ובין תשריטי החלוקה.
כל מעוניין, אם כבעל ואם כבעל קרקע, בבנינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.
תאריך: 15.12.85
י. פיינשטיין
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה – "הדרים"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי אשקלון
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים 1) לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא שינוי מס' 234/02/6 תכנית מפורטת 2. עיקרי הוראות התכנית: שינוי יעוד מאזור חקלאי לאזור לבניני ציבור ורח' השבטים פינת רחוב ראובן. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ־2250 דונם. גוש: 1467. חלקי חלקות 72, 73, אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3130 מיום 8/11/84 עמוד 297. השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותם ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שקמים וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים פתוחים לקהל:
2) לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא שינוי מס' 107/03/4 לתכנית מפורטת 14.
עיקרי הוראות התכנית: 1. שינוי יעוד מאזור מגורים מיוחד לאזור לבניני ציבור. 2. שינוי יעוד מאזור מגורים מיוחד לחנית. 3. שינוי יעוד מאזור ציבורי פתוח לחניה. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ־14 דונם. גושים: 1934 חלקי חלקות 83, 1940 חלקי חלקות 36, 37 רחובות: אלי כהן, הנשיא. אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3134 מיום 28/1/85 עמוד 1271. השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותם ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים פתוחים לקהל.
ש. דקינר, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הדרום

"מקום בצמרת"
מקום בצמרת — מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' קול ישראל 14.1.86
1. שהשמש תעבור עלי – ירדנה ארזי
2. קולנוע – שרון ליפשיץ
3. בגידה – ריטה
4. הכל עומד במקום – גלי עטרי
5. קרן שמש מאוחרת – שלום חנוך
6. ארץ הצבר – כמו צועני
7. הדרך אל הכפר – רבקה זוהר
8. לילה ועוד יום – יהודה אליאס
9. הנערים הספנים – עפרה חזה
10. רכבת לילה – משינה
11. דואט – יוני רכטר + מזי כהן
12. על הירדן – לאה לופטין
13. חבטתה – יזהר כהן
14. ילדים טובים ילדים רעים – יהודית רביץ
15. צפור מצועה – רוני תורג'מן
16. ואולי (אל תוותרו על החלומות) – חיים משה
17. בואו לחגיגה – אילנה אביטל
18. עם אחד שיר אחד – אמני ישראל
19. מדינת הסובל – ששי קשת משה בקר מאיר סויסה
20. בובה מותק – ותיקי הבריגדה
21. סוף העונה – גלי עטרי
22. שפוי מלחמה – טנגו
23. משו משו – גבי שושן
24. קבלי אותי – ההדים
25. אושר אקטואלי – שוקי שלו
26. דון חואן וסניוריטה – אלי עידו
27. רקדנית בטן – להקת פיקוד הצפון
28. נער חלילה – ראובן ארז
29. בלדה למיכל – בני יוסף
30. הייתי בגן עדן – מני בגר

לשיפוטכם — פינת הפזמון החדש
31. בית ספר לחופש הדבור – דני בסן
32. אל תשליכני לעת זקנה – שמי תבורי ואביהו מדינה
33. יש לי שיר – גיא ביסקר
34. מסתפק באלתורים – שלמה יידוב
35. בלדה לסוכן כפול – משינה

לכבוד:
"מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91010
את הדירוג שלי ואת מספר השירו
1 __ 2 __ 3 __ 4 __ 5 __ 6 __
7 __ 8 __ 9 __ 10 __ 11 __ 12 __
שם: ______
כתובת: ______
מיקוד ______ תאריך ______

טלוויזיה

08.15 ארץ מולדת — אל מחוץ לגדר. 08.40 אנגלית ו'. 09.00 מדעי הטבע (יסודי) 1. מניצן עד פרי: 2. גשם גשם בא. 09.20 אנגלית ז'. 10.10 מדעי הטבע ה'־ו'. 10.30 הגיל הרך טרפר נחמד: קולות וצלילים א'. 11.00 חשבון ו'. מר־טי כופל שברים 11.15 HELLO ISRAEL DEMOCRACY IN ISRAEL 11.30 מושגים ביהדות — על מזוזות. 12.00 אנגלית ח'. 12.25 אנגלית י'. 13.00 מדעי הטבע (חטיבה עליונה) — האבולוציה 5. 14.00 עולם הולך ונעלם — בני השילוק. 15.00 אקספרסיוניזם: הסרט מפגיש אותנו עם כמה ציירים אקספרסיוניסטים, שניסו לבטא מצוקה וכאב. הציור היה "אקספרסיה" — דרך ביטוי בה הם עשו זאת. ואן גוך נחשב לאב הראשון של גל זה באמנות, ואחריו באו רבים אחרים. 16.00 כלי סורות — צ — ב — אלפי מציג את הצלילים צ.ב. צלם, צייר וצבע מגיעים לגן. למה הנסיכה ברכה בוכה ליד הבריכה? 16.25 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה נושא פרסים. 17.00 ערב חדש — מגאזין בשידור חי, מנחה: גרעון רייכר. 17.30 "התזמורת מסמרת" — קונצרט לנוער. 18.32 "רוצה פתרון" — בחורה לא בתולה: בחור שהתחתן גילה בליל הכלולות שאשתו אינה בתולה. הוא שואל כיצד יוכל להוכיח שלא היתה בתולה. 18.45 "חידושים והמצאות". רכבות — חלק ב'. 19.00 "בין האורח לרשות" (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.02 "סיפורי ברים" — תכנית על קולנוע. 20.30 "שניים אותוין" — שניים חלוקים בנושא "מי יהוריד": חה"כ פרופ' אבנר שאקי והשר פרופ' אמנון רובינשטיין. מנחה: בני רון־יחיא. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 כדורסל: שידור ישיר מבריסל. מכבי תל־אביב נגד זאלגיריס קובנה, במסגרת בית הגמר, גביע אירופה לאלופות. 23.00 "קול מן הקבר" — סרט מסדרת הסרטים "קנון". 23.50 מסוקו של יום. חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר 07.07 בוקר טוב הנדל: קונצ'רטו מס' 1. בסי במול מג'ור. לאבוב ותז. היידן: אריטה עם ואריאציות 07.30 שחרית מוסיקלית: היידן: קונצ'רטו לאבוב בדו. רנה'קו: חמישיית הפסנתר, בלה מג'ור, צ'ייקובסקי: סימפונית מאנפרד 09.30 קונצרט בוקר: שוברט: באביב. רכיסי: האביב, סוויטה סימפונית. היידן: עונות השנה, גירסה מקוצרת של האורטוריה 11.57 מגישים שיר 12.05 אמנים באולפן — מירי ארלשטיין (חליל) סונטה קדם (סנטרה): באך: סונטה מס' 7, בסול מינור. דופלה: פנטסיה פסטוראלית הונגרית. פולנק: סונטה: אורה רותם־סטנגרה ראובן נר: פתחי עולם (השמעה בכורה) 13.00 קונצרט צהרים: היידן: סימפוניה מס' 48, בדו מג'ור, מריה תרזה. יוסף ריינברגר: תשיעיה במי במול מג'ור, סיבליוס: סוויטה "מיניוף" לשני חלילים ותזמורת כלייקשת. ברהמס: קונצ'רטו בלה מינור. לכנור, צ'לו ותז' 15.00 מילון מוסיקלי 15.05 מוסיקה כאן ועכשיו: דניאל גלאי: ילד טוב של העולם הבא, רלף שייפי: הברית 16.00 קונצרט מנוחה: פולנק: סונטה לקרן, חצוצרה וטרומבון, קודס ויילן אופרה בגרוש, מאהלר: סימפוניה מס' 6, בלה מינור 18.30 מאולמי הקונצרטים בעולם — הללו את ה' כל גויים, רי"כ 230, פרטיטה מס' 3, בלה מינור, רי"כ 827, בוא ישו, רי"כ 229, פרטיטה מס' 4, ברה מג'ור, רי"כ 828, ישו שמחתי, רי"כ 20.227 05 עשה לך רב — 1. באך הגרמני לומר באיטליה 20.57 מגישים שיר 21.08 אופרה של יום רביעי: אוברי פרה דיאוולו 22.55 מילון מוסיקלי 23.00 צלילי ליל: ויואלדי: קונצ'רטו לחלילית סופרנינו, בלה מינור מיוחס להיידן: פרטיטות שדה בסי במול מג'ור, רחמנינוב: מומנט מוסיקלי, מס. 3 בסי מינור, פאייה: האהבה המכושפת.

רשת א'

07.30 היו שירים — פזמונים ישנים ואהובים 08.05 ועגה, עם בני הגרל 09.05 השיר לא תם — שירים עבריים 09.30 מפגש — מגזין בשידור חי 10.30 רדיו קל 11.10 השידור היומי לבתיה"ס: ואלה תולדות — סדרת תכניות בנושאים יהודיים 11.30 השכלה ודעת לכל: משה מנטיפיורי 12.05 מהווי המזרח 14.05 לכת ולבן ולכל המתעניין — תכניות לילדים: מי ישן מגיש: וויר גרוסמן (שידור שניה א) סופה בין הרקלים — מאת סמי מיכאל; ב) אצלנו במשפחה: ג) אור ואלכסנדרה — ספור המשכים מאת יצחק נוי (הנ־ביצועה: ד) פינות שונות 16.00 התלוטון — עם מומחים באולפן 16.55 מאוצר הספרים — סקירה על ספר חדש 16.05 מועדון שעון זהב — מעולמו של האוש המבוגר 17.12 מגישים שיר 17.20 האוניברסיטה המשודרת: ארץ־ישראל בתקופה הצלבנית 18.05 מנחות

ערב — משדר יומי 18.47 פרקי היום בתנ"ך 19.05 סיכום ההלכה היומית 19.30 שירורים לעולים 22.05 חבר מאותו כוכב — תכנית היכרויות רדיופונית בשידור חי.

רשת ב'

08.05 סעו לשלום 09.05 ביקור בית. עם רבקה מיכאלי 10.10 כל צבעי הרשת — מגזין יומי 12.10 גל פתוח — חדשות ופזמונים 13.00 בחצי היום 14.05 יש ענין — עם גבי גוית 15.10 סעו לשלום — מנחה: גדעון הוד 16.05 שירים ושערים 17.10 יומן כלכלה 17.30 על ספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה 18.05 זרקור — עורך ומנחה: יצחק גולן 18.45 היום בספורט 19.00 היום הזה 19.35 מוסף לעניני צבא ובטחון 20.05 ניחוחי חציר, הפעם: עם הזמר והמלחין אמיר בינת 21.05 שיר לדרך 21.30 העברת משחק כדורסל בין מכבי תל־אביב לבין קובנה שידור חי מבלגיה — דרך אולפן תל־אביב 23.30 שירים עבריים 00.10 הוי ארצי מולדתי — שירים עבריים.

רשת ג'

14.05 לי ולך שיר וברכה 15.05 חדש, חדיש ומחודש, עם שוש עטרי 16.05 מוסיקה לעניין 17.05 הצגה יומית, עם אודלי מורג 18.05 היה היו — מצעד להיטים ישנים 20.05 עם כל הנשמה, עם משה מורד 22.05 משלנו — שירים עבריים 23.05 הלילה הוא. שירים.

גלי צה"ל

06.00 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 06.10 צלילי בוקר — שירים עבריים 06.30 האוניברסיטה המשודרת יוצאה לפגרה ולכן במשך שבוע זה לא תשודר. 07.07 שבע אפס שבע, עם עדי טלמור 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף 11.05 טעם של פעם, עם אודלי יניב 12.05 להיט לתאבון 13.15 בסגנון ישראלי, עם אלי ישראלי 15.05 מה יש, עם ארז טל 16.05 ארבע אחר הצהריים — שירים עבריים 16.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 17.00 יומן גלי צה"ל 18.05 שלוש ארבע לעבודה 19.05 רדיו במקום, עם רני קרפל 20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים 21.00 מבט לחדשות 21.30 האוניברסיטה המשודרת יוצאה לפגרה ולכן במשך שבוע זה לא תשודר. 22.05 על הדבש ועל הכיפאק — שירים שהתכנ"ה אוהבים 23.05 העולם של אתמול — בבואת ארופה של ראשית המאה, דרך סיפרו של סטפן צוויג "העולם של אתמול". (ש.ח) 00.05 ציפורי לילה עם קובי מירן 02.05 לא רוצים לישון 05.05 צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב
4.30 — 7.15 — 9.30.
אסתר: מה ראו עיני החתול
אורליו: חזרה לעתיד
בית לסין: מי מפחד מהשכן ממול 23.15
בן־יהודה: חזרה לעתיד
9.30 ,7.15 ,4.30
גת: הרבה ולא כלום
גורדון: רומן הדמים 9.30 ,7.00
דקל: לילות לבנים 9.30 ,7.00
דרייב־אין:
הנוקם 9.30 ,7.15
מגעים לוהטים 12.00
הוד: גולאג GULAG
מוזיאון תל־אביב: נערה ונער
9.30 ,7.15 ,4.30
לימור חדש: כבודו של פריצי 9.30 ,7.00
פאר: מסע עסקים של אבא
סינמה 1: מכרות המלך שלמה
סינמה 2: אני יודע שאת יודעת שאני יודע
סטודיו: בירדי + בריאן כוכב עליון
11.45
רב־חן:
חן 1: שנת הדרקון 9.40 ,7 ,4.15
חן 2: סיפורה של מארי
9.45 ,7.20 ,5.00
חן 3: ביה"ס לאסירים מתחילים
9.45 ,7.30 ,5.00
חן 4: הגונים 10.30 ,1.30 ,4.45
9.40 ,7.20
חן 5: רומן על בטוח
7.20 ,4.40 ,1.30 ,10.30
שחף: שושנת קהיר הסגולה
תל־אביב: ערפדי החלל
תכלת: אגם הכרכורים
צוותא: הגנועים + במקום חלוס 8.00
רמת־גן וגבעתיים
אואזיס: שנת הדרקון 9.30 ,6.50
לילי: כבודו של פריצי 9.30 ,7.00
ארמון: קומנדו
9.30 ,6.45
רב־גן:
גן 1: הרבה ולא כלום
9.40 ,7.10 ,4.30
גן 2: בירדי 9.45 ,7.20 ,5
גן 3: לרקוד עם זר
9.45 ,7.25 ,5.00
גן 4: רומן על בטוח 9.40 ,7.20 ,5.00
ירושלים
אדיסון: קומנדו 9.15 ,6.45 ,4.15
אורנע: ביה"ס לאסירים 9.00 ,7 ,4.30
בית אגרון: מועדון הבוהנה 9.30 ,6.30
בנייני האומה: הכבוד של פריצי
9.00 ,7.00 ,4.30
כפיר: חזרה לעתיד 9 ,7 ,4.30
תביה: רכבת תחתית 9.00 ,7.00 ,4.30
סמדר: ראסטי ג'יימס 9.15 ,7.00
אורנעו: ביה"ס לאסירים מתחילים
9.00 ,7.00 ,4.30
מיטשל: מסע עסקים של אבא 9.15 ,6.45 ,4.30
חיפה
ארמון: קומנדו 9.00 ,6.45 ,4.30
אורה: הבן ואיש השלג 9.15 ,6.45 ,4
חן: האיש בעל הנעל האדומה
9.00 ,6.45 ,4.30
עצמון: רומן הדמים 9.15 ,6.45 ,4.00
פאר: לילות לבנים 9.00 ,6.15
קרן אור המחודש: קאוס 9 ,6
רון: חזרה לעתיד 9.00 ,6.45 ,4.00
אמפי: שודד האוצר הקדוש
9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: הכבוד של פריצי 9.15 ,7
נתניה
שרון: שנת הדרקון 9.15 ,7.00
סטודיו: ראסטי ג'יימס 9.15 ,7.00
חולון
סבוי: ערפדי החלל 9.30 ,7.00 ,4.30
מגדל: שנת הדרקון 9.30 ,7.15
בת־ים
עצמאות: המטרה אמריקה
9.30 ,7.15 ,4.30
הרצליה
היכל: ערפדי החלל
9.30 ,7.15 ,4.30
מלון דניאל: מועדון הבוהנה 9.30 ,6.30
באר־שבע
חן: מכרות המלך שלמה 9.30 ,7.15
חדרה
תוף חדרה: שוטר עם כבוד 9.15 ,7.00

תיאטרון

תיאטרוני ישראל
הערב, יום ד', 15.1
תיאטרון הבימה:
עוולה – בימרתף: 20.30
התיאטרון הקאמרי
קסטנר: 20.30
קידוש – צוותא: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד', 15.1 בשעה 20.30
"קידוש"
בשעה 22:30
חיילי בדיל על חוף ירושלים

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח עין יהב.
חולון
אהרון — הופיין 32: קופ"ח עין יהב.
ירושלים
שערי צדק — בית וגן.
נתניה
המגן — שד' ויצמן 13.
פתח־תקוה
אסותא — ברון הירש 21.
רמת־גן
קופ"ח כללית — המיתר 25.
תל־אביב
יהודה המכבי — יהודה המכבי 42
ארלוזורוב — ארלוזורוב 76.
חיפה
יבנה — אבן סינא 7.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה', שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.
נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.
ירושלים
● שערי צדק — ילדים.
● הדסה ע"כ — פנימית, נשים, כירורגיה, עיניים.
● הדסה ה"צ — אורטופדיה.
● ביקור חולים — א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' ב־20.00—8.00, בימי ו' מ־15.00—08.00. טלפונים: 03־433300, 03־435500.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד "הסתדרות לרפואת שיניים בישראל"
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00
הכתובת: רח' ברסלבסקי 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ב', טל' 538566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות במקום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעליות) קומה א', טל' 03־285822, 294869.
מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32452 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־669911
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־538888
ער"ן באר־שבע — טל' 057־41811
ער"ן נתניה — טל' 053־35612
סילוק מפגעים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101; רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 1781111; לוד־רמלה — טל' 08־221022; עפולה — טל' 065־94334.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום:
בימים א'—ה': 7.30.
בימי ו' וערבי חג: 7.30.
לבני־ברק ולחיפה:
בימים א'—ה': 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 11.30.

מתל־אביב לירושלים:
מת"א דרום בימים א'—ה': 16.00.
מבני ברק 8.18
לחיפה: בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.
לנהריה: בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

מחיפה, בת־גלים:
לירושלים — א'—ו': 7.00.
לתל־אביב — א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38.
לירושלים 6.35.

ג'ונסון ישמור על סבוניס באולם הקונצרטים בבריסל

הערב, ב־9.30, מכבי תל־אביב נגד ז'אלגיריס קובנה הסובייטית במשחק ההזדמנות האחרונה של מכבי תל־אביב ★ קווין מאגי יתן חיפוי ללי ג'ונסון בשמירה על הכוכב הגדול של ז'אלגיריס, סבוניס

מאת ישראל פז, שליחנו בבריסל

לי ג'ונסון
מפתח הנצחון נמצא בכיסו

הבעיה הגדולה של מאמן אלופת הכדורסל מכבי תל־אביב, צבי שרף, לקראת המשחק הראשון הערב בבית הגמר בגביע אירופה בכדורסל בין מכבי תל־אביב וזאלגירים קובנה היא ראשית כל לרפא את הצלקת שנותרה מכשלון לימוז' ואין זה דבר פשוט.

אפשר היה להבחין בכך גם באימון שערכה אמש מכבי תל־אביב ב"פורה נאשיונאל" בבריסל. את המתח בין השחקנים אפשר היה לחתוך בסכין.

המארגנים הבלגים מצפים הערב ל־5000 צופים במשחק שיתחיל ב־9.30 לפי שעון ישראל.

המארגן היהודי־בלגי, ליאון ונדל, אמר לי כי כבר נמכרו 3700 כרטיסים ויש להניח שעוד רבים יבואו לאולם היפהפה המיועד לקונצרטים ויהפך, לערב אחד, לכדורסל.

הרצפה שהובאה מהמועדון ההולנדי דן־בוס הורכבה רק אתמול בבוקר ובאימוני שתי הקבוצות אמש לא שבעו השחקנים נחת משום שהכדור כלל לא קיפץ.

לעומת זאת קרנו פניהם של הבלגים אושר לאחר שהתברר להם שהטלוויזיה הישראלית חידשה את שידוריה. "אחרת" אמר ונדל "היה נגרם לבלגים הפסד רציני".

המאמן צבי שרף הורה שבלימוז' היתה מוכנה מכבי תל־אביב בצורה מאקסימלית אבל אחרי הכשלון לקחו השחקנים את ההפסד ללב. "מאז יש פחות דיבורים בקבוצה והשחקנים עצובים" אמר שרף.

"הערב" המשיך המאמן הישראלי "רוצה כל אחד מאיתנו לנצח. נצטרך לעיתים לשחק בהגנה. עבודה קשה מאד תהיה נגד הכוכב הסובייטי, סבוניס. אבל לא רק נגדו אלא גם נגד קלעי החוץ המצויינים כמו קורטינאייטיס, חומיצ'וס ויובייישה. בעקרון ישמור ג'ונסון על סבוניס כשמאגי יצטרך לתת לו חיפוי מאחור".

שרף חזה פעם נוספת — בלילה שלפני הנסיעה לבריסל — בוידיאו במשחק שבין ז'אלגיריס ולימוז'. לדעתו הבעיה היא בקצב המשחק של הליטאים. "כל הזמן הם משחקים באותו קצב" הוסיף שרף בדאגה.

אשר לחמישיה אין שינוי: מוטי ארואסטי, מיקי ברקוביץ, דורון ג'מצ'י, לי ג'ונסון וקווין מאגי.

אחרי האימון של מכבי תל־אביב שנמשך כשעתיים, עלו לריצפת הפרקט שחקני ז'אלגיריס קובנה בתלבושת הירוקה שלהם. לפי בקשת הצלמים הישראלים הסכים הענק הסובייטי, סבוניס, להצטלם עם שחקן מכבי תל־אביב, קווין מאגי. "למה לא?" אמר סבוניס אחרי שביקשו אותו.

יש שינוי מהותי בין שחקני ז'אלגיריס וצ.ס.ק.א. מוסקבה עימה התמודדה מכבי תל־אביב בעבר. הליטאים מז'אלגיריס צנועים יותר וגם לבושם פחות רישמי. אין להם עדיין בגדים נוסח אירופה.

בנמל התעופה עדיין לא דיברו אבל אט אט נפתחו. הם אינם מוכנים לשמוע כלל על צ.ס.ק.א.

הדובר הראשי שלהם הוא עוזר המאמן, הדובר אנגלית. לדברי המאמן ולאדאס גאראסטאס הרי שז'אלגיריס משתפרת ממשחק למשחק ושחקניה רוכשים נסיון. בסך הכל באו הליטאים עם משלחת של 14 איש מהם תשעה שחקנים.

ראשי ז'אלגיריס הגישו למארגנים רשימה מודפסת של שמות שחקניהם וכן רשימה של הופעותיהם בגביע אירופה. הם לא שכחו לציין שמשחק הגמר יהיה ב־3 באפריל בבודאפשט. האם תהיו שם? נשאל המאמן: "מדוע לא?" השיב.

החמישיה הפותחת של ז'אלגיריס: חומיצוס, קורטינייאטיס, יובייישה, סבוניס וציבילים.

בין אלה שבאו לפגוש את שחקני ז'אלגיריס נמצא גם יצחק חרשיש בעבר מראשי המועדון בליטא. לפני שלוש שנים עלה לישראל וכיום הוא תושב חולון. הוא בא במיוחד לבריסל כדי לחטוף שיחה עם החברה שלו לשעבר...

במשחק הערב ישפטו ריגס מיוון וסצ'חה מפולין.

בטחון מקסימאלי

מאת ישראל פז.
שליחנו לבריסל

מטוס אל־על שהביא את כדורסלני מכבי תל־אביב ואוהדיהם אתמול לבריסל הוקף מיד בשמירה הדוקה.

שיירוניות עם מקלעים וחיילים במדי קרב ונשק דרוך ניצבו בכל פינה. הישראלים פונו במהירות מנמל התעופה.

סידורי בטחון קפדניים ננקטו גם לקראת שני המשחקים.

שיא שחיה

שיא ישראלי לגילאי 16 בשחיית 100 מטר גב שהושג על־ידי ערן גרומי ממכבי ירושלים בזמן של 1:00.38 התעופף אתמול לתוצאות טובות אחרות שהושגו בתחרות המסורתית שהתקיימה בבריכת "מילים לאוך בירושלים".

שים לב

הנסיון יכול להכריע בצמד המשחקים בבריסל

מאת ישראל פז, שליחנו לבריסל

אלופת ישראל, מכבי ת"א, חייבת להתאושש במהירות מאותו כשלון מביך במשחק שעבר בלימוז', לפני שני משחקי־הוקרה שלה, הערב ומחר, בבריסל, נגד ז'אלגיריס קובנה. חגיגה חלופאות של הכדורסל הסובייטי. אין ספק למכבי תל־אביב עדיפות על ז'אלגיריס בכל הנוגע לנסיון בקרבות בגביע־אירופה. דבר זה יש לנצל, והוא תלוי רק בכדורסלני מכבי ת"א.

מכבי ת"א היא "סוס קרבות" ותיק במשחקי גביע־אירופה לאלופות: בו זכתה כבר פעמיים, ב־1977 וב־1981. לז'אלגיריס קובנה, המחליפה העונה את צסק"א מוסקבה, עמה קיימה האלופה הישראלית שבעה משחקים (ארבעה נצחונות לעומת שלושה הפסדים). זו הופעתה הבכורה בגביע־אירופה מספר 1: בעונה שעברה הגיעה אמנם לגמר גביע־אירופה למחזיקות גביע, אך נוצחה בגמר ע"י ברצלונה (77:74).

נסיון הוא דבר חשוב במאבקים מעין אלה, אבל כדאי לא לשכוח שלז'אלגיריס ארבעה כדורסלנים המופיעים בנבחרת ברית־המועצות, אלופת אירופה. ביניהם שניים בחמישייה הראשונה: ארבידאס סאבוניס (2.15), [illegible] (2.05).

לנסות להוציא את סאבוניס

[illegible]

ההרכבים

	מכבי תל־אביב	גובה	גיל		ז'אלגיריס קובנה	גובה	גיל
4.	תאודור לאסוף	2.09	30	4.	אלגימאנ. בראוים	1.90	25
5.	יצחק כהן	1.98	20				
6.	עידו שטינברגר	1.84	20	6.	ויטולדאס מסלפקים	1.85	10
7.	מוטי ארואסטי	1.88	31	7.	ריימונדאס צ'יוליס	2.05	25
8.	קוריי גלכון	2.08	30	8.	מינארגיוס לקראוסקס	2.00	24
9.	מיקי ברקוביץ	1.98	32	9.	גינטרס קראפיקאיס	2.00	23
10.	רון שבריינבון	1.95	22	10.	ריימוגדס ויסוטקאס	1.94	22
11.	חן ליפין	1.84	20	11.	ארבידס סבוניס	2.17	21
12.	דורון ג'מצ'י	1.97	24	12.	וירגיניוס יאנקוסקאס	2.06	26
13.	קווין מאגי	2.02	26	13.	ולדמראס קומיצ'וס	1.90	25
14.	ליאור ארדיטי	1.92	18	14.	ויטאס קורטינייטיס	1.95	27
15.	לי ג'ונסון	2.09	28	15.	סרגי יובייישה	1.98	31

● מאמן: צבי שרף
● עוזר מאמן: משה וינקרנץ
● מאמן: ולאדאס גאראסטאס

הפועל ת"א לרומא ללא מרסר ולארגי

מרסר עשוי להצטרף הבוקר לחבריו
● סיכויי לארגי להגיע קלושים

שירות "על המשמר"

קבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב נחתה אתמול ברומא ללא שני כוכביה, מייק לארגי ולאבאן מרסר.

לארגי סובל מכאבים בגבו ומרסר רותק למיטתו עם חום גבוה.

מאמן הפועל תל־אביב, יעקב אדלר תולה תקוות ביכולתו של ארל ויליאמס שגילה יכולת טובה שלשום במשחק הליגה נגד בית"ר תל־אביב. "אם ארל יחזור על היכולת מאותו משחק אנו מסוגלים להפתיע את האיטלקים. הם שומרים חזק וצפוף. ננסה להפעיל את קלעי החוץ שלנו" אמר אדלר.

אמש ערכה הפועל תל־אביב אימון באולם המשחק ברומא. הבעיה של רומא היא ברוס פלאוארס המצוע. החמישיה האיטלקית תכלול את הקנדי המצויין ליאו ראוטינס. הרכז הבינלאומי סטפנו ובארה. ג'ילארדי פולוואלו ולנטה. הענק סולפריני יועמד במצב הכן ועשוי להחליף את ולנטה.

במשחק שיחל ב־8.30 ישפטו פאחארדו מספרד וקולר מצ'כיה.

אמש נודע כי לאבאן מרסר ימריא הבוקר לרומא ויצטרף לחבריו. במצב זה תכלול החמישיה הפותחת של הפועל תל־אביב את ארל ויליאמס, ג'ק צימרמן, לאבאן מרסר, עופר יקובי ועמוס פרישמן.

ישראל — בלגיה 24:25

כדוריד

שירות "על המשמר"

נבחרת ישראל בכדוריד סיימה אמש את מסעה האירופי כשגברה בליאז' על בלגיה 24:25 לאחר 13:16 במחצית.

500 צופים חזו במשחק ישראלי טוב בהתקפה. לישראל היה יתרון לאורך כל המשחק.

● שערים לישראל: גרא 9, קושניר 5, גלבוע 4, סוכך 3, דרוקר 2, רובינשטיין 1 ופרי 1.

מתוך חמישה משחקים שערכו הישראלים באירופה הם ניצחו בשלושה, אחד סיימו בתיקו ובאחד נוצחו.

מכבי יוסף — אליצור 4:6

מאת יצחק ויסהוף

המחוז הצפוני בליגה הלאומית בטניס שולחן סיפק בתחילת השבוע שני מאבקים מרתקים.

מכבי יוסף תל־אביב גברה על אליצור תל־אביב 4:6 כשעורך־דין בני פרירמן הוותיק, יחד עם יפתח גסר, היו הגורמים לנצחון מכבי יוסף.

במשחק נוסף גברה מכבי הר־הכרמל על הפועל חדרה 4:6. ניר פורנייה ניצח את ניסן מוסייב ואבי לייבוביץ' תרם את חלקו במשחק הזוגות כששיתף פעולה עם פורנייה.

יהלום נוסף בכתר הבת־ימי

כדורעף

מאת מוטי חביב

קבוצת הכדורעף של הפועל בת־ים עשתה אמש צעד משמעותי לעבר זכיה היסטורית באליפות המדינה לאחר שגברה על הפועל כפר־סבא 1:3.

הכפר־סבאים שהגיעו לבת־ים עם תשעה נצחונות רצופים של 0:3 צעדו בבת־ים ביתרון 0:1 לאחר נצחון 12:15. מצבה של בת־ים לא נראה מעודד שכן כוכבה אורי חבר נפצע. אבל האלופים שבדרך לא הרימו ידיים. הם ניצחו במערכה השניה 10:15 ובהמשך ניצלו עד תום את פציעתם של אמיר דווידי וחגי רותן וניצחו 8:15 ו־4:15. אמיר אקרמן התעלה בכפר־סבא במשחק ההגנה. רז כורר ודני גלילי הצטיינו בבת־ים במשחק שארך 104 דקות.

הפועל קרית־אתא פיגרה 1:0 מול אליצור תל־אביב אך ניצחה בסיום 2:3. שחקני אליצור ניצחו 12:15 לפני שנוצחו פעמיים — 13:15 ו־10:15. אליצור שבה לנצח — 9:15 — אך המערכה החמישית היתה של קרית־אתא — 6:15.

נצחון 0:3 קצרה הפועל המעפיל מול הפועל העוגן — 7:15, 9:15, 11:15. עופר ניר בלט בהמעפיל ומיכאל עור הצטיין בהעוגן.

מאמן הנבחרת הלאומית, מאיר כץ בן ה־40 שב אמש לפעילות במדי הפועל עין המפרץ וסייע לה לנצח 0:3 את הפועל חניתה/מטה־אשר. כץ החליף את אורן שר המצוע. בעין המפרץ שניצחה 5:15, 5:15 ו־10:15 הצטיינו עוד גלעד דורון ואורי עמרמי.

נצחונות חוץ קצרו הפועל רמת־אביב והפועל עין שמר. עין שמר ניצחה בשריד 1:3 לאחר שהפגינה יכולת מעולה. היא ניצחה 10:15, נוצחה 15:6 וניצחה שוב 6:15 ו־11:15.

הפועל רמת־אביב גברה על האחרונה בטבלה, הפועל שער העמקים, 1:3. אחרי 0:1 (12:15) 10:15) ניצחה שער העמקים 11:15 והמערכה הרביעית היתה של רמת־אביב — 12:15.

פרט פיקנטי: הפרשי המערכות של הראשונה בטבלה והאחרונה זהים...

הטבלה

1.	הפועל בת־ים	12	8:36	24
2.	הפועל כפ"ס	12	9:30	21
3.	הפ. קרית־אתא	12	14:29	21
4.	הפ. עין־המפרץ	12	18:29	21
5.	הפועל המעפיל	12	14:27	20
6.	אליצור ת"א	12	17:27	20
7.	הפועל חניתה	12	18:25	17
8.	הפועל שריד	12	16:27	16
—	הפ. רמת־אביב	12	17:28	16
10.	הפועל העוגן	12	11:31	14
11.	הפ. עין־שמר	12	9:33	14
12.	הפ. ש.העמקים	12	5:36	13

הסנוביות של סבוניס

מאת ישראל פז, שליחנו לבריסל

ארווידאס סבוניס, הכדורסלן הכוכב בן ה־21 של ז'אלגיריס, שהוכתר ב־1985 כשחקן השנה באירופה בכל המשאלים, כבר סיגל לעצמו סנוביות של כוכב. הוא משכמו ומעלה לא רק בגובה (2.17) אלא גם בהתנהגותו.

כאשר שאלנו אותו אם שמע על לי ג'ונסון השיב: "נראה אותו מחר במגרש".

סבוניס, תלמיד הפקולטה לחקלאות בקובנה, סבור שז'אלגיריס היא קבוצה טובה: "אנו יודעים כי אם ננצח בשני המשחקים, אנחנו כבר נהיה בגמר" — דברי סבוניס.

חוויה. אלפים נפרדו מקליין. מכבי חיפה גברה על קלן 1:2

מאת יוסף גלזר

פרידה מרשימה מזו לא יכול היה בכיר שופטי הכדורגל הבינלאומיים של ישראל — אברהם קליין — לצפות. חוויות כדורגל כמותה לא נראתה בחיפה מזה שנים רבות. הצליחה אלופת המדינה, קבוצת מכבי חיפה, לגבור ללא רגשי נחיתות על קבוצת המאר המערב גרמנית פ.ס. קלן 1:2.

למרות הגשם השוטף שניתך אתמול בחיפה ואשר לא פסק לאורך כל המחצית השניה, הגיעו 7000 צופים לאיצטדיון הכפלא בקריית אליעזר וזכו בתמורה מלאה לכספם.

הגרמנים כבשו שער יתרון ברקה ה־24. גילן קירכן פרץ מימין ומעמדה שנראתה כנבדלה, והגנת חיפה קפאה על מקומה והכדור ניתז מרגלו של הבלם אלי כהן לשערו הוא — 0:1.

צעירי חיפה לא ויתרו וכעבור 6 דקות אף השוו. החלוץ הצעיר עופר מזרחי שלא שיחק מעולם בקבוצת הבוגרים בליגה הצליח להערים על השוער המנוסה שומכר. הוא משך את שומכר אל קו ה־16 ובאומנות שלא היתה מביישת כוכבים ותיקים הקשית את הכדור מעליו לרשת — 1:1.

כבר בנגיעתו הראשונה בכדור ברקה ה־46 הצליח רוני רוזנטל לכבוש את שער הנצחון. אריאלי פיתח את ההתקפה הראשונה במחצית השניה במהירות רבה ושלח את רוזנטל באגף שמאל. רוני חדר לרחבה הרים ראש ומעמדה קשה הכניע את שומכר — 1:2.

מיותר להזכיר כי במיטב המסורת היה שיפוטו של קליין ללא דופי למעט אותו מצב נבדל בו הוטעה על ידי קוונו, יאיר טילינגר.

● מכבי חיפה: רן, אוחיון, קלינגר, א. כהן, בלבול (ל. רוזנטל), אברקאריס, גבעול, אוסמר ושקמן (סלקטור), מכמן (רוזנטל), אריאלי, מזרחי (מלכה).

● קלן: שומכר, גילס, שטיינר, ונדרסקורטסו, פרונטי, גילגן, דיקה, גייליגקירכן, בליין, יאנזן, אלוסט, כן שיניכר ודרנגבאוך. ליטבך וקסלר.

טלקס

● „ליצנים" הערימו על משטרת פאריס

פאריס. — המשטרה הפסידה בקרב יריות התחולל באיזור יוקרה בפאריס, בין כוחותיה „כנופיית המוקיונים" שודדי הבנקים.
שוטר מיחידת המקומית נגד טרור ועובר־אורח, נהרגו ושישה נפצעו בחילופי־האש.
הקרב התחולל ברובע ה־16, במהלך שוד־בנק שביצעה הכנופייה, הנודעת בתושיה ובאלגנטיות של פעולותיה. עשרות בנקים נשדדו כבר על־ידי כנופייה זו, שאנשיה הם בעלי השכלה גבוהה.
הפעם הוזעקה המשטרה במהלך השוד אחר־הצהריים. כוחות כבדים כיתרו את הבנק והכינו מלכודת ביציאה, כדי לא לפגוע בלקוחות שנלכדו. אך המשטרה נפלה בעצמה במלכודת שטמנה להם. השודדים המחופשים לליצנים הפתיעו, כאשר פתחו באש אל עבר השוטרים מתוך הבנק.
השודדים, עטורי מסכות מוקיונים מחייכים, נראו רצים החוצה תוך ירי אקדחים אל כל מטרה שנעה ברחוב.
הם חטפו שני שוטרים כבני־ערובה ונמלטו בחסותם. בדרך שחררו את שני השוטרים ונעלמו. על המדרכה מול הבנק נותרו מוטלים פצועים שותתי־דם — כמה שוטרים ועוברי־אורח. פושע אחד נפצע ונלכד. ולאחר מכן נעצרו שני שודדים נוספים.
אך מעריכים כי המשטרה ספגה מפלה צורבת. עיתוני הימין שוב מאשימים את הממשלה בפירוק המשטרה מנשקה.
ארנון יפה, צרפת

● קראקסי ומובארק: יש לחסל הטרור

קאהיר. — ראש ממשלת איטליה, בטינו קראקסי, ונשיא מצרים, חוסני מובארק, הסכימו אתמול, כי חיוני להדביר את הטרור במזרח־התיכון.
הם שוחחו בקאהיר 4 שעות. ולאחר מכן אמר קראקסי לעיתונאים: „התלטתנו נחושה. להגן על הארצות שלנו מפני טרור ולהתנגד לכל פעולות טרוריסטית".
קראקסי, שחזר לארצו מיד לאחר השיחות, אמר כי ההתייעצות עם מצרים יימשכו.
(ער עצ)

● חטיבה „ישראלית" בזאיר

קינשאסה. — במיפקד רב־רושם שנערך בשבת בעיר ליקאסי שבמחוז שאבא בדרום־מזרח זאיר, צורפה לכוחות המזויינים של זאיר, חטיבת חיל רגלים מספר 14, לאחר שעברה במשך שנה אימונים ותהליכי גיבוש בידי יועצים ישראלים.
סוכנות הידיעות הזאירית „אזאפ" מוסרת. כי החטיבה הוקמה בשעתה כדי „לקדם את שיתוף־הפעולה הצבאי בין זאיר ובין צפון־קוריאה". אולם במשך שנה עברה ארגון־מחדש ואימונים מרוכזים בידי יועצים ישראלים.
ראש המשלחת הצבאית הישראלית בזאיר, אלוף־משנה דוד ראש, הצהיר בשעת המיפקד. כי ישראל מוכנה למלא משימות אחרות שיוטלו עליה על־ידי ממשלת זאיר.
(ע"צ)

● „מנקים" את קורסיקה מסמים

פאריס. — קבוצת טרור שמאלית מפעילה טרור נגד מבריחי סמים ערביים באי קורסיקה.
חזית השחרור הקורסיקאנית. „פלאנק". פתחה במה שכינתה „הוצאות להורג" של סוחרי סמים ערבים.
שני פועלים תוניסאים נרצחו. לפני כמה ימים בשנתם באזאקיו הבירה. במשטרה סברו, כי מדובר בפשע „גאוני. אך „חזית השחרור" הודיעה אתמול. כי אנשיה רצחו אותם במבצע „ניקוי האי" מסוחרי סמים זרים. „המרמים אותנו. גם באירים הוצתו.
לפי כל העדויות. הפועלים התוניסאים לא עסקו בסחר בסמים.
ארנון יפה, צרפת

ג'מאייל דחה הסכם דמשק

דמשק. — נשיא לבנון אמין ג'מאייל, דחה את ההסכם שנחתם בדמשק ב־28 בדצמבר, ושיחות־הפיסגה שהתנהלו בינו לבין הנשיא חאפז אסד נכשלו — מסרו אמש נציגים של שלוש המיליציות הלבנוניות, אשר חתמו על ההסכם.
נציגי „הכוחות הלבנוניים" הנוצריים, הדרוזים בראשות ואליד ג'ומבלאט, ותנועת „אמל" השיעית. נפגשו אמש עם סגן נשיא סוריה, עבד אל־חלים חאדם, זמן קצר לאחר שהסתיימו השיחות בין ג'מאייל ואסד.

17 הסתייגויות

אחד מראשי המיליציות אמר. כי בשיחותיו עם אסד לא אמר ג'ומאייל „לאו" מוחלט להסכם. והעדיף להעלות שבע־עשרה הסתייגויות, אשר היענות להן „תפוצץ" את ההסכם ללא כל ספק.
אותו מקור ציין, כי תוך 24 שעות ייפגשו ראשי המיליציות — אלי חובייקה, נבי בארי וואליד ג'ומבלאט — כדי להחליט על הצעדים הדרושים, לנוכח סירובו של ג'מאייל לקבל את ההסכם.
עוד מסר אותו מקור, כי בשיחתו עם נציגי המיליציות, הדגיש סגן נשיא סוריה, כי לא יהיו פגישות פיסגה נוספות בין אסד לג'מאייל.

הפסקת־אש

טנקים של צבא לבנון סיירו אתמול ברחובות מזרח־ביירות הנוצרית, לאחר שהסיעות הנוצריות היריבות הסכימו על הפסקת־אש, בעקבות 13 שעות של קרבות עזים ביום שני.
רדיו ביירות מסר, כי 3 גדודים של הצבא התפרסו לפנות־בוקר, במסגרת הפסקת־האש עליה הוסכם אור לאתמול. הטנקים פיטרלו לאורך עורקים ראשיים, וחיילים של צבא לבנון איישו מחסומים בצמתים מרכזיים — אך החנויות ובתי־הספר נשארו סגורים.

20 נהרגו

העיתון הנוצרי הלבנוני „אל ג'ומהוריה" מסר, כי 20 איש נהרגו ו־60 נפצעו, בקרבות בין תומכיו של מפקד המיליציה הנוצרית „הכוחות הלבנוניים", אלי חבייקה, לבין תומכיו של הנשיא אמין ג'מאייל.
הקרבות פרצו כאשר חבייקה הורה ליחידות עילית של המיליציה שלו, לחסל את הכיסים של נאמני ג'מאייל במזרח־ביירות, ולהשתלט על כבישים המובילים למאחוז של ג'מאייל, באיזור הר מתן, מצפון לביירות.
(ע"צ ע"ד)

בירנבוים מגלה: הסובייטי יזם הפגישה עם אברהם סופר

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — הפסנתרן הישראלי, דניאל בירנבוים, העורך עתה סיור עם תזמורת פאריס במוסקווה, אמר לכתב „לה מונד", כי השגריר הסובייטי בפאריס, וורונצוב, התקשר אליו ויזם את הפגישה במעונו עם שגריר ישראל, אברהם סופר.
זו פעם ראשונה שבירנבוים מתייחס לפגישה זו שנערכה במעונו בפאריס.
בשעתו הודלף בישראל, כי סופר יזם את הפגישה. עתה אומר המנצח. כי השגריר הסובייטי ביקש ממנו לפגוש את סופר במעונו.
הוא סיפר, כי הוא עצמו הסתלק והותיר אותם לבדם בסלון שלו. כדי שיחושו בנוח, פתח בשיחה על מוסיקה.
בירנבוים אמר, כי הגיע למוסקווה עם דרכונו הישראלי. הוא נתקבל בתשואות, והקהל הרוסי לא הרפה ממנו בבקשות הדרנים.

האינטרפול: שווייץ, היזהרי מפעולות־טרור

מאת יוסף אלפרן, כתב „על המשמר" בשווייץ

שווייץ קיבלה אזהרה מהאינטרפול על אפשרות של פעולות טרור בתחומה.
„קיבלנו הזהרות דומות לאלו שקיבלו המדינות הסקנדינביות — ואמצעי הביטחון בשדות התעופה של ציריך וז'נבה כבר תוגברו", אמר דובר משרד הביטחון הפנימי.
אולם בהתייחסו להצהרת שר הפנים האיטלקי. לפיה שדה־תעופה שלישי עמד להיפגע ב־27 בדצמבר. אמר הדובר, ש„לא היה זה שדה־תעופה שווייצי".

רגיעה הדרגתית בדרום־תימן בעקבות הפיכת־הנפל שלשום

מאנאמה. — המצב בעדן, היא דרום־תימן, חוזר בהדרגה לתיקנו, ובעיר לא נותרו אמש אלא כיסי־התנגדות מועטים למשטר — מסרה סוכנות הידיעות הכווייתית „קונא".
לדברי סוכנות הידיעות, מוסיפים הכוחות הנאמנים לנשיא דרום־תימן, עלי נאסר מוחמד בלחימתם, כדי לחסל את כיסי ההתנגדות האחרונים.

עדיין בידוד

רדיו עדן, אשר מסר ביום שני כי 4 קושרים, כולל נשיא לשעבר, הוצאו להורג לאחר קשר־נפל וניסיון להרוג את הנשיא עלי נאסר מוחמד — הפסיק את שידוריו ביום שני בערב, 90 דקות לפני המועד המקובל, ולא חידש אותם אתמול בבוקר. גם קשרי הטלפון והטלקס עם דרום־תימן נותקו, ושלטונות התעופה בצפון־תימן השכנה מסרו, כי נמל התעופה של עדן סגור.
מקורות בבירת צפון־תימן, צנעא, אמרו כי קיבלו ידיעות על קרבות בעדן בין תומכים של נאסר מוחמד ובין אנשי הנשיא לשעבר, עבדול פאתח איסמעיל, המוגדר ע"י דיפלומטים מערביים כ„מרקסיסט דוקטרינארי".

נשיא לשעבר

ראש ממשלת דרום תימן, חיידר אל־עטאס, ביטל אמש ביקור בפקין והמתין בניו־דלהי לחדשות על נסיון הקשר בארצו.
מטהרן נמסר, כי נשיא איראן, עלי חאמנייי, ביטל ביקור מתוכנן בדרום תימן, בשל המצב שם.
4 הקושרים שהוצאו להורג הם הנשיא־לשעבר, איסמעיל, שנלחם יחד עם הנשיא הנוכחי, עלי נאסר מוחמד, למען עצמאות מידי בריטניה בשנות ה־60, וכן סגן הנשיא לשעבר, עלי אחמד נאסר ענטר, השר למימשל מקומי, עלי סאלם אל־בידה, ועלי שיהאדי. מראשי המפלגה הסוציאליסטית השלטת בדרום־תימן.
איסמעיל חזר בשנה שעברה לעדן, לאחר גלות־מרצון במוסקווה, ידוע כי הוא התנגד למדיניות הנשיא, נאסר מוחמד, שחתר להתקרבות עם מדינות ערביות שכנות.

ספינות עולות באש

ימאים זרים דיווחו אתמול על קרבות עזים בעדן.
עדי־הראייה מסרו על קרבות בין טנקים וספינות תותחים לאורך החוף.
נמסר, כי 3 ספינות־משא, ביניהן 2 סובייטיות, עולות בלהבות בנמל עדן. חיל־התותחנים, חיל־האוויר וחיל הרגלים. השתתפו בקרבות אלה.
חוגים דיפלומטיים מסרו גם, כי פרץ מרד באיזור אל־בלאה, בגבול צפון־תימן, איזור מוצאו של אחד מקורבנות הקשר, סגן ראש־הממשלה, עלי ענטאר.
(ע"ד, ע"צ)

לאחר ביקור קמחי: שר החוץ היווני יבקר בישראל

מאת ז'אן כהן, כתב „על המשמר", וסוכנויות הידיעות

אתונה. — מנכ"ל משרד־החוץ הישראלי, דוד קמחי, אמר אמש, כי הסביר לממשלה הפרו־פלשתינית של יוון את עמדת ישראל כלפי לוב והטרור, וציין, כי אתונה הסכימה להרחיק את הדו־שיח עם ישראל.
קמחי אמר לאחר שיחותיו עם שר־החוץ היווני, קארולוס פאפוליאס, כי מארחו הסכים לבקר בישראל. יהיה זה ביקור ראשון בישראל מצד שר־החוץ של יוון, שאיננה מכירה דה־יורה בישראל.
קמחי אמר, כי יוון הזמינה את שר־התיירות הישראלי לבקר באתונה. אם יבוא, יהיה זה ביקור ראשון של שר ישראלי ביוון זה יותר מ־20 שנה.
הוחלט גם, כי 2 המדינות יחליפו משלחות פרלמנטריות, ויישמו שני הסכמים שלא הופעלו עד היום — בתחום החקלאות והתיירות.
לדעת המשקיפים, מנסה יוון להביא לנורמליזציה בקשריה עם ישראל.
עיתון פרו־ממשלתי מסר מפי מקור ממשלתי אלמוני, כי השנה יחול שיפור דרמטי ביחסים בין שני המדינות.
קמחי יצא מאתונה לפינלנד, המייצגת את בריה"מ בישראל. על הקשרים בין ישראל ובריה"מ אמר: „יש לנו עתה הרבה יותר דו־שיח עם בריה"מ מאשר לפני שנה... אך אין פרושה, כי אנו על סף קשרים דיפלומטיים".

מנכ"ל משרד־החוץ, דוד קמחי, יוצא ממשרד־החוץ באתונה בלוויית הציר יחזקאל ברנע (ימין). (צילום אי. פי.)

„ג'יינס" מתעקש: כוח־17 התמקם ליד קאהיר

מאת מאיר בליך, כתב „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — כוח־17, יחידת העילית של הפתח, קבעה את בסיסה החדש ליד קאהיר — כותב השבועון לענייני הגנה „ג'יינס" בגליונו החדש.
100 מאנשי היחידה, שנאלצה לפרק בסיסה ליד עמאן בהוראתו של המלך חוסיין לאחר ההתקררות ביחסיו עם ערפאת, עברו למצרים על־פי הזמנתו של הנשיא מובארק.
הידיעה טוענת, שגורמים ישראלים רשמיים הביעו רוגזם על צעדו של מובארק, הנותן לכוח האחראי למעשי הטרור בלארנקה ו„אקילה לאורו", בסיס במדינה הגובלת עם ישראל.

שנת טרור

פרטים אלה מופיעים בכתבה שכותרתה „אש"ף חוזר אל המאבק המזויין", ולפי טענת הכותב, סימון אורווייר־ראסל, שימש הסכם ערפאת־חוסיין, אמצעי למנהיג אש"ף להפעיל פעולות־טרור נגד ישראל מירדן.
הכותב מסתמך הרבה על מקורות במודיעין הישראלי, ולדבריו, שנת 1986 תהיה מלווה במעשי טרור רבים נגד מטרות ישראליות ואירופיות. מעשים אלה יהיו פרי יוזמתם של ערפאת ותומכיו.

חזית רחבה

חזית זאת כוללת את 800 אנשי כוח־17, 4000 לוחמים של פתח, כמה מאות חברי אירגונו של אבו־עבאס וגם 600 אנשי ארגונו של אבו־נידאל.
מתנגדיו של ערפאת, בראשות אבו־מוסא, מונים 2500 איש. יחד עימם שולטת דמשק על 5 קבוצות פלשתיניות נוספות: 600 אנשי ג'ורג' חבש, 1000 חברי „החזית הדמוקרטית", 800 לוחמי „המפקדה הכללית", 1000 אנשי „צעיקה" ו־600 חברי „חזית המאבק".

ערפאת מתקנא בשיעים

בכתבה נאמר, שמאבקם של השיעים נגד ישראל הרשים מאד את ערפאת, וכי הוא מבקש לחקות את הצלחתו של נבי ברי בעת חטיפת מטוס ט.וו.אי. כך הוא ניסה לעשות, כאשר בחטפו המטוס המצרי במלטה, ובפרשת האוניה „אקילה לאורו".
ישראל מוכנה להתחיל במערכת טרור נגד ראשי המחבלים, כפי שעשתה נגד מנהיגי „ספטמבר השחור", והיא מעדיפה אותה על התקפה נגד מרכז אש"ף, דוגמת הפצצות חיל־האוויר בביירות ותוניס — טוען המחבר.

„הופעת בכורה" ל„סנדק" החדש

ניו־יורק. — ג'ון גוטי ערך אתמול את הופעת הבכורה הפומבית שלו כ„סנדק" חדש של משפחת המאפיה הגדולה ביותר בארה"ב ואמר, כי המשפחה היחידה שבה הוא ה„בוס", מורכבת מאישתו ושני ילדיהם...
(ע"ד)

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בניית מגורים לבית על חלקה 19 בגוש 8270 רח' דוד המלך מס' 9 בחריגה, 6% הקלה ומקלט עם תדר מכונות על גבול הצדדי של החלקה.
את התכנית מס' 496/85 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

אשנב ליהדות
מרכז להסברה בכתב
ת.ד. 8840 חיפה
חומר הסברה על היהדות ומצוותיה
נשלח לכל דורש
ללא תשלום

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 14.1.86

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.46	1.52	1.4798	1.4982	1.488
לירה שטרלינג	1	2.09	2.19	2.1301	2.1567	2.142
מרק גרמני	1	0.59	0.62	0.5982	0.6057	0.601
פרנק צרפתי	1	0.19	0.20	0.1952	0.1976	0.196
גילדר הולנדי	1	0.52	0.55	0.5304	0.5370	0.533
פרנק שווייצרי	1	0.69	0.73	0.7068	0.7157	0.709
כתר שבדי	1	0.19	0.20	0.1935	0.1959	0.194
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1943	0.1967	0.195
כתר דני	1	0.16	0.17	0.1628	0.1648	0.163
מרק פיני	1	0.26	0.28	0.2715	0.2749	0.273
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0566	1.0697	1.062
דולר אוסטרלי	1	0.98	1.06	1.0185	1.0312	1.023
ראנד דר' אפריקני	1	0.54	0.63	0.6270	0.6348	0.630
פרנק בלגי	10	0.28	0.30	0.2931	0.2968	0.294
שילינג אוסטרי	10	0.84	0.88	0.8504	0.8610	0.855
לירה איטלקית	1,000	0.86	0.91	0.8764	0.8874	0.881
ין יפני	1,000	0.72	0.75	0.7295	0.7386	0.733

טלקס

● יום עיון למשפחות שכולות בקיבוצים

יום עיון בנושא השכול והשיקום, נערך שלשום בסמינר בקיבוץ אפעל בהשתתפות מאות הורים שכולים ואלמנות מהתנועה הקיבוצית, שהם חלק מ־2000 המשפחות השכולות שיקיריהן נפלו במערכות ישראל מאז מלחמת השיחרור.
חנן בן־יהודה ממדור ההנצחה של הקיבוץ הארצי אמר: „השכול מקיף אלפי משפחות בארץ ורצוננו לברר כיצד מתמודד הקיבוץ עם בעייה זו".
משה נצר, איש קיבוץ רמת־יוחנן המשמש כיו"ר אירגון יד־לבנים הארצי, אמר. כי זהו אירגון וולונטרי המשמש כתובת אמיתית למשפחות השכולות.
יוסף גילת

● מולה כהן — ראש מועצת עמק יזרעאל

מולה כהן, חבר קיבוץ אלונים, נבחר השבוע ע"י המועצה האזורית עמק יזרעאל לשמש כראש מועצה.
יאיר ארז ממושב היוגב נבחר לממלא מקום. מולה מחליף בתפקידו את ישראל פרדקין, חבר מושב תל־עדשים שמילא את התפקיד בשמונה השנים האחרונות.
מולה כהן שימש כמפקד חטיבה בפלמ"ח במלחמת השיחרור. היה, ממקימי המשמר־האזרחי ועמד בראשו מספר שנים. באחרונה טיפל בהקמת יד למפקדו יגאל אלון בקיבוץ גינוסר, והוא רואה במפעל זה מפעל חיים.
מירה יערי

הרשויות הערביות יחדשו שביתתן בשבוע הבא

אם לא יוזרמו הכספים שאושרו להן ● שוקלים השבתת המיגזר הערבי

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

מוסדות הציבור הערביים, ביניהם הוועד הארצי של הרשויות הערביות, הוועד להגנת האדמות וועדת המעקב המשותפת לראשי הרשויות הערביות וחברי הכנסת הערביים, יתכנסו ביום ה' ה־23.1, לדיון בהצעה להשבית את המיגזר הערבי במחאה על הפחתת בהזרמת הכספים לרשויות הערביות.
הוועד הארצי, שהחליט על כך אתמול בישיבתו בשפרעם, שיגר מברקים לראש הממשלה, לשר הפנים ולשר עזר וייצמן, בהם הוא מזכיר את החלטת הממשלה להעניק לרשויות הערביות סכום של 4 מיליון דולר ומתריע על הסחבת.
חברי מזכירות הוועד הארצי ייפגשו מחר עם שר־הפנים כדי להעמידו על חומרת המצב ולבקש לזרז את הזרמת הכספים. הוחלט, שאם עד יום ב' לא יוזרמו שני שלישים מהסכום שאושר על־ידי הממשלה, יחדשו הרשויות הערביות את שביתתן שהופסקה לפני עשרה ימים.
ראשי הרשויות הביעו מורת־רוח מהיחס המשפיל, לדבריהם, של משרד־הפנים והאשימו פקידים בכירים במשרד בסחבת מכוונת נגדם.

שוטר מקלקיליה נעצר כחשוד במעורבות בפרשת הקרקעות

השוטר מנקודת המשטרה בקלקיליה ומתחנת טול־כרם, החשוד במעורבות בפרשת הקרקעות ביהודה ושומרון, רס"ר ג'אמל בן סולימאן חמור מביר־נבאלה, הובא אתמול בפני שופט השלום בפ"ת ראובן ג'ינג'י ונעצר בפקודתו ל־15 יום.
נציג היחידה לחקירת פשעים חמורים (יח"פ) טען, כי רס"ר חמור, המשמש כאיש החקירות בנקודת המשטרה בקלקיליה ובתחנת טול כרם, חשוד בקבלת שוחד, במירמה, בזיוף ובמעילה באמון.
לדבריו, קשר השוטר קשר עם שני סוחרי קרקעות ערבים במטרה להחתים במירמה שני בעלי קרקעות ביהודה ושומרון על מסמכים למכירת אדמותיהם. לצורך כך הזמין רס"ר חמור את שני הקשישים לחקירה על החזקת נשק שלא כחוק. משהכחישו השניים את האשמה ביקש מהם השוטר החשוד לחתום שאכן אין ברשותם נשק בלתי־חוקי, אך למעשה החתימם על מסמכים למכירת אדמותיהם.

גרם נזק למשטרה

החוקר טען, שעפ"י החשד בוצעו העבירות בשנים 1980 ו־1982, ומשום הזמן הרב שחלף מאז החקירה קשה ומורכבת במיוחד. כן הרגיש, כי משום היות החשוד איש משטרה הזיק במעשיו לא רק לקורבנותיו, שאדמתם נגזלה מהם, אלא גם למשטרה בכללה. תושבי האיזור איבדו את האמון במשטרה והם חוששים לחתום גם על תלונות שהם עצמם מגישים, מחשש שיחתימו גם אותם על מסמכים למכירת אדמותיהם". טען איש היח"פ וביקש לעצור את השוטר ל־15 יום.
השופט ג'ינג'י קבע על סמך עיון בחומר החקירה, כי קיימות ראיות לכאורה המטילות חשד סביר על השוטר. שוכנעתי שהמשטרה תיינזק להמשיך ולחקור אותו", פסק השופט, והורה לעצור את רס"ר חמור ל־11 יום. (עתי"ם)

„אסירי בתי־הדין הרבניים" מערערים על הסירוב לרשמם כעמותה

מאת כתבנו לענייני הסתדרות

המשפטן אריאל רוזן צבי הגיש בסוף השבוע לבית־המשפט העליון, בשם „נעמת" ודניאלה ולנסי מקריית־גת, ערעור על פסק־הדין של בית־המשפט המחוזי בתל־אביב. שקיבל את סירובו של רשם העמותות במשרד־הפנים לרשום את „אגודת אסירי בתי־הדין הרבניים" כעמותה.
בדיון שהתקיים בתחילת החודש קיבל השופט א. ויטקון, סגן נשיא בית המשפט המחוזי בתל־אביב. את פרשנותו של רשם העמותות לכוונת המחוקק. כי השם „אגודת אסירי בתי־הדין הרבניים" נועד להבאיש את שמם של בתי־דין אלה.
בערעור לבית־המשפט העליון טוענים המבקשים. כי בית־המשפט התעלם למעשה מזכות ההתאגדות וחופש הביטוי וכי מי שפוגע בתקנות למעשה הם בתי־הדין הרבניים. עוד נטען. כי השם, „אסירי בתי־הדין הרבניים" מבטא מצוקה אמיתית וביקורת כלפי בתי־הדין הרבניים. שכן מירב תיקי הגירושין שנמשכים מדי שנה אינם מסתיימים, עובדה הגוררת אחריה סבל, אלימות, מצב כלכלי רעוע וסחטנות.

יחודשו הפשיטות על אתרי בנייה לא מאורגנים

מאת כתבנו לענייני הסתדרות

ההסתדרות תחדש את הפשיטות על אתרי בנית המעסיקים עובדים בלתי מאורגנים ותמשיך לסייע לעובדי הבניין במאבקם. על כך מסר יו"ר האגף לאירגון ולמועצות פועלים. גדעון בן־ישראל, בכנס ארצי של ההסתדרות: עובדי הבניין שהתקיים שלשום בתל־אביב.
בן־ישראל התריע על המצב הפרוע בתחום העבודה הבלתי מאורגנת בענף הבנייה. כאשר עשרות אלפי עובדים לא מאורגנים מועסקים על־ידי קבלנים וקבלני מישנה.
בכנס הוחלט לאתר מקומות עבודה בלתי־מאורגנים ולרכז רשימות של קבלנים המעסיקים עובדים בלתי־מאורגנים כדי להוקיע שהם עוברים על החוק.
כתבנו מציין, כי הסתדרות עובדי הבניין קיימה לפני כמספר חודשים מספר פשיטות מוצלחות, שעוררו את מודעות הקבלנים לבעיה.
בכנס הוחלט להקים מטה פעולה בו ישותפו מזכירי מועצות פועלים, מזכירי אגודות מקצועיות ורכזי קרן הביטוח לפועלי בניין.

● סמואל לואיס, לשעבר שגריר ארה"ב בישראל, חנך אתמול את „תוכנית עמיתי דיין" של מרכז דיין ללימודי המזרח־התיכון באוניברסיטת ת"א.

זכו בלוטו

בהגרלת הלוטו מספר 2/86 עלו בגורל המספרים הבאים: 6 — 10 — 23 — 27 — 28 — 39 (המספר הנוסף (18). (עתי"ם)

הטור השבועי

ישיבת המזכירות
מזכירות הסתדרות הגימלאים מתכנסת ביום א' 19 בינואר בשעה 9.30 בבוקר באולם הישיבות של הוועד הפועל קומה 7. בסדר היום: 1) פעולותינו נגד הגזירות. 2) השתתפותנו בקרן לצמיחה כלכלית. נציגי סניפים וארגונים מוזמנים.

כינוס מחאה ארצי
יתקיים ביום ה' 23 בינואר 1986 בשעה 9.00 בבוקר בבית החייל רח' וייצמן 60 ת"א. בכינוס ישתתפו חברי כנסת ואישי ציבור המוכנים לתמוך במאבק הגימלאים נגד הגזירות וקיצוצים.

הרצליה
חודשו מוסדות הסניף — בישיבת מליאת מזכירות הסניף נבחר הח' ברוך קמין ליושב ראש הסניף במקום הח' יוסף סלע, כמו כן נבחר מחדש הח' חיים סגמן למזכיר הסניף. באותה ישיבה נבחרו הוועדות הבאות; ועדת תרבות והסברה; בהרכב הח"ח: זונדל רואב, ציגל רחל, גוטרמן ובן־עמר. ועדת ארגון וחברות — צבי וולף (יו"ר), אלא אייזיק, לימונצ'יק סימה; ועדת מועדונים — רוכבי אברהם (יו"ר), זוסקוביץ פינקי, גלעדי א., ברונשטיין, אישטיין. ועדת כספים — לנצ'נר, כהן, טאו. ועדת ביקורת — יצחק לוין (יו"ר), דרוקמן וויסקוביץ. עם חידוש מוסדות הסניף נערכו ביקורים בבתי אבות ובמועדונים ונקבעה תכנית פעולה לעתיד הקרוב — בית התרבות הקטן של מועצת הפועלים הועמד לרשות הגימלאים כל ימות השבוע בשעות לפני הצהריים.
במכללות הגימלאים — התקיימה ביום ג' 7 בינואר ש.ז. הרצאתו של הח' שמעון אביזמר, יו"ר המחלקה לתרבות וחברה על הנושא: „משנתו של בן־גוריון".

נתניה
הנהלת המכללה — התכנסה ביום ד' 8 בינואר ש.ז. לישיבה בהשתתפות הח' יעקב כהן מהמרכז לתרבות, בדיון על בעיות המכללה השתתפו הח"ח שלמה בן שלום, מרכז מח' התרבות במועצת הפועלים וחברי ההנהלה מאיר בונה, חיה שמואלי, מיכאל כתנא. ויצחק שוייצר, הח' יעקב כהן ציין לשבח את פעילותם הברוכה והמסורה של חברי ההנהלה העוסקים במלאכתם בהתנדבות.

חוף השרון
פעולות הסניף — בחודשים נובמבר—דצמבר 1985 קיים הסניף פעילות אינטנסיבית בקרב הגימלאים במקום. התקיימו הרצאות בנושאים שונים בריאות, תנ"ך, הסתדרות, מפלגות, סיורים בעולם (בליווי שקופיות). כן התקיימו מפגשים של חברים.

אשקלון
נבחר יו"ר חדש — בישיבת מזכירות הסניף שהתקיימה ב־5 בינואר ש.ז. נבחר פה אחד הח' יצחק צדוק דורון כיו"ר סניף הגימלאים באשקלון. בישיבה הובעה הערכה ליו"ר היוצא הח' דניאל אילוביץ, שנבחר לשמש כיו"ר ארגון וותיקי התנועה.

באר־שבע
פעולות נובמבר—דצמבר 1985. בחודשים האחרונים התקיימו פעולות תרבות וחברה של הסניף ע"י הרצאות בנושאים שונים. יום עיון, טיול, מפגשי פעילים. הלימודים במכללה מתקיימים כסדרם בכל יום ד' בשבוע.

גדרה
אספת גימלאים — התקיימה ב־6 בינואר ש.ז. באולם התרבות של מועצת הפועלים בהשתתפות חברי המרכז הח"ח אריה סריג ויחזקאל גדעוני. הח' סריג הרצה בהרחבה על בעיות הגימלאים והח' גדעוני ענה לשאלות החברים. פתח והנחה האספה הח' שלמה דורון יו"ר הסניף.

כפר־סבא
פעילות ענפה התקיימה בחודש דצמבר 1985 במסגרת פעולות התרבות וחברה של הסניף. התקיימו מסיבות חג ההסתדרות ותנך בהשתתפות המוני גימלאים ומשפחותיהם, חוגים למלאכה, להתעמלות, לשירה בציבור ואחרים פעלו כסדרם. התקיים טיול לתחנת כח בחדרה והתקיימה אספת גימלאים ב־25 בדצמבר 1985 בה הרצה הח' אריה סריג על בעיות הגימלאים. המכללה לגימלאים פועלת כסדרה.
הח' שמואל פוטיק — יו"ר הוועדה הכלכלית בהסתדרות הגימלאים מעמד לקבלת אות יקיר רמת־גן חבריו בסניף ובמרכז מאחלים לו אריכות ימים ובריאות טובה.
הנחות לגימלאים בספריות מועצת הפועלים, בהתאם למוסכם בין ועדת הכלכלה והמרכז לתרבות וחינוך. יקבלו הגימלאים בספריות של מועצות הפועלים הנחה של 50% בתשלום דמי קריאה.

בפלילים

בכיר במשרד־התקשורת לשנתיים מאסר על גניבה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

שתי שנות מאסר בפועל גזרה אתמול השופטת מיכל גריי־וילברג על מזכיר מחוז חיפה של משרד־התקשורת, שלום בן־אוליאל בן 48, לאחר שהרשיעה אותו במאות מקרי גניבה, זיוף ומירמה.
בכתב־האישום טענה התובעת רונית ויינריב, כי הנאשם נהג להוציא מתוך תאי דואר פנקסי המחאות, תעודות זהות וכרטיסי אשראי שנמצאו על־ידי אורחים והועברו למשטרה באמצעות הדואר. היא טענה כי הנאשם היה מחליף את התמונות בתעודות הזהות ומבצע רכישות בהמחאות וכרטיסי האשראי הגנובים.
היא טענה עוד. כי הנאשם הצליח להוציא במירמה סכום של כ־10 אלפים דולר בעשר השנים האחרונות.
סניגורו של הנאשם ביקש מבית המשפט להקל בעונשו מכיוון שהוא נכה כשיעור 88 אחוז. אולם השופטת אמרה בגזר־הדין. כי „קשה להתחשב בנאשם ואי־אפשר לומר שהיה זה כישלון חד־פעמי, אלא מעשים שנעשו במחשבה תחילה תמורת בצע כסף."

שנה מאסר לשניים שאנסו צעירה

מאת מירה יערי, כתבת „על המשמר"

שלוש שנות מאסר, מתוכן שנה מאסר בפועל, גזר אתמול שופט בית־המשפט המחוזי בנצרת על שני גברים תושבי קריית־שמונה לאחר שהורשעו באונס בנסיבות מחמירות.
בגזר־הדין נכתב, ששלום ממן (36) ואהרון כהן (44) ביקרו באפריל 82' בביתה של צעירה בת 27 מקריית־שמונה, שנמצאה אז בהליכי גירושין והיתה ידידתו של שלום ממן, שאף הבטיח לה נישואין.
בהיותם בדירה הכניס שלום ממן את חברתו לחדר השינה. ביקש ממנה להתפשט ובהיותה ערומה נכנס אהרון כהן לחדר. הבחורה ניסתה להתלבש אך אהרון כהן תפש אותה בכוח, השכיבה על המיטה כשהיא נאבקת בו ומבקשת משלום שיעזור לה. שלום המשיך לשבת על המיטה וכהן הצליח לבצע בצעירה את זממו.
השופטים תיאודור אור. יהודה אברמוביץ' ואביגדור משאלי ציינו בגזר־הדין, כי עדותה של המתלוננת היתה אמינה ודחו את טענתם של השניים, כאילו היא שכבה עם אהרון כהן מרצונה החופשי.

בת 18 מיפו התלוננה על אונס

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

צעירה בת 18 מיפו התלוננה אתמול כי נאנסה על־ידי שני צעירים. הצעירה מסרה לחוקרי המשטרה, כי אתמול סמוך לשש בערב הלכה באחד מרחובות יפו ופגשה בשני צעירים שהיו מוכרים לה. הם נילוו אליה ולפתע תקפו אותה והובילו אותה בכוח אל תוך מיבנה נטוש ושם אנסו אותה.
בעקבות התלונה נעצר אחד הצעירים בן 24 מיפו. זהותו של השני ידועה למשטרה.

עם אריה, המשפחה וקיבוץ דליה
אבלים אתכם על מות
אמיל ז"ל
מעובדי ארד הוותיקים
עובדי ארד בע"מ
דליה — רמות מנשה

לפסיה
משתתפים בצערך במות אחיך
שמואל בליך
המחלקה הטכנית של קיבוצי השומר הצעיר

לריבה יואלי ומשפחתה
משתתפים בצערכם על מות
האח
קיבוץ ניר יצחק

לסוניה, למשפחה ולקיבוץ שער הגולן
אבלים אתכם על מות
שמואל
החניכים וחבר העובדים של „בקעת כנרות"

ללאה סיטון והמשפחה
משתתפים בצערכם במות
האב
קיבוץ רבדים